

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 4ης Ιουνίου 2008

για τις κρατικές ενισχύσεις C 41/05 που χορήγησε η Ουγγαρία στο πλαίσιο των μακροπρόθεσμων συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2008) 2223]

(Το κείμενο στην ουγγρική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2009/609/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα ανωτέρω άρθρα ⁽¹⁾, και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Με επιστολή της 31ης Μαρτίου 2004, που καταχωρίστηκε την ίδια ημέρα, οι ουγγρικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή για το κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 183/2002 (VIII.23.) ⁽²⁾, στο πλαίσιο της διαδικασίας (εφεξής «προσωρινός μηχανισμός») που αναφέρεται στο παράρτημα IV κεφάλαιο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της συνθήκης Προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Εσθονίας, της Κύπρου, της Λεττονίας, της Λιθουανίας, της Ουγγαρίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Σλοβενίας και της Σλοβακίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το κοινοποιηθέν κυβερνητικό διάταγμα θεσπίζει καθεστώς αντιστάθμισης του κόστους που φέρει η Magyar Villamos Művek Zrt. (εφεξής «MVM») η οποία είναι δημόσια επιχείρηση δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας. Η κοινοποίηση καταχωρίστηκε ως υπόθεση κρατικής ενίσχυσης με στοιχεία HU 1/2004.
- (2) Σχετικά με το μέτρο πραγματοποιήθηκαν επανειλημμένα επίσημες ανταλλαγές επιστολών μεταξύ των ουγγρικών αρχών και της Επιτροπής ⁽³⁾. Η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις και από τρίτους ⁽⁴⁾. Στο πλαίσιο του προσωρινού μηχανισμού η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η ουγγρική χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας συγκροτείται ουσιαστικά γύρω από μακροπρόθεσμες συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (εφεξής «ΜΠΣ»), οι οποίες συνήφθησαν μεταξύ της MVM και ορισμένων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας. Βάσει των τότε

διαθέσιμων πληροφοριών η Επιτροπή υποπτευόταν ότι οι ΜΠΣ περιλαμβάνουν στοιχεία παράνομης κρατικής ενίσχυσης.

- (3) Με επιστολή της 13ης Απριλίου 2005, που καταχωρίστηκε την 15η Απριλίου, οι ουγγρικές αρχές απέσυραν την κοινοποίηση σχετικά με το κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 183/2002 (VIII.23.). Την 4η Μαΐου 2005 η Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ ⁽⁵⁾ (εφεξής «κανονισμός διαδικασίας») καταχώρησε -με δική της πρωτοβουλία- υπόθεση κρατικής ενίσχυσης (αριθ. NN 49/2005) για τις ΜΠΣ.
- (4) Με επιστολή της 24ης Μαΐου 2005 (D/54013) η Επιτροπή ζήτησε περαιτέρω πληροφορίες από τις ουγγρικές αρχές. Η απάντηση των ουγγρικών αρχών της 28ης Σεπτεμβρίου 2005 καταχωρίστηκε από την Επιτροπή την 25η Ιουλίου 2005. Με επιστολή της 28ης Σεπτεμβρίου 2005, που καταχωρίστηκε την 30η Σεπτεμβρίου 2005, οι ουγγρικές αρχές παρείχαν περαιτέρω πληροφορίες.
- (5) Με επιστολή της 9ης Νοεμβρίου 2005 η Επιτροπή κοινοποίησε στην Ουγγαρία την απόφασή της με την οποία κινεί τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 88, παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ (εφεξής «απόφαση κίνησης της διαδικασίας»). Η απόφαση αυτή δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽⁶⁾.
- (6) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με το συμβιβασμό των ΜΠΣ με την κοινή αγορά. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.
- (7) Αφού ζήτησε και έλαβε από την Επιτροπή παράταση της προθεσμίας υποβολής των παρατηρήσεων της ⁽⁷⁾, η Ουγγαρία την 31η Ιανουαρίου 2006 υπέβαλε τις παρατηρήσεις της σχετικά με την απόφαση κίνησης της διαδικασίας, οι οποίες καταχωρίστηκαν από την Επιτροπή την 1η Φεβρουαρίου 2006.

⁽¹⁾ ΕΕ C 324 της 21.12.2005, σ. 12.⁽²⁾ Κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 183/2002 (VIII.23.) περί λεπτομερών κανόνων προσδιορισμού και διαχείρισης του λανθάνοντος κόστους.⁽³⁾ Επιστολές των ουγγρικών αρχών, της 4ης Ιουνίου 2004 που καταχωρίστηκε την ίδια μέρα, και της 20ης Οκτωβρίου 2004 που καταχωρίστηκε την 21η Οκτωβρίου 2004.⁽⁴⁾ Επιστολή της AES-Tisza Erőmű Kft. της 21ης Δεκεμβρίου 2004.⁽⁵⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.⁽⁶⁾ ΕΕ C 324 της 21.12.2005, σ. 12.⁽⁷⁾ Αίτηση της 14ης Δεκεμβρίου 2005 την οποία η Επιτροπή αποδέχθηκε την 20η Δεκεμβρίου 2005.

- (8) Αφού ενέκρινε πολυάριθμες αιτήσεις παράτασης της προθεσμίας υποβολής παρατηρήσεων⁽⁸⁾, η Επιτροπή καταχώρησε τις παρατηρήσεις τρίτων μερών κατά τις ακόλουθες ημερομηνίες: τις παρατηρήσεις της MVM την 11η Ιανουαρίου 2006, τις παρατηρήσεις τρίτου μέρους που θέλησε να διατηρήσει την ανωνυμία του την 20ή Ιανουαρίου 2006, τις παρατηρήσεις της Mátrai Erőmű Rt. την 20ή Ιανουαρίου και την 6η Μαρτίου 2006, τις παρατηρήσεις της [...] την 10η Φεβρουαρίου 2006, τις παρατηρήσεις της AES-Tisza Erőmű Kft. την 13η και 14η Φεβρουαρίου, τις παρατηρήσεις της [...] την 13η Φεβρουαρίου 2006, τις παρατηρήσεις της Electrabel SA και της θυγατρικής της, της Dunamenti Erőmű Rt. την 14η Φεβρουαρίου 2006, τις παρατηρήσεις της Budapesti Erőmű Rt. την 21η Φεβρουαρίου 2006 και τις παρατηρήσεις της Csepeli Áramtermelő Kft. την 21η Φεβρουαρίου 2006.
- (9) Αφού οι ουγγρικές αρχές διαβεβαίωσαν ότι θα τηρήσουν εμπιστευτικές τις πληροφορίες που παρασχεθήκαν από τρίτα μέρη στα πλαίσια της παρούσας διαδικασίας⁽⁹⁾, η Επιτροπή διαβίβασε τις προαναφερόμενες παρατηρήσεις με επιστολή της 25ης Απριλίου 2006 στην Ουγγαρία.
- (10) Οι ουγγρικές αρχές υπέβαλαν το πρώτο μέρος των σχολίων τους επί των παρατηρήσεων των τρίτων μερών με επιστολή τους της 28ης Ιουνίου 2006, που καταχωρίστηκε την 29η Ιουνίου 2006, και το δεύτερο μέρος με επιστολή τους της 24ης Ιουλίου 2006, που καταχωρίστηκε την 25η Ιουνίου 2006.
- (11) Ενόψει των σχεδιαζόμενων αλλαγών στη νομοθεσία του ενεργειακού τομέα της Ουγγαρίας η Επίτροπος κ. Kroes με επιστολή της 17ης Οκτωβρίου 2006 προς τον Υπουργό κ. Κόκα παρότρυνε την ουγγρική κυβέρνηση να ρυθμίσει, στο πλαίσιο θέσπισης των νέων νομοθετημάτων, το θέμα των ΜΠΣ και όλων των δυνητικών αντισταθμιστικών μέτρων σε συμφωνία με την κοινοτική νομοθεσία.
- (12) Η εταιρεία AES-Tisza την 19η Δεκεμβρίου 2006 υπέβαλε περαιτέρω παρατηρήσεις προβάλλοντας αντιρρήσεις για πολλά στοιχεία της διαδικασίας που κίνησε η Επιτροπή.
- (13) Με επιστολή της 21ης Νοεμβρίου 2006, που καταχωρίστηκε την 23η Νοεμβρίου 2006, και της 25ης Ιανουαρίου 2007, που καταχωρίστηκε την ίδια ημέρα, καθώς επίσης σε συναντήσεις –την 18η Δεκεμβρίου 2006 και 8η Μαρτίου 2007– με την Επιτροπή οι ουγγρικές αρχές επιβεβαίωσαν την πρόθεσή τους να τροποποιήσουν τη νομοθεσία στο πλαίσιο της απελευθέρωσης του ενεργειακού κλάδου και συγχρόνως να αλλάξουν την κατάσταση που επικρατεί στη χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- (14) Η Επιτροπή ζήτησε περαιτέρω πληροφορίες την 23η Απριλίου 2007. Αναποκρινόμενη στην αίτηση αυτή η Ουγγαρία απέστειλε την απάντησή της την 5η Ιουνίου 2007, την οποία συμπλήρωσε με πρόσθετες πληροφορίες την 6η Αυγούστου 2007.
- (15) Την 4η Μαΐου 2007 οι ουγγρικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή για τη σύσταση επιτροπής εργασίας η οποία θα αρχίσει διαπραγματεύσεις με όλους τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς για την κατάργηση ή ουσιώδη τροποποίηση των ΜΠΣ. Κατόπιν αυτού την 11η Μαΐου 2007 η κυβέρνηση εξέδωσε την απόφαση αριθ. 2080/2007 (V.11.) περί διευθέτησεως των μακροπρόθεσμων συμβάσεων του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας⁽¹⁰⁾, με την οποία η κυβέρνηση προβαίνει στη σύσταση της προαναφερόμενης επιτροπής εργασίας υπό τη διεύθυνση του Γραφείου του πρωθυπουργού προκειμένου να ρυθμίσει αμελλητί το καθεστώς των ΜΠΣ σε συμφωνία με τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και διατάσσει εν προκειμένω την έναρξη των επίσημων διαπραγματεύσεων με τους παραγωγούς. Με επιστολή της 3ης Ιουλίου 2007 οι ουγγρικές αρχές διαβίβασαν πληροφορίες για το αποτέλεσμα των πρώτων διαπραγματεύσεων που έλαβαν χώρα τον Ιούνιο 2007.
- (16) Στο πλαίσιο της διαδικασίας απελευθέρωσης της αγοράς ο νέος νόμος περί ηλεκτρικής ενέργειας⁽¹¹⁾ δημοσιεύθηκε τη 2α Ιουλίου 2007 και τέθηκε σε ισχύ εν μέρει την 15η Οκτωβρίου 2007 και εν μέρει την 1η Ιανουαρίου 2008. Με επιστολή της 25ης Ιουλίου 2007 οι ουγγρικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή για τα αποτελέσματα που σημείωσε το άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας χάρη στον νέο νόμο. Ωστόσο, ο νέος νόμος δεν τροποποίησε τις ΜΠΣ που υφίσταντο μεταξύ της MVM και των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας που αναφέρονται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, με αποτέλεσμα οι συμβάσεις να εξακολουθούν να παραμένουν σε ισχύ.
- (17) Με επιστολή της 26ης Ιουλίου 2007 η Επιτροπή έθεσε περαιτέρω ερωτήματα στις ουγγρικές αρχές.
- (18) Την 7η Σεπτεμβρίου 2007 η Επιτροπή καταχώρησε την επιστολή των ουγγρικών αρχών με την οποία ζητούσαν επιπλέον χρόνο για την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τους παραγωγούς.
- (19) Την 24η Σεπτεμβρίου και την 31η Οκτωβρίου 2007 καταχώρησε η Επιτροπή την απάντηση της Ουγγαρίας στα ερωτήματα της 26ης Ιουλίου 2007.
- (20) Την 14η Δεκεμβρίου 2007 η Επιτροπή απέστειλε υπόμνηση σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999, στην οποία ανέφερε τα θέματα σχετικά με τα οποία οι πληροφορίες που προσκομίστηκαν εξακολουθούσαν να κρίνονται ελλιπείς. Οι ουγγρικές αρχές απάντησαν με επιστολή της 16ης Ιανουαρίου 2008.
- (21) Δεδομένου ότι η Dunamenti Erőmű και η AES-Tisza Erőmű δεν παρέσχον τα στοιχεία που τους ζητήθηκαν, οι ουγγρικές αρχές υποστήριξαν ότι δεν μπορούν να δώσουν πλήρη απάντηση στα ερωτήματα της Επιτροπής.

(8) Αιτήσεις που καταχωρίστηκαν την 9η Ιανουαρίου 2006 (Budapesti Erőmű), την 16η Ιανουαρίου 2006 (AES-Tisza, [...] (*)), 17η Ιανουαρίου 2006 (Electrabel), 19η Ιανουαρίου 2006 [...] και την 20ή Ιανουαρίου 2006 (Csepeli Erőmű) και έγιναν αποδεκτές από την Επιτροπή με επιστολές της 13ης, 18ης, 20ής, 24ης Ιανουαρίου και της 27ης Φεβρουαρίου.

(*) Στοιχεία που καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο σημειώνονται στο εξής με [...].

(9) Η επιστολή καταχωρίστηκε την 3η Απριλίου 2006.

(10) 2080/2007. (V.11.) Korm. Határozat a villamos energia iparban kötött hosszú távú szerződések rendezéséről [Κυβερνητική απόφαση αριθ. 2080/2007 (V.11.) περί διευθέτησεως των μακροπρόθεσμων συμβάσεων του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας].

(11) Νόμος LXXXVI του έτους 2007.

- (22) Κατόπιν αυτού η Επιτροπή την 15η Φεβρουαρίου 2008 εξέδωσε διαταγή παροχής πληροφοριών, καλώντας την Ουγγαρία να παράσχει εντός 15 ημερών τα στοιχεία που αναφέρονται στην απόφαση.
- (23) Την 27η Φεβρουαρίου η Dunamenti Ερδμύ διαβίβασε στην Επιτροπή αντίγραφο της απάντησης που έδωσε στα ερωτήματα των ουγγρικών αρχών. Στη σχετική επιστολή της η Dunamenti Ερδμύ εξηγεί τους λόγους για τους οποίους δεν είναι σε θέση να απαντήσει στα ερωτήματα που της τέθηκαν. Οι ουγγρικές αρχές απέστειλαν την απάντησή τους την 4η και 13η Μαρτίου 2008. Κατόπιν ρητού αιτήματος της Dunamenti Ερδμύ οι ουγγρικές αρχές επισύναψαν στην απάντησή τους τις επιστολές με ημερομηνίες 14 Μαΐου 2007, 21 Αυγούστου 2007, 13 Σεπτεμβρίου 2007, 7 Δεκεμβρίου 2007, 14 Ιανουαρίου 2008 και 20 Φεβρουαρίου 2008 που η Dunamenti Ερδμύ απηύθυνε στο Υπουργείο Οικονομικών και στην Ουγγρική Υπηρεσία Ενέργειας. Οι ουγγρικές αρχές στο παρελθόν δεν είχαν διαβίβασει στην Επιτροπή αντίγραφα των επιστολών αυτών⁽¹²⁾, όμως κατά τη διάρκεια της διαδικασίας περιέλαβαν στις απαντήσεις που έδωσαν στα ερωτήματα της Επιτροπής όσες από τις πληροφορίες θεωρούσαν σημαντικές.
- (24) Από την απάντηση των ουγγρικών αρχών προκύπτει ότι η AES-Tisza Ερδμύ δεν τους παρέσχε καμία απάντηση. Την 10η Μαρτίου 2008 η AES-Tisza Ερδμύ απέστειλε επιστολή με φαξ στην Επίτροπο κ. Kroes εκφράζοντας την άποψη ότι οι ουγγρικές αρχές έχουν ήδη στη διάθεσή τους όλα τα στοιχεία που ζήτησε η Επιτροπή.
- (25) Με επιστολή της 13ης Μαρτίου 2008 οι ουγγρικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή, βάσει των πληροφοριών που δέχτηκαν, τα στοιχεία που αφορούσαν τις ερωτήσεις του Κεφ. III, παράγραφος 1, εδ. α)–δ) της διαταγής παροχής πληροφοριών. Δεν παρέσχον όμως συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με την ερώτηση του Κεφ. III, παράγραφος 1, εδ. ε) της διαταγής παροχής πληροφοριών που αφορούσε τις επενδύσεις των προαναφερόμενων δύο παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας.
- (26) Από τότε που καταχωρίστηκε η υπόθεση αριθ. HU 1/2004, μεγάλο μέρος της ανταλλαγής πληροφοριών αφορούσε την ερμηνεία και συγκεκριμένη εφαρμογή της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τη μέθοδο ανάλυσης των κρατικών ενισχύσεων που σχετίζονται με το λανθάνον κόστος (εφεξής «Μεθοδολογία»)⁽¹³⁾. Από τα έγγραφα που υποβλήθηκαν κατά τη διαδικασία προέκυπτε ότι οι ουγγρικές αρχές σκοπεύουν να θεσπίσουν ένα καθεστώς κρατικών ενισχύσεων προκειμένου να αντισταθμίσουν το λανθάνον κόστος και η παρούσα απόφαση θα μπορούσε να περιλαμβάνει την αξιολόγηση του καθεστώτος αυτού. Κατά συνέπεια, κατά την παρούσα διαδικασία η Επιτροπή και οι ουγγρικές αρχές διεξήγαγαν ουσιαστικές συζητήσεις για τις λεπτομέρειες ενός καθεστώτος αντιστάθμισης που η Ουγγαρία θα μπορούσε να αποδεχθεί προκειμένου το καθεστώς αυτό να συμμορφώνεται με τη Μεθοδολογία.
- (27) Παρά τις τεχνικές συζητήσεις που διεξήχθησαν για τους πιθανούς μελλοντικούς μηχανισμούς αντιστάθμισης, οι ουγγρικές αρχές – έως την ημερομηνία της παρούσας απόφασης – δεν έχουν υποβάλει στην Επιτροπή μηχανισμό αντιστάθμισης επιβεβαιωμένο από την ουγγρική κυβέρνηση. Σε επιστολή της 13ης Μαρτίου 2008 οι ουγγρικές αρχές ρητά επιβεβαίωσαν ότι επί του παρόντος δεν σκοπεύουν να χορηγήσουν αντιστάθμιση λανθάνοντος κόστους στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας. Επιφυλάχθηκαν όμως ρητά να καταβάλουν σε μεταγενέστερο στάδιο μια τέτοια αντιστάθμιση σε ορισμένους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας.
- (28) Με επιστολή της 7ης Απριλίου 2008 η Επιτροπή ζήτησε την επιβεβαίωση ορισμένων στοιχείων από τις ουγγρικές αρχές. Με επιστολή που καταχωρίστηκε την 22α Απριλίου 2008 οι ουγγρικές αρχές απέστειλαν τις απαντήσεις που τους ζητήθηκαν.
- (29) Με επιστολή της 20ής Μαΐου οι ουγγρικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι οι συμβαλλόμενοι έθεσαν εκτός ισχύος την ΜΠΣ της Paksi Atomerőmű από τις 31 Μαρτίου 2008. Η Csepeli Áramtermelő Kft. και η Pannonpower Holding Rt. έχουν μεν υπογράψει συμφωνίες θέσης εκτός ισχύος των ΜΠΣ τους από τον Απρίλιο 2008, η έναρξη ισχύος όμως των συμφωνιών αυτών την κατά ημερομηνία της παρούσας απόφασης εξαρτάται ακόμη από την έγκριση εκ μέρους των μετόχων και των πιστωτικών ιδρυμάτων.
- Περαιτέρω συναφείς διαδικασίες που εκκρεμούν**
- (30) Κατά της απόφασης κίνησης της διαδικασίας η Budapesti Ερδμύ Rt. άσκησε προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου με δικόγραφο που καταχωρίστηκε την 3η Μαρτίου 2006 με τον αριθμό T-80/06. Την 6η Ιουνίου 2006 η Csepeli Áramtermelő Kft. ζήτησε να παραστεί στη διαδικασία ως παρεμβαίνουσα υπέρ της αιτούσας Budapesti Ερδμύ, αίτημα που έγινε αποδεκτό από το Δικαστήριο με διάταξη της 11ης Μαρτίου 2008.
- (31) Εκτός αυτού, κατά της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας βρίσκονται σε εξέλιξη δύο διαδικασίες διεθνούς διαιτησίας ενώπιον του Διεθνούς Κέντρου Διευθέτησης Επενδυτικών Διαφορών (International Centre for Settlement of Investment Disputes, ICSID) της Ουάσιγκτον, οι οποίες κινήθηκαν από τις ηλεκτροπαραγωγικές εταιρείες [...] SA και [...], μετόχους σταθμών παραγωγής της Ουγγαρίας στο πλαίσιο των ΜΠΣ. Οι διαδικασίες αυτές βασίζονται στις διατάξεις για την προστασία των επενδύσεων που περιλαμβάνει η συνθήκη για τον Χάρτη Ενέργειας.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Ιστορικό των ΜΠΣ

- (32) Από την 31η Δεκεμβρίου 1991 έως την 31η Δεκεμβρίου 2002 η ουγγρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ήταν οργανωμένη γύρω από έναν και μόνο χονδρέμπορο κοινής ωφέλειας, την Magyar Villamos Művek (MVM) (μοντέλο «Single Buyer» ήτοι του «Μοναδικού Αγοραστή»). Η MVM είναι κρατική εταιρεία κατά 99,9 %, η οποία δραστηριοποιείται στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, το χονδρικό

⁽¹²⁾ Εκτός από τις επιστολές της 7ης Δεκεμβρίου 2007 και της 14ης Ιανουαρίου 2008.

⁽¹³⁾ Εκδόθηκε από την Επιτροπή την 26η Ιουλίου 2001. Βρίσκεται στην ιστοσελίδα της Επιτροπής στην ακόλουθη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/specific_rules.html

εμπόριο, τη μεταφορά και τη μεταπώληση. Στο πλαίσιο του μοντέλου του «Μοναδικού Αγοραστή» οι ηλεκτροπαραγωγικές εταιρείες μπορούσαν να πωλούν την ενέργεια απευθείας μόνο στην MVM (εκτός εάν η MVM παρατείτο από αυτό υπέρ των τοπικών διανομών ηλεκτρικού ρεύματος) και η MVM είχε αποκλειστικό δικαίωμα να προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια στους τοπικούς διανομείς. Δυνάμει του νόμου XLVIII του έτους 1994 (εφεξής «1^{ος} Νόμος περί Ηλεκτρικής Ενέργειας») η MVM υπείχε υποχρέωση να διασφαλίζει την ενεργειακή ασφάλεια της Ουγγαρίας βάσει της αρχής του ελάχιστου κόστους.

- (33) Ο νόμος CX του έτους 2001 (αντικατέστησε τον 1^ο Νόμο περί Ηλεκτρικής Ενέργειας, εφεξής «2^{ος} Νόμος περί Ηλεκτρικής Ενέργειας») τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2003. Το δυαδικό μοντέλο του ουγγρικού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας παρέμεινε σε ισχύ έως την 1η Ιανουαρίου 2008, ήτοι έως την έναρξη ισχύος του νόμου LXXXVI του έτους 2007 περί ηλεκτρικής ενέργειας (εφεξής «3^{ος} Νόμος περί Ηλεκτρικής Ενέργειας», αντικατέστησε τον 2^ο Νόμο περί Ηλεκτρικής Ενέργειας). Σύμφωνα με το δυαδικό αυτό μοντέλο υπήρχε ένας τομέας κοινής ωφέλειας και ένας τομέας ανταγωνισμού και οι επιλέξιμοι καταναλωτές (ο αριθμός των οποίων αυξανόταν σταδιακά) είχαν δικαίωμα να μεταπηδήσουν στον τομέα ανταγωνισμού. Στον τομέα κοινής ωφέλειας η MVM παρέμεινε ο μόνος χονδρέμπορος, στον τομέα όμως της ελεύθερης αγοράς έχουν κάνει την εμφάνισή τους και άλλοι έμποροι. Ο 3^{ος} Νόμος περί Ηλεκτρικής Ενέργειας κατέργησε μεν τον τομέα κοινής ωφέλειας, αλλά διατήρησε την υποχρέωση καθολικής υπηρεσίας σε σχέση με τους οικιακούς καταναλωτές και ορισμένους εμπορικούς καταναλωτές, όπως το επέτρεπε και η δεύτερη οδηγία περί ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁴⁾.
- (34) Ο 1^{ος} Νόμος περί Ηλεκτρικής Ενέργειας υποχρέωσε την MVM να καταγράψει τη συνολική ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας της Ουγγαρίας και να εκπονεί ανά διετία Πανεθνικό σχέδιο Κατασκευής Ηλεκτροπαραγωγικών Σταθμών. Το σχέδιο αυτό έπρεπε να υποβάλλεται προς έγκριση στην ουγγρική κυβέρνηση και στη Βουλή.
- (35) Όπως προκύπτει από τον 1^ο Νόμο περί Ηλεκτρικής Ενέργειας και τα έγγραφα που κατέθεσε η ουγγρική κυβέρνηση ⁽¹⁵⁾, στα μέσα της δεκαετίας του '90 οι πλέον επιτακτικοί στόχοι της ουγγρικής αγοράς ενέργειας ήταν οι εξής: διασφάλιση της ενεργειακής ασφάλειας της Ουγγαρίας με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, εκσυγχρονισμός της υποδομής με ιδιαίτερη έμφαση στις εκάστοτε περιβαλλοντικές προδιαγραφές, και υλοποίηση της αναγκαίας αναδιάρθρωσης του τομέα παροχής ηλεκτρικής ενέργειας. Προκειμένου να υλοποιηθούν οι γενικοί αυτοί στόχοι, μακροπρόθεσμες συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας είχαν προσφερθεί σε αλλοδαπούς επενδυτές που θα αναλάμβαναν να επενδύσουν στην κατασκευή και εκσυγχρονισμό σταθμών παραγωγής ενέργειας στην Ουγγαρία. Οι συγκεκριμένες ΜΠΣ υπογράφηκαν μεταξύ αφενός των σταθμών και αφετέρου της MVM.

⁽¹⁴⁾ Οδηγία 2003/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση της οδηγίας 96/92/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 15.7.2003, σ. 37).

⁽¹⁵⁾ Έγγραφο της 20ής Ιουλίου 2005 που καταχωρίστηκε την 25η Ιουλίου 2005.

Οι ΜΠΣ

- (36) Οι ΜΠΣ που συνάφθηκαν μεταξύ της MVM και των επιμέρους σταθμών ⁽¹⁶⁾ είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός ισόρροπου χαρτοφυλακίου παραγωγής, το οποίο επιτρέπει στη MVM να εκπληρώσει την υποχρέωσή της όσον αφορά την ενεργειακή ασφάλεια. Οι ΜΠΣ επιτρέπουν στη MVM να ανταποκριθεί τόσο στη ζήτηση βασικού φορτίου (με σταθμούς καύσης άνθρακα και πυρηνικούς σταθμούς), όσο και στη ζήτηση φορτίου αιχμής (με σταθμούς καύσης φυσικού αερίου).
- (37) Βάσει των ΜΠΣ, οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούνται στην κατάλληλη συντήρηση και λειτουργία των παραγωγικών μονάδων. Οι ΜΠΣ δεσμεύουν για λογαριασμό της MVM το σύνολο ή το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγικής δυναμικότητας (MW) των σταθμών παραγωγής. Η δεσμευση της δυναμικότητας είναι άσχετη με το ποσοστό πραγματικής χρήσης της δυναμικότητας του σταθμού παραγωγής. Πέραν της δεσμευμένης δυναμικότητας η MVM υποχρεούται να αγοράζει μια ορισμένη ελάχιστη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας (MWh) από κάθε σταθμό παραγωγής που λειτουργεί στο πλαίσιο ΜΠΣ (εγγυημένη απορρόφηση).
- (38) Μερικές ΜΠΣ περιλαμβάνουν «επικουρικές υπηρεσίες» ⁽¹⁷⁾, όπως αποκαλούνται, προκειμένου για σταθμούς παραγωγής που είναι σε θέση από τεχνική άποψη να τις παρέχουν. Η MVM προσφέρει αυτές τις επικουρικές υπηρεσίες στη διαχειρίστρια συστήματος μεταφοράς MAVIR.
- (39) Οι ΜΠΣ που συνάφθηκαν το 1995–1996 (επτά ΜΠΣ επί συνόλου των δέκα που εξετάστηκαν) υπογράφηκαν από τους συμβαλλόμενους στο πλαίσιο προετοιμασίας της ιδιωτικοποίησης των σταθμών παραγωγής. Οι ΜΠΣ αυτές ακολουθούσαν έναν ορισμένο τύπο σύμβασης ο οποίος καταρτίστηκε από ένα διεθνές δικηγορικό γραφείο κατ' ανάθεση από την ουγγρική κυβέρνηση. Η υπογραφή αυτών των ΜΠΣ έγινε χωρίς πρόσκληση προς υποβολή προσφορών. Η ιδιωτικοποίηση, όμως, των σταθμών παραγωγής πραγματοποιήθηκε με διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών. Οι ΜΠΣ (που υπογράφηκαν πριν από την ιδιωτικοποίηση) αποτελούσαν μέρος των συμβάσεων ιδιωτικοποίησης. Μετά τις ιδιωτικοποιήσεις οι συμβαλλόμενοι τροποποίησαν εν μέρει μέρος των συμβάσεων αυτών (κυρίως τις συμβάσεις που συνάφθηκαν με την Mátrai Erőmű, την Tiszai Erőmű [AES–Tisza] και την Dunamenti Erőmű).
- (40) Η ΜΠΣ που υπογράφηκε το 1997 με την Csepeli Áramtermelő Kft. ακολουθούσε κατά τι διαφορετικό τύπο σύμβασης. Η κατακύρωση της σύμβασης αυτής έγινε επίσης χωρίς πρόσκληση προς υποβολή προσφορών και σε συνδυασμό με την ιδιωτικοποίηση του σταθμού παραγωγής.
- (41) Η ΜΠΣ που αφορά τον Σταθμό Újpesti (έναν από τους τρεις σταθμούς παραγωγής της Βudapesti Erőmű) υπογράφηκε με την Budapesti Erőmű – επίσης χωρίς πρόσκληση προς υποβολή προσφορών – το 1997.
- (42) Μόνο με τον Σταθμό Kispesti (μια άλλη – υπό γήρανση – μονάδα της Budapesti Erőmű, η οποία την εποχή εκείνη βρισκόταν υπό ανακατασκευή) υπογράφηκε η ΜΠΣ μετά από ανοικτή διαδικασία πρόσκλησης υποβολής προσφορών, το 2001.

⁽¹⁶⁾ Σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρχαν ιδιαίτερες συμβάσεις και για μεμονωμένες μονάδες των σταθμών, όπως της Mátrai Erőmű και της Dunamenti Erőmű.

⁽¹⁷⁾ Όπως, για παράδειγμα, ενέργεια εξισορρόπησης, εφεδρεία λεπτών, δυνατότητα επανεκκίνησης από ολική διακοπή (black start) κ.ά.

- (43) Στο διάστημα 2000–2004 η δυναμικότητα που δεσμεύθηκε με τις ΜΠΣ ανερχόταν στο 80 % περίπου της συνολικής ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας (MW) της Ουγγαρίας. Από το 2005 έως και την ημερομηνία της παρούσας απόφασης το μερίδιο αυτό κυμαινόταν γύρω στο 60–70 %. Με την παύση ισχύος των ΜΠΣ το αντίστοιχο ποσοστό αναμένεται να μειώνεται σταδιακά από το 2011 έως το 2024 ⁽¹⁸⁾.
- (44) Κατά την ημερομηνία προσχώρησης της Ουγγαρίας στην ΕΕ (1η Μαΐου 2004) δέκα από τις σχεδόν είκοσι ΜΠΣ που υπογράφηκαν στο διάστημα 1995–2001 εξακολουθούσαν να είναι σε ισχύ.
- (45) Η παρούσα απόφαση αφορά μόνο τις ΜΠΣ οι οποίες βρισκόνταν σε ισχύ την 1η Μαΐου 2004. Συνεπώς, η απόφαση δεν αφορά τις ΜΠΣ οι οποίες έπαυσαν να ισχύουν πριν από την προαναφερόμενη ημερομηνία. Μολονότι τον Απρίλιο

2008 οι συμβαλλόμενοι έδωσαν εκουσίως εκτός ισχύος ορισμένες ΜΠΣ (βλέπε ανωτέρω αιτιολογική σκέψη 28), η παρούσα απόφαση αναφέρεται και σε αυτές, εξετάζοντας αφενός κατά πόσον έχουν χαρακτήρα κρατικής ενίσχυσης και αφετέρου το συμβιβασμό τους με την κοινή αγορά κατά την περίοδο από την 1η Μαΐου 2004 ως την ημερομηνία που έπαυσαν να ισχύουν (Απρίλιος 2008).

Σταθμοί παραγωγής που λειτουργούν στο πλαίσιο ΜΠΣ και διάρκεια των ΜΠΣ

- (46) Οι σταθμοί παραγωγής που υπόκεινται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης και λειτουργούν στο πλαίσιο ΜΠΣ παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα. Η διάρκεια ισχύος της ΜΠΣ που αναγράφεται στον πίνακα αυτό δηλώνει τον αρχικό χρόνο λήξης όπως ορίζεται στην ίδια τη ΜΠΣ.

Πίνακας 1

Επισκόπηση των παραγωγών που υπάγονται στις ΜΠΣ, των μετόχων πλειοψηφίας και της διάρκειας ισχύος των ΜΠΣ

Επωνυμία εταιρείας παραγωγής	Όμιλος – μέτοχος πλειοψηφίας	Σταθμός παραγωγής που λειτουργεί στο πλαίσιο ΜΠΣ	Διάρκεια της ΜΠΣ
Budapesti Erőmű Rt.	EDF	Σταθμός Kelenföldi	1996–2011
		Σταθμός Újpesti	1997–2021
		Σταθμός Kispesti	2001–2024
Dunamenti Erőmű Rt.	Electrabel	Σταθμός Dunamenti, Μονάδες F	1995–2010 (Υπογραφή: 1996, έναρξη ισχύος: 1996)
		Σταθμός Dunamenti, Μονάδα G2	1995–2015 (Υπογραφή: 1996, έναρξη ισχύος: 1996)
Mátrai Erőmű Rt.	RWE	Σταθμός Mátrai	1995–2022 (αρχική διάρκεια ισχύος: έως το 2015, παρατάθηκε το 2005 έως το 2022)
AES-Tisza Erőmű Kft.	AES	Σταθμός Tisza II	1995–2016 (Υπογραφή: 1996, έναρξη ισχύος: 1996) [...]
Csepeli Áramtermelő Kft.	ATEL	Σταθμός Csepel II	1997–2020 (Υπογραφή: 1997, έναρξη ισχύος: 2000)
Paksi Atomerőmű Rt.	MVM	Πυρηνικός Σταθμός Paksi	1995–2017 (*) (Υπογραφή: 1996, έναρξη ισχύος: 1996)
Pannonpower Holding Rt.	Dalkia	Σταθμός Pécsi	1995–2010 (Υπογραφή: 1996, έναρξη ισχύος: 1996)

(*) Έπαυσε να ισχύει, με κοινή συναίνεση, τον Μάρτιο του 2008.

⁽¹⁸⁾ Τα ποσοστά αυτά βασίζονται στον υπολογισμό της δεσμευσης παραγωγικής ικανότητας (MW) και όχι στο ύψος πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας (MWh). Οι ουγγρικές αρχές υπέβαλαν τα ποσοστά αυτά στην Επιτροπή με επιστολή της 4ης Ιουνίου 2004. Οι ίδιες ποσοστιαίες τιμές εμφανίζονται στην έκθεση της τομεακής έρευνας για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Ουγγαρίας που πραγματοποίησε η ουγγρική Υπηρεσία Οικονομικού Ανταγωνισμού (15 Μαΐου 2006).

Τιμές

- (47) Στην κυβερνητική απόφαση αριθ. 1047/1955 (VIII.4.) η κυβέρνηση ανέλαβε δέσμευση ότι από την 1η Ιανουαρίου 1997 (στον επονομαζόμενο πρώτο κύκλο ρύθμισης των τιμών) «οι τιμές μεταπωλητή και τελικού καταναλωτή πρέπει να περιέχουν πέραν του επιλέξιμου κόστους λειτουργίας 8 % απόδοση ιδίων κεφαλαίων». Κατά συνέπεια, η κυβέρνηση εγγυήθηκε 8 % απόδοση απασχολούμενου κεφαλαίου για τους σταθμούς παραγωγής που λειτουργούσαν στο πλαίσιο ΜΠΣ.
- (48) Από την 1η Ιανουαρίου 2001 (αρχή του δεύτερου κύκλου ρύθμισης των τιμών) και εντεύθεν οι διοικητικές τιμές περιείχαν 9,8 % απόδοση στοιχείων ενεργητικού για τους σταθμούς παραγωγής Η αύξηση του ποσοστού δεν σήμαινε κατ' ανάγκην ότι είχαν αλλάξει τα πραγματικά ποσά δεδομένου ότι οι δύο συντελεστές απόδοσης διέφεραν ως προς τη βάση τους (βάση υπολογισμού του πρώτου είναι τα ίδια κεφάλαια και του δεύτερου η αξία του ενεργητικού). Στις τιμές αντικατοπτρίζονταν οι μεταβολές του πληθωρισμού.
- (49) Οι διοικητικές τιμές παρέμειναν σε ισχύ ως την 31η Δεκεμβρίου 2003.
- (50) Κατά την περίοδο ρύθμισης των τιμών η Ουγγρική Υπηρεσία Ενέργειας ανέλυσε τις δομές κόστους κάθε σταθμού παραγωγής και καθόρισε την τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος που θα αγόραζε η MVM κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζει το εγγυημένο περιθώριο κέρδους.
- (51) Στον κατάλογο των δαπανών που καλύπτονται από τον προαναφερόμενο μηχανισμό καθορισμού των τιμών περιλαμβάνονται οι εξής κύριες δαπάνες⁽¹⁹⁾:
- σταθερό (πάγιο) κόστος: αποσβέσεις, ασφάλιστρα, πάγιο κόστος συντήρησης και λειτουργίας ορισμένου είδους, τόκοι δανείων, κόστος ανάπλασης τοπίου, φόροι, προσωπικό κόστος, κόστος προστασίας του περιβάλλοντος, πληρωμές υπέρ του Κεντρικού Πυρηνικού Ταμείου από τον πυρηνικό σταθμό και έκτακτα έξοδα,
 - μεταβλητό κόστος: κόστος καυσίμων.
- (52) Ο ρόλος της Ουγγρικής Υπηρεσίας Ενέργειας συνίστατο στο να ελέγχει αν οι αναληφθείσες δαπάνες όντως αντιστοιχούν σε πραγματικά και αναγκαία έξοδα.
- (53) Οι διοικητικές τιμές υπερίσχυαν έναντι των τιμών που καθορίζονται στις ΜΠΣ.
- (54) Από την 1η Ιανουαρίου 2004 οι τιμές καθορίζονταν σύμφωνα με τον τύπο τιμών που προβλεπόταν στις ΜΠΣ. Το ακριβές περιεχόμενο των τύπων των τιμών αποσαφηνιζόταν μέσα από ετήσιες διαπραγματεύσεις της MVM και των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας.
- (55) Ο τύπος τιμών που προβλέπεται στις ΜΠΣ είναι εξαιρετικά πολυσύνθετος, δομείται όμως με γνώμονα τις ίδιες αρχές τις οποίες εφαρμόζε και η μεθοδολογία της Ουγγρικής Υπηρεσίας Ενέργειας που ήταν εν χρήση πριν από τον Ιανουάριο του 2006. Σύμφωνα με έγγραφο των ουγγρικών αρχών⁽²⁰⁾ το παράρτημα των ΜΠΣ που αφορούσε τον προσδιορισμό της τιμής καταρτίσθηκε με βάση τους τύπους και ορισμούς του προαναφερόμενου κυβερνητικού διατάγματος αριθ. 1074/1995 περί ρύθμισης των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας. (Σύμφωνα με το έγγραφο «η σύμβαση ενσωμάτωσε αυτούσιους τους τύπους και ορισμούς του Κυβερνητικού Διατάγματος».) Αυτό είχε ως αποτέλεσμα οι αρχές που διέπουν τον καθορισμό των τιμών στις ΜΠΣ να βασιστούν στις κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών, όπως ακριβώς και ο μηχανισμός καθορισμού των διοικητικών τιμών.
- (56) Κάθε ΜΠΣ περιλαμβάνει δύο στοιχεία χρέωσης: αφενός την τιμή ισχύος (ή τιμή διαθεσιμότητας) που καταβάλλεται για τη δεσμευμένη δυναμικότητα (MW) και καλύπτει το σταθερό (πάγιο) κόστος και το κέρδος (κόστος κεφαλαίου) και αφετέρου την τιμή ενέργειας που καλύπτει το μεταβλητό κόστος. Οι επιμέρους ΜΠΣ προβλέπουν και διάφορες άλλες χρεώσεις. Αναλόγως της ΜΠΣ οι πρόσθετες αυτές χρεώσεις μπορούν να είναι σύστημα bonus/malus που παρακινεί τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας στο να λειτουργούν τις μονάδες βάσει της αρχής του ελάχιστου κόστους, καθώς επίσης συμπληρωματικές χρεώσεις που δικαιούνται οι παραγωγοί για την εξασφάλιση εφεδρείας, για τον επαναπρογραμματισμό της συντήρησης μετά από αίτημα της MVM, για την αύξηση της ισχύος αιχμής και – σε περιόδους ελάχιστου φορτίου – την ελαχιστοποίηση του φορτίου κ.λπ. Η περιοδική (ετήσια, τρίμηνη, μηνιαία) μεταβολή της τιμής ισχύος εξαρτάται από πολλούς παράγοντες: την ενεργοποίηση των επενδύσεων μετασκευής (retrofitting) των σταθμών, τις διάφορες κατηγορίες τόκων, τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τους τιμαριθμούς κ.ά. Η τιμή ισχύος ή/και οι συμπληρωματικές χρεώσεις καλύπτουν και τις επικουρικές υπηρεσίες (όπου αυτές προβλέπονται από τη ΜΠΣ). Οι τιμές ενέργειας κατ' ουσίαν συναρτώνται με το κόστος καυσίμου και την ειδική κατανάλωση θερμότητας και βασίζονται στην αρχή της μετακύλισης (pass-through) του μεταβλητού κόστους.
- (57) Πρέπει να σημειωθεί ότι οι κατηγορίες των καλυπτόμενων δαπανών, όπως προσδιορίζονταν στο πλαίσιο του προ της 1ης Ιανουαρίου 2004 μηχανισμού ρύθμισης τιμών, δεν ευθυγραμμίζονταν πάντοτε με τις διατάξεις των ΜΠΣ. Όπως φαίνεται από έγγραφο που υπέβαλε η Ουγγαρία⁽²¹⁾, επί παραδείγματι η τιμή ισχύος της [...] και της Dunamenti Erőmű ήταν πιο υψηλή κατά τη ΜΠΣ τους παρά κατά τον μηχανισμό ρύθμισης των τιμών. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι ΜΠΣ λάμβαναν υπόψη και τη μετασκευή (retrofitting) των σταθμών, πράγμα που είχε ως αποτέλεσμα υψηλότερο σταθερό κόστος. Το υψηλότερο σταθερό κόστος αποτυπώθηκε προοδευτικά (ακολουθώντας τις προοδευτικές μετασκευές) στις τιμές ισχύος των ΜΠΣ που ήταν υψηλότερες από εκείνες του μηχανισμού ρύθμισης των τιμών. Ως επακόλουθο των διμερών διαπραγματεύσεων μεταξύ της MVM και των παραγωγών παρατηρούνται και άλλες διαφορές ανάμεσα στις τιμές του μηχανισμού ρύθμισης και τις τιμές των ΜΠΣ.

⁽¹⁹⁾ Ο κατάλογος βασίζεται στις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από τις ουγγρικές αρχές την 20ή Οκτωβρίου 2004 και στην κατευθυντήρια οδηγία της Ουγγρικής Υπηρεσίας Ενέργειας σχετικά με τη διεξαγωγή έρευνας κόστους για την προετοιμασία του προσδιορισμού τιμών του Ιανουαρίου 2001 (Κατευθυντήρια οδηγία της Ουγγρικής Υπηρεσίας Ενέργειας για τη διεξαγωγή έρευνας κόστους για την προετοιμασία του προσδιορισμού τιμών του Ιανουαρίου 2001).

⁽²⁰⁾ Έγγραφο της 20ής Ιουλίου 2005 που καταχωρίστηκε την 25η Ιουλίου 2005.

⁽²¹⁾ Επιστολή της 28ης Ιουνίου 2006 που καταχωρίστηκε την 29η Ιουνίου 2006.

- (58) Παρά τις διαφορές αυτές ορισμένοι σταθμοί παραγωγής που λειτουργούσαν στο πλαίσιο των ΜΠΣ στα έγγραφα της Ουγγαρίας της 20ής Οκτωβρίου 2004 και της 20ής Ιουλίου 2005 επιβεβαίωσαν ότι η μέθοδος υπολογισμού των τιμών και οι κατηγορίες κόστους που εφαρμόστηκαν μετά το τέλος της περιόδου ρύθμισης των τιμών έμοιαζαν σε μεγάλο βαθμό με εκείνες που εφάρμοζε η Ουγγρική Υπηρεσία Ενέργειας πριν από τη συγκεκριμένη ημερομηνία.
- (59) Ως εκ τούτου οι εφαρμοζόμενες βάσει των ΜΠΣ τιμές – μετά την 1η Ιανουαρίου 2004 – εξακολουθούσαν να βασίζονται στον υπολογισμό του επιλέξιμου (σταθερού και μεταβλητού) κόστους + κέρδους.
- (60) Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι να μεν η ρύθμιση των τιμών καταργήθηκε την 31η Δεκεμβρίου 2003, αλλά οι τιμές δεν απελευθερώθηκαν στην πραγματικότητα, καθόσον δυνάμει των ΜΠΣ η τιμή παραγωγού της ηλεκτρικής ενέργειας εξακολουθούσε να καθορίζεται με γνώμονα την αρχή της απόδοσης των επενδύσεων ⁽²²⁾.
- (61) Την 6η Φεβρουαρίου 2006 η Ουγγρική Βουλή ψήφισε τον νόμο XXXV του έτους 2006 ⁽²³⁾, επαναφέροντας τη διοικητική ρύθμιση των τιμών για την ηλεκτρική ενέργεια που πωλείτο στην MVM στο πλαίσιο των ΜΠΣ. Η πρώτη νέα διάταξη καθορισμού των τιμών τέθηκε σε ισχύ την 9η Δεκεμβρίου 2006. Από την ημερομηνία αυτή και εντεύθεν η κυβερνητική ρύθμιση των τιμών υπερίσχυσε και πάλι επί
- ένα περίπου έτος (έως την 31η Δεκεμβρίου 2007) έναντι του τύπου τιμών που προβλεπόταν στις ΜΠΣ.
- (62) Από την 1η Ιανουαρίου 2008 – στο πλαίσιο της απελευθέρωσης της αγοράς – ο 3^{ος} Νόμος περί Ηλεκτρικής Ενέργειας κατάργησε τόσο τις διοικητικές τιμές παραγωγού και όσο και το δυαδικό μοντέλο με τους τομείς κοινής ωφέλειας και ελεύθερης αγοράς.
- (63) Κατά συνέπεια, από την 1η Ιανουαρίου η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας που πωλείται από τους παραγωγούς στη MVM καθορίζεται και πάλι από τον τύπο τιμών που προβλέπεται στις ΜΠΣ. Οι αρχές που διέπουν τους τύπους αυτούς δεν έχουν αλλάξει από την τελευταία εφαρμογή τους, άρα ακολουθούν την ίδια φιλοσοφία που εφαρμόστηκε και στο διάστημα από την 1η Ιανουαρίου 2004 έως την 8η Δεκεμβρίου 2006 (βλέπε ανωτέρω αιτιολογικές σκέψεις 54–59).
- (64) Ως εκ τούτου, η διαμόρφωση των τιμών των παραγωγών που λειτουργούν στο πλαίσιο των ΜΠΣ εξακολουθεί να διέπεται από την αρχή της απόδοσης της επένδυσης.

Δεσμευμένη ισχύς (δυναμικότητα)

- (65) Οι ΜΠΣ δεσμεύουν για λογαριασμό της MVM το σύνολο ή μεγάλο μέρος της δυναμικότητας των παραγωγικών μονάδων που λειτουργούν στο πλαίσιο ΜΠΣ.

Πίνακας 2

Εγχώρια παραγωγική ισχύς της Ουγγαρίας ⁽²⁴⁾

	(MW)			
Ισχύς	2004	2005	2006	2007
Εγκατεστημένη ισχύς ⁽¹⁾	8 777	8 595	8 691	8 986
Καθαρή ισχύς ⁽²⁾	8 117	8 189	8 097	8 391
Διαθέσιμη ισχύς ⁽³⁾	7 252	7 792	7 186	7 945
Φορτίο αιχμής του ουγγρικού συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας	6 356	6 409	6 432	6 605

⁽¹⁾ Εγκατεστημένη ισχύς: ονομαστική ισχύς σε MW των μηχανημάτων που έχουν εγκατασταθεί στους σταθμούς παραγωγής της Ουγγαρίας. Αλλάζει μόνο σε περίπτωση επέκτασης ή αποξήλωσης.

⁽²⁾ Καθαρή ισχύς: η ισχύς που είναι σε θέση να παρέχει ο σταθμός παραγωγής λαμβάνοντας υπόψη τις μακροχρονίως επιτρεπόμενες υπερφορτίσεις και τις υφιστάμενες μόνιμες ελλείψεις. Η τιμή της εγκατεστημένης ισχύος, μειωμένη για μόνιμους λόγους και αυξημένη με τις επιτρεπόμενες υπερφορτίσεις.

⁽³⁾ Διαθέσιμη ισχύς: η τιμή της καθαρής ισχύος μείον την ισχύ που μένει ανεκμετάλλευτη εξαιτίας των προγραμματιζόμενων συντηρήσεων.

⁽²²⁾ Βλέπε την έκθεση της τομεακής έρευνας για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Ουγγαρίας που πραγματοποίησε η ουγγρική Υπηρεσία Οικονομικού Ανταγωνισμού (15 Μαΐου 2006).

⁽²³⁾ Νόμος XXXV του έτους 2006 περί τροποποίησης ορισμένων νόμων που αφορούν τη ρύθμιση των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας.

⁽²⁴⁾ Οι τιμές που αναγράφονται στον πίνακα βασίζονται σε στατιστικά στοιχεία της Στατιστικής Επιτερίδας Ηλεκτρικής Ενέργειας. Βλέπε επίσης επιστολή των ουγγρικών αρχών που καταχωρίστηκε την 21η Απριλίου 2008.

Πίνακας 3

Παραγωγική δυναμικότητα των σταθμών που λειτουργούν στο πλαίσιο ΜΠΣ ⁽²⁵⁾

Σταθμός παραγωγής	Δυναμικότητα	(MW)			
		2004	2005	2006	2007
Kelenföldi	Διαθέσιμη ισχύς	90,1	97,6	97,2	78,0
	Ετήσια συμφωνημένη ισχύς ⁽¹⁾	83,3	89,8	89,4	71,9
Újpesti	Διαθέσιμη ισχύς	106,3	106,1	106,2	106,0
	Ετήσια συμφωνημένη ισχύς	99	98,8	98,9	98,7
Kispesti	Διαθέσιμη ισχύς	46,1	110,2	110,2	109,6
	Ετήσια συμφωνημένη ισχύς	43	102,6	102,6	102,3
Dunamenti F	Διαθέσιμη ισχύς	1 020	1 020	1 020	1 020
	Ετήσια συμφωνημένη ισχύς	928,2	923,1	923,1	923,1
Dunamenti G2	Διαθέσιμη ισχύς	187,6	223,1	223,1	223,7
	Ετήσια συμφωνημένη ισχύς	178,4	212,4	212,4	213
AES-Tisza	Διαθέσιμη ισχύς	638,0	824,7	824,7	824,7
	Ετήσια συμφωνημένη ισχύς	[...] ^(α)	[...] ^(β)	[...] ^(β)	[...] ^(β)
Csepeli	Διαθέσιμη ισχύς	348,9	331	355	349,5
	Ετήσια συμφωνημένη ισχύς	323	307	329	324
Pannon	Διαθέσιμη ισχύς	25,9	25,9	25,9	25,9
	Ετήσια συμφωνημένη ισχύς	20,1	20,1	20,1	20,1
Mátra	Διαθέσιμη ισχύς	593	552	552	552
	Ετήσια συμφωνημένη ισχύς	496	460	460	460
Paksi	Διαθέσιμη ισχύς	1 597	1 596	1 596	1 596
	Ετήσια συμφωνημένη ισχύς	1 486	1 486	1 485	1 485
Συνολική διαθέσιμη ισχύς των σταθμών που λειτουργούν σε πλαίσιο ΜΠΣ		4 652	4 886,6	4 910,3	4 885,4
Συνολική ετήσια συμφωνημένη ισχύς		[...] ^(γ)	[...] ^(δ)	[...] ^(ε)	[...] ^(στ)

⁽¹⁾ Ετήσια συμφωνημένη ισχύς

^(α) Μεταξύ 400 και 700 MW (Οι υποσημειώσεις που αριθμούνται με πεζά στοιχεία δεν υπάρχουν στο αυθεντικό κείμενο της απόφασης, τις εντάξαμε όμως στο δημοσιεύσιμο κείμενο προκειμένου να αισθητοποιήσουμε τα κατά προσέγγιση μεγέθη των στοιχείων που καλύπτονται από επαγγελματικό απόρρητο).

^(β) Μεταξύ 600 και 900 MW.

^(γ) Μεταξύ 4 057 και 4 357 MW.

^(δ) Μεταξύ 4 725,9 και 5 025,9 MW.

^(ε) Μεταξύ 4 749,6 και 5 049,6 MW.

^(στ) Μεταξύ 4 724,7 και 5 024,7 MW.

(66) Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι κατά την αξιολογούμενη περίοδο η MVM δεσμεύει με τις ΜΠΣ περίπου 60 % της διαθέσιμης ισχύος της Ουγγαρίας. Αν ληφθούν υπόψη η πραγματικά διαθέσιμη ισχύς και η ιδιοκατανάλωση, τα ποσοστά αυτά εμφανίζονται υψηλότερα από τις ως άνω τιμές.

(67) Από τους ανωτέρω πίνακες προκύπτει επίσης ότι οι ΜΠΣ δεσμεύουν για την MVM το σύνολο ή μεγάλο μέρος της καθαρής ισχύος των επιμέρους σταθμών παραγωγής.

⁽²⁵⁾ Οι τιμές του πίνακα βασίζονται στις ΜΠΣ που οι ουγγρικές αρχές διαβίβασαν στην Επιτροπή. Βλέπε επίσης την επιστολή της 21ης Απριλίου 2008 των ουγγρικών αρχών.

- (68) Η MVM καταβάλλει τιμή διαθεσιμότητας για τη δέσμευση της δυναμικότητας (βλέπε ανωτέρω αιτιολογική σκέψη 56), ασχέτως του αν θα χρησιμοποιήσει ή όχι τον συγκεκριμένο σταθμό παραγωγής.
- (69) Η εισαγόμενη δυναμικότητα της Ουγγαρίας ανέρχεται στα 1 000–1 300 MW. Από την εισαγόμενη δυναμικότητα περίπου 600 MW δεσμεύονται με άλλες μακροπρόθεσμες συμβάσεις για την MVM.

Πωλούμενες ποσότητες

- (70) Όταν η MVM χρησιμοποιεί πραγματικά τη δεσμευμένη δυναμικότητα και αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια από τον σταθμό παραγωγής, πληρώνει τιμή ενέργειας για την απορροφώμενη ενέργεια (βλέπε ανωτέρω αιτιολογική σκέψη 56).
- (71) Οι ΜΠΣ εγγυώνται μια ορισμένη απορρόφηση για κάθε σταθμό παραγωγής.
- (72) Στην Ουγγαρία η εγχώρια παραγωγή κυμαίνεται μεταξύ 32 και 36 TWh (= 32–36 000 000 GWh) ετησίως.

Πίνακας 4

Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται βάσει των ΜΠΣ ⁽²⁶⁾

Σταθμός παραγωγής	Παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια	(GWh)			
		2004	2005	2006	2007
Budapesti (συμπεριλαμβανομένων των μονάδων Kelenföldi, Újpesti και Kispesti)	Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας	1 228	1 510	1 643	1 742
	Ιδιοκατανάλωση του σταθμού	87	89	91	84
	Εγγυημένη απορρόφηση	Kelenföldi: [...] Újpesti: [...] Kispesti: [...]	Kelenföldi: [...] Újpesti: [...] Kispesti: [...]	Kelenföldi: [...] Újpesti: [...] Kispesti: [...]	Kelenföldi: [...] Újpesti: [...] Kispesti: [...]
	Πραγματική απορρόφηση	939	1 302	1 451	1 538
Dunamenti (*) (F + G2)	Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας	4 622	3 842	3 450	4 300
	Ιδιοκατανάλωση του σταθμού	174	148	147	188
	Εγγυημένη απορρόφηση	F: [...] G2: [...]	F: [...] G2: [...]	F: [...] G2: [...]	F: [...] G2: [...]
	Πραγματική απορρόφηση	4 232	2 888	2 495	3 296
AES-Tisza	Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας	1 621	1 504	1 913	2 100
	Ιδιοκατανάλωση του σταθμού	96	97	117	116
	Εγγυημένη απορρόφηση	[...]	[...]	[...]	[...]
	Πραγματική απορρόφηση	1 525	1 407	1 796	1 984
Csepeli	Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας	1 711	1 764	1 710	2 220
	Ιδιοκατανάλωση του σταθμού	48	49	48	53
	Εγγυημένη απορρόφηση	[...]	[...]	[...]	[...]
	Πραγματική απορρόφηση	1 662	1 715	1 661	2 166
Pannon (*)	Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας	673	266	237	232
	Ιδιοκατανάλωση του σταθμού	116	52	34	29
	Εγγυημένη απορρόφηση	[...]	[...]	[...]	[...]
	Πραγματική απορρόφηση	361	206	203	203

⁽²⁶⁾ Οι τιμές που αναγράφονται στον πίνακα βασίζονται στις ΜΠΣ που υποβλήθηκαν από τις ουγγρικές αρχές, στα στατιστικά στοιχεία που καταχωρεί στην ιστοσελίδα της η Ουγγρική Υπηρεσία Ενέργειας (www.eh.gov.hu) και στην επιστολή της 21ης Απριλίου 2008 των ουγγρικών αρχών. Οι ποσότητες της εγγυημένης απορρόφησης που προβλέπονται σε εμπορικές συμβάσεις ενδέχεται να παρουσιάζουν μικρές αποκλίσεις από τις ποσότητες που ορίζονται στις ΜΠΣ. Τα στοιχεία πραγματικής απορρόφησης περιλαμβάνουν όλες τις πωλήσεις υπέρ της MVM των σταθμών που καλύπτονται από τις ΜΠΣ.

(GWh)

Σταθμός παραγωγής	Παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια	2004	2005	2006	2007
Mátrai (*)	Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας	5 688	5 698	5 621	6 170
	Ιδιοκατανάλωση του σταθμού	675	670	667	710
	Εγγυημένη απορρόφηση	[...]	[...]	[...]	[...]
	Πραγματική απορρόφηση	3 730	3 762	3 587	4 082
Paksi	Συνολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας	11 915	13 833	13 460	14 677
	Ιδιοκατανάλωση του σταθμού	750	821	800	848
	Εγγυημένη απορρόφηση	[...]	[...]	[...]	[...]
	Πραγματική απορρόφηση	11 112	13 012	12 661	13 828

(*) Τα στοιχεία της συνολικής ηλεκτροπαραγωγής και της ιδιοκατανάλωσης συμπεριλαμβάνουν και όσες μονάδες των σταθμών παραγωγής δεν υπάρχουν στις ΜΠΣ.

(73) Η ποσότητα εγγυημένης απορρόφησης είναι η ποσότητα την οποία η MVM υποχρεούται να απορροφά κάθε έτος, ανεξαρτήτως των πραγματικών αναγκών της αγοράς. Σε περίπτωση που η MVM δεν απορροφήσει την προκαθορισμένη ελάχιστη ποσότητα, υποχρεούται να καταβάλει το κόστος καυσίμων που πραγματοποιήθηκε (προκειμένου για την Dunamenti Erőmű, τον Σταθμό Kelenföldi, τον Σταθμό Pécsi και τον Σταθμό [...]), όλες τις δαπάνες ή αντισταθμίσεις που πραγματοποιήθηκαν για λογαριασμό του παραγωγού βάσει συμφωνίας προμήθειας καυσίμων (προκειμένου για την Csepeli Áramtermelő Kft.) ή όλες τις τεκμηριωμένες δαπάνες (προκειμένου για τον Σταθμό Kíspesti και τον Σταθμό Újpesti).

3. ΑΙΤΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

3.1. Οι ΜΠΣ

- (74) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι οι ΜΠΣ παρέχουν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ στους παραγωγούς που τις υπέγραψαν.
- (75) Η Επιτροπή εξέφρασε την άποψη ότι οι ΜΠΣ αποτελούν μέτρα εφαρμοστέα μετά την προσχώρηση σύμφωνα με το παράρτημα IV κεφάλαιο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της πράξης προσχώρησης⁽²⁷⁾ και δεν συνιστούν υφιστάμενη ενίσχυση, καθόσον δεν είναι συμβατές με τις κατηγορίες ενισχύσεων οι οποίες βάσει των διατάξεων της πράξης προσχώρησης συνιστούν μετά την προσχώρηση υφιστάμενη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 88 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.
- (76) Πρώτον, καμία από τις ΜΠΣ δεν τέθηκε σε ισχύ πριν από τη 10η Δεκεμβρίου 1994. Δεύτερον, καμία ΜΠΣ δεν αναφέρεται στον κατάλογο των υφιστάμενων ενισχύσεων που συνοδεύει το παράρτημα IV της πράξης προσχώρησης και, τρίτον, οι ΜΠΣ δεν κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή στο πλαίσιο του λεγόμενου «προσωρινού μηχανισμού».

⁽²⁷⁾ Πράξη περί των όρων προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, ΕΕ L 236 της 23.9.2003.

Υπαρξη κρατικής ενίσχυσης

- (77) Η Επιτροπή ήταν της άποψης ότι η εγγυημένη απόδοση των επενδύσεων και οι υψηλές τιμές που διασφάλιζαν οι ΜΠΣ θέτουν τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας που λειτουργούσαν στο πλαίσιο των ΜΠΣ σε ευνοϊκότερη οικονομική θέση σε σχέση με τους εκτός ΜΠΣ παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας – συμπεριλαμβανομένων των τυχόν νέων φορέων της αγοράς – καθώς επίσης σε σχέση με εταιρείες άλλων τομέων όπου δεν έχουν καν προταθεί ανάλογες μακροπρόθεσμες συμβάσεις στους φορείς της αγοράς. Για τον λόγο αυτό η Επιτροπή έκρινε προκαταρκτικά ότι το μέτρο αυτό συνιστά επιλεκτικό πλεονέκτημα προς όφελος των προαναφερόμενων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας.
- (78) Η Επιτροπή παρατήρησε επίσης ότι οι αγορές ηλεκτρικής ενέργειας έχουν ανοίξει στον ελεύθερο ανταγωνισμό και το ηλεκτρικό ρεύμα αποτελεί αντικείμενο εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών, ιδιαίτερα από τότε που άρχισε να ισχύει η οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας⁽²⁸⁾. Κατά συνέπεια, μέτρα που παρέχουν πλεονεκτήματα σε ορισμένες εταιρείες στον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας κάποιου κράτους μέλους είναι δυνατόν να παρεμποδίζουν την ικανότητα επιχειρήσεων άλλων κρατών μελών όσον αφορά την εξαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας προς το συγκεκριμένο κράτος μέλος ή να ευνοούν τις εξαγωγές ηλεκτρικού ρεύματος από το κράτος αυτό προς άλλα κράτη μέλη.
- (79) Η Επιτροπή εξέφρασε επίσης την άποψη ότι το πλεονέκτημα αυτό προέρχεται από κρατικούς πόρους, δεδομένου ότι η σύνταξη των ΜΠΣ είναι αποτέλεσμα κρατικής πολιτικής η οποία εφαρμόστηκε μέσω της MVM, κρατικής ιδιοκτησίας χονδρεμπόρου κοινής ωφέλειας. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (εφεξής «Ευρωπαϊκό Δικαστήριο»), όταν μία δημόσια εταιρεία χρησιμοποιεί τα κεφάλαιά της κατά τρόπο που να καταλογίζονται στο κράτος, τότε τα κεφάλαια αυτά συνιστούν κρατικούς πόρους κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ⁽²⁹⁾.

⁽²⁸⁾ ΕΕ L 27 της 30.1.1997, σ. 20.

⁽²⁹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 2002 στην υπόθεση C-482/99: Γαλλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Συλλογή 2002, σ. I-4397).

(80) Συνεπώς, η Επιτροπή κατέληξε στην προκαταρκτική διαπίστωση ότι οι ΜΠΣ συνιστούν κρατική ενίσχυση προς όφελος των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, η οποία ενίσχυση ανήκει στα «ευρισκόμενα ακόμα σε ισχύ μετά την ημερομηνία προσχώρησης μέτρα» σύμφωνα με το παράρτημα IV κεφάλαιο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της πράξης προσχώρησης.

Συμβιβασμο των ΜΠΣ με τη συνθήκη ΕΚ

(81) Ακόμη, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι για την εξέταση της κρατικής ενίσχυσης προς τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας απαιτείται η εφαρμογή της Μεθοδολογίας. Βάσει των στοιχείων που είχε στη διάθεσή της κατά τον χρόνο έκδοσης της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για το κατά πόσον οι ΜΠΣ πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στη Μεθοδολογία.

(82) Πρώτον, η Επιτροπή θεωρούσε αμφίβολο κατά πόσον οι αρχές που διέπουν τις ΜΠΣ – και που αποτελούν εμπόδιο για τον ελεύθερο ανταγωνισμό – είναι συμβιβάσιμες με τον βασικό στόχο της Μεθοδολογίας που συνίσταται στο να βοηθά η κρατική ενίσχυση την απελευθέρωση του τομέα με τη μορφή ανάλογης αντιστάθμισης η οποία παρέχεται στις κατεστημένες εταιρείες που εκτίθενται στις νέες συνθήκες ανταγωνισμού.

(83) Δεύτερον, η Επιτροπή θεωρούσε αμφίβολο κατά πόσον η κρατική ενίσχυση που περιέχεται στις ΜΠΣ πληροί τα λεπτομερή κριτήρια που ορίζονται στη Μεθοδολογία για τον υπολογισμό του επιλέξιμου λανθάνοντος κόστους και τον καθορισμό της αντίστοιχης αντιστάθμισης.

3.2. Κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 183/2002 (VIII.23.) περί του λανθάνοντος κόστους

(84) Προκειμένου η ΜVM να ανταποκριθεί στις δεσμεύσεις της που προβλέπονται από τις ΜΠΣ και συγχρόνως στο τμήμα κοινής ωφέλειας της αγοράς οι τιμές μεταπωλητή να παραμείνουν χονδρικά στα επίπεδα της τιμής ελεύθερης αγοράς, το κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 183/2002 (VIII.23.) πρόβλεπε την καταβολή κρατικής αντιστάθμισης στην ΜVM υπό ορισμένες συνθήκες.

(85) Στην αρχική κοινοποίησή τους (HU 1/2004, την οποία απέσυραν τη 13η Απριλίου 2005) οι συγγρικές αρχές θεωρούσαν την προαναφερόμενη αντιστάθμιση ως κρατική ενίσχυση υπέρ της ΜVM.

(86) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, όμως, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αντιστάθμιση δεν συνιστά κρατική ενίσχυση υπέρ της ΜVM, διότι το εισπραττόμενο βάσει του κυβερνητικού διατάγματος αριθ. 183/2002 (VIII.23.) ποσό αποτελεί τμήμα της τιμής αγοράς η οποία καταβάλλεται από τη ΜVM στους σταθμούς παραγωγής που τελούν υπό το καθεστώς των ΜΠΣ, συνεπώς αποτελεί μέρος του πλεονεκτήματος που προσπορίζονται οι παραγωγοί από τις ΜΠΣ.

(87) Ως εκ τούτου, η απόφαση κίνησης της διαδικασίας προβαίνει σε επίσημη έρευνα μόνο σχετικά με τις ΜΠΣ και όχι αναφορικά με το κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 183/2002 (VIII.23.).

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

(88) Η Ουγγαρία εξέφρασε την άποψη ότι —εξαιτίας των διαφορών στους όρους που προβλέπον— θα ήταν σκόπιμη η μεμονωμένη αξιολόγηση των ΜΠΣ.

(89) Όσον αφορά την απελευθέρωση της συγγρικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, η Ουγγαρία είναι της άποψης ότι το άνοιγμα της αγοράς επέτυχε ως προς τον αριθμό των καταναλωτών που προτίμησαν την ελεύθερη αγορά (καθότι αντιστοιχούσε στον ευρωπαϊκό μέσο όρο). Η Ουγγαρία συμπεραίνει ότι οι ΜΠΣ δεν εμπόδισαν τους καταναλωτές να επιλέξουν την ελεύθερη αγορά. Παρόμοια εμπόδια οφείλονται πολύ περισσότερο στην περιορισμένη διασυνοριακή δυναμικότητα της Ουγγαρίας και στις συνακόλουθες υψηλές τιμές.

(90) Επιπλέον, η Ουγγαρία είναι της άποψης ότι η μεγάλη διάρκεια ισχύος των ΜΠΣ αυτή καθ' εαυτήν δεν πρέπει να αποτελεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για τους παραγωγούς, δεδομένου ότι οι μακροπρόθεσμες συμβάσεις είναι μια ευρέως διαδεδομένη πρακτική στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας τόσο στην Ευρώπη όσο και σε άλλες ηπείρους.

(91) Σχετικά με την τιμή αναφοράς, της οποίας γίνεται μνεία στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, οι συγγρικές αρχές ισχυρίζονται ότι κατά τον καθορισμό της τιμής αναφοράς η Επιτροπή θα έπρεπε να λαμβάνει υπόψη τις περιφερειακές ιδιαιτερότητες της Ουγγαρίας και την πρόσφατη αύξηση των τιμών καυσίμων.

(92) Όσον αφορά τους νεοεισερχόμενους στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, η Ουγγαρία γνωστοποιεί στην Επιτροπή ότι από την 1η Μαΐου 2004 (ημερομηνία της προσχώρησης της Ουγγαρίας στην Ένωση και συνάμα της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας) δεν υπήρξαν άλλοι νεοεισερχόμενοι στην αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας. Οι συγγρικές αρχές επισημαίνουν το χρονοβόρο των επενδύσεων αυτών, καθώς επίσης το γεγονός ότι —ως επακόλουθο— είναι εντελώς απίθανο να καταστεί οποιαδήποτε επένδυση ικανή για λειτουργία πριν από το 2011.

(93) Τέλος, απαντώντας στις αμφιβολίες της Επιτροπής για το συμβιβασμο των ΜΠΣ με την παράγραφο 4.6 της Μεθοδολογίας, η Ουγγαρία επιβεβαιώνει ότι δεν παρέχει κρατική ενίσχυση για τη διάσωση και αναδιάρθρωση των ωφελούμενων από τις υπό αξιολόγηση ΜΠΣ εταιρειών.

5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ

(94) Μετά τη δημοσίευση της απόφασης κίνησης της διαδικασίας (21 Δεκεμβρίου 2005) και εντός της σχετικής προθεσμίας (τις περισσότερες φορές μετά από παρατάσεις κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερομένων που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή), η Επιτροπή έλαβε παρατηρήσεις από τους κατωτέρω ενδιαφερομένους:

— από τις εξής ηλεκτροπαραγωγικές εταιρείες: AES-Tisza Erdőmű Kft., Budapesti Erdőmű Rt., Csepeli Áramtermelő Kft., Dunamenti Erdőmű Rt. και η κύρια μέτοχος της, η Electrabel SA, καθώς και η Mátraí Erdőmű Rt.

— από τις ακόλουθες τράπεζες που παρείχαν χρηματοδότηση στους ηλεκτροπαραγωγούς: η [...] Bank, εκπρόσωπος των δώδεκα τραπεζών που χορήγησαν δάνειο στην Csepeli Áramtermelő Kft., και η [...] Bank, εκπρόσωπος των εννέα τραπεζών που χορήγησαν δάνειο στην AES-Tisza Erőmű Kft.

— η MVM, καθώς επίσης

— ένα ενδιαφερόμενο μέρος που θέλησε να διατηρήσει την ανωνυμία του.

- (95) Μεγάλο μέρος των παρατηρήσεων που διαβίβασαν οι ενδιαφερόμενοι στην Επιτροπή βασίζεται σε παρόμοια επιχειρηματολογία. Ως εκ τούτου, αντί να παρουσιάζει μεμονωμένα τις παρατηρήσεις των επιμέρους ενδιαφερομένων, η Επιτροπή τις κατέταξε στις εξής γενικές κατηγορίες (βλέπε τα σημεία 5.1 – 5.7 κατωτέρω).

5.1. Παρατηρήσεις σχετικά με τη μεμονωμένη αξιολόγηση των ΜΠΣ

- (96) Η Mátrai Erőmű και ένα άλλο ενδιαφερόμενο μέρος που θέλησε να διατηρήσει την ανωνυμία του προέβησαν στη γενική παρατήρηση ότι, λόγω των αποκλίσεων που παρουσιάζουν στο συγκεκριμένο περιεχόμενό τους, η Επιτροπή θα έπρεπε να αξιολογήσει τις επιμέρους ΜΠΣ μεμονωμένα. Άλλοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας ζητούσαν σιωπηρά τη μεμονωμένη αξιολόγηση της ΜΠΣ τους με το να θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής λεπτομέρειες των συγκεκριμένων όρων της ΜΠΣ που είχαν συνάψει.

5.2. Παρατηρήσεις σχετικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης

Η κατάλληλη για την αξιολόγηση χρονική στιγμή

- (97) Η AES-Tisza Erőmű, η Budapesti Erőmű, η Csepeli Áramtermelő Kft. και η Dunamenti Erőmű ισχυρίζονται ότι τα κριτήρια ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης θα έπρεπε να εξεταστούν κατά τη χρονική στιγμή που συνάφθηκαν οι ΜΠΣ, βάσει των όρων που ίσχυαν τότε στην αγορά. Μέρος των παρατηρήσεων αναφέρει ρητά αυτό το αίτημα, ενώ άλλες παρατηρήσεις το πράττουν εμμέσως, υπενθυμίζοντας κατά την εξέταση της ύπαρξης κρατικής εξέτασης τις συνθήκες σύναψης των ΜΠΣ. Εν προκειμένω τα ενδιαφερόμενα μέρη έκαναν αναφορά στη νομολογία του Δικαστηρίου ⁽³⁰⁾.

Έλλειψη οικονομικού οφέλους

i) Εσφαλμένη τιμή αναφοράς/Έλλειψη τιμών που αποτελούν πλεονέκτημα

- (98) Όλοι οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας ισχυρίζονται ότι οι ΜΠΣ δεν αποτελούν οικονομικό όφελος.
- (99) Διατυπώνουν επιφυλάξεις για τις προκαταρκτικές διαπιστώσεις της Επιτροπής, σύμφωνα με τις οποίες οι τιμές που προβλέπονται στις ΜΠΣ είναι υψηλότερες από τις αγοραίες τιμές παραγωγού.
- (100) Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς τους το 36 EUR/MWh που εφαρμόστηκε σε άλλες αποφάσεις και αναφέρθηκε στην από-

φαση κίνησης της διαδικασίας δεν αποτελεί κατάλληλη τιμή αναφοράς στην παρούσα διαδικασία, δεδομένου ότι ανήκει σε εντελώς διαφορετικό γεωγραφικό και χρονικό πλαίσιο. Σύμφωνα με την άποψη τους κατά την αξιολόγηση της τιμής πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι συνθήκες που επικρατούσαν κατά τον χρόνο σύναψης των ΜΠΣ. Επισημαίνουν επίσης ότι οι τιμές που διαμορφώνονται βάσει μακροπρόθεσμων συμβάσεων πάντοτε θα είναι χαμηλότερες από τις τιμές της ημερήσιας (spot) αγοράς. Επιπλέον, οι παραγωγοί που προμηθεύουν κυρίως ηλεκτρική ενέργεια φορτίου αιχμής στην MVM, ισχυρίζονται επίσης ότι οι τιμές τους δεν συγκρίνονται με τις τιμές των προϊόντων βασικού φορτίου. Οι περισσότεροι προτείνουν να λάβει υπόψη η Επιτροπή τη σημαντική αύξηση των τιμών καυσίμων που σημειώθηκε τα τελευταία έτη.

- (101) Πολλοί από τους παραγωγούς υποστηρίζουν ότι ο πραγματικός συντελεστής απόδοσης δεν έφθανε τα ποσοστά που αναφέρονται στην απόφαση.

- (102) Τονίζουν επίσης ότι (αντιθέτως προς όσα υπονοούνται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας) στο πλαίσιο των ΜΠΣ οι παραγωγοί αντιμετωπίζουν σημαντικούς κινδύνους, ιδιαίτερα κινδύνους κατασκευαστικούς, νομοθετικούς, περιβαλλοντικούς, σχετικούς με τη συντήρηση, καθώς επίσης φορολογικούς/χρηματοοικονομικούς. Ανέφεραν τη ρύθμιση των τιμών ως σημαντική κατηγορία των νομοθετικών κινδύνων. Οι παραγωγοί θεωρούσαν ως μειονέκτημα ότι μεγάλο μέρος της παραγωγικής δυναμικότητάς τους δεσμευόταν από τη MVM, διότι αυτό τους παρεμπόδιζε στο να χρησιμοποιήσουν τις δυναμικότητες αυτές για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας για λογαριασμό άλλων δυνητικών καταναλωτών. Εκτός αυτού, οι ΜΠΣ επιβάλλουν σαφείς υποχρεώσεις στους παραγωγούς και η μη συμμόρφωση οδηγεί σε μειωμένες πληρωμές και καταβολή αποζημιώσεων.

- (103) Η [...] επεσήμανε ότι ένα από τα πλεονεκτήματα των ΜΠΣ για την Ουγγαρία αποτελούσαν οι αξιόπιστες υπηρεσίες εξισορρόπησης τις οποίες μόνο η [...] και η Dunamenti Erőmű ήταν σε θέση να παρέχει. Σύμφωνα με ισχυρισμούς του, ο παραγωγός αυτούς δεν θα είχε εισέλθει στην αγορά και δεν θα είχε προσφέρει τις υπηρεσίες αυτές αν δεν καλυπτόταν από ΜΠΣ.

- (104) Σύμφωνα με τη Mátrai Erőmű οι τιμές της είναι ανταγωνιστικές χάρη στα ιδιόκτητα ανθρακωρυχεία και το συνακόλουθο χαμηλό κόστος εξόρυξης. Όπως υποστηρίζει, οι τιμές της είναι χαμηλότερες και από τις τιμές μεταπωλητή της MVM, σε αντίθεση με τις τιμές άλλων ΜΠΣ.

ii) Τίμημα της ιδιωτικοποίησης

- (105) Η Dunamenti Erőmű υποστηρίζει ότι δεν ωφελήθηκε από την ΜΠΣ της, διότι κατέβαλε την αγοραία τιμή κατά την ιδιωτικοποίηση των μονάδων της και στο τίμημα πώλησης είχαν ληφθεί υπόψη τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της που απορρέουν από την ΜΠΣ. Δηλαδή καταβάλλοντας το τίμημα της ιδιωτικοποίησης έχει εξοφλήσει και το αντάλλαγμα για τη ΜΠΣ (καθώς επίσης για το πλεονέκτημα που ενδεχομένως αυτή περιέχει).

⁽³⁰⁾ Έγινε αναφορά στην υπόθεση T-366/00 Scott S.A.

iii) Η αρχή του επενδυτή της ελεύθερης αγοράς

(106) Σύμφωνα με την Budapesti Erőmű, την AES-Tisza Erőmű, τη Mátraí Erőmű και την Csepeli Áramtermelő Kft., στις ΜΠΣ αντικατοπτρίζονταν, τόσο ως προς τη MVM, όσο και ως προς τους παραγωγούς, οι όροι της αγοράς όπως ίσχυαν κατά τον χρόνο της σύναψής τους. Σύμφωνα με την επιχειρηματολογία τους, αν βρισκόταν στη θέση της MVM (εάν ήταν, δηλαδή, ο μοναδικός αγοραστής, που υπείχε διά νόμου υποχρέωση για τη διασφάλιση της ασφάλειας εφοδιασμού), κάθε ιδιώτης φορέας θα κατέληγε στην απόφαση να συνάψει τις ΜΠΣ. Σύμφωνα με την άποψή τους, το οικονομικό «όφελος» που προκύπτει από τις ΜΠΣ για τους παραγωγούς δεν υπερβαίνει το επίπεδο του συνήθους οικονομικού οφέλους που μπορεί να επιτύχει ο συμβαλλόμενος μιας οποιασδήποτε εμπορικής συμφωνίας. Κατά τον χρόνο σύναψής τους οι ΜΠΣ ήταν σύμφωνες με τους συνήθεις όρους που ίσχυαν στον υπόψη τομέα. Εκτός αυτού, οι ΜΠΣ αντιπροσωπεύουν συνήθη εμπορική πρακτική και καθιερωμένες μορφές καταμερισμού και διαχείρισης κινδύνου.

(107) Η σύναψη ΜΠΣ ήταν ο μόνος τρόπος να εξασφαλιστούν οι επενδύσεις που πληρούσαν τις απαιτήσεις του τομέα ηλεκτρικής ενέργειας της Ουγγαρίας (ιδίως όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό του όλου συστήματος, την προστασία του περιβάλλοντος και την ασφάλεια εφοδιασμού). Η εφαρμογή της αρχής του ιδιώτη επενδυτή έπρεπε να οδηγήσει στη συνεκτίμηση των απαιτήσεων αυτών, οι οποίες δεν μπορούσαν να ικανοποιηθούν παρά μόνο μέσω των ΜΠΣ. Τα ενδιαφερόμενα μέρη επισημαίνουν ότι, ως επακόλουθο, οι ΜΠΣ προβλέπουν υποχρέωση επενδύσεων και διαθεσιμότητας για τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας.

iv) Υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος

(108) Σύμφωνα με την Budapesti Erőmű και την Csepeli Áramtermelő Kft., οι παραγωγοί που αναφέρονται ως συμβαλλόμενοι στις ΜΠΣ παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος. Όπως υποστηρίζουν το έγγραφο τους, οι ΜΠΣ αποτελούν μέσο για τη MVM ώστε να εκπληρώνει την υποχρέωσή της που υπέχει για την ασφάλεια εφοδιασμού. Συνεπώς, οι ΜΠΣ υποτίθεται ότι διασφαλίζουν την εκπλήρωση αυτής της υποχρέωσης για παροχή υπηρεσίας κοινής ωφέλειας. Σύμφωνα με επιχειρήματα της Budapesti Erőmű, μπορεί να θεωρηθεί, στην ουσία, ότι η ίδια καλείται να εκπληρώνει την υποχρέωση παροχής υπηρεσίας κοινής ωφέλειας που της επιβάλλει η ΜΠΣ. Αμφότερα ενδιαφερόμενα μέρη επικαλούνται την απόφαση της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 2003 για την κρατική ενίσχυση αριθ. 475/03 (Ιρλανδία) ⁽³¹⁾, στην οποία η Επιτροπή αναγνώρισε ότι η εγκατάσταση νέας παραγωγικής δυναμικότητας μπορεί να θεωρηθεί υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος.

(109) Τα ενδιαφερόμενα μέρη είναι της άποψης ότι, όπως συμβαίνει στην περίπτωση της Ιρλανδίας, η κρατική ενίσχυση που χορηγείται στο πλαίσιο των ΜΠΣ – εφόσον υφίσταται –

πληροί τα τέσσερα σωρευτικά κριτήρια τα οποία ορίζονται στην απόφαση που εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στην υπόθεση C-280/00 (εφεξής «υπόθεση Altmark») ⁽³²⁾.

(110) Πρώτον, από τους συγγραφικούς Νόμους περί Ηλεκτρικής Ενέργειας προκύπτει ότι η MVM είχε πολλές υποχρεώσεις παροχής υπηρεσίας κοινής ωφέλειας, όπως ήταν η διασφάλιση της ασφάλειας εφοδιασμού με το ελάχιστο δυνατό κόστος, η προστασία του περιβάλλοντος και η ενεργειακή απόδοση. Συνεπώς, ο νόμος ορίζει με σαφήνεια τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσίας κοινής ωφέλειας της MVM και οι ΜΠΣ αναθέτουν στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας την παροχή αυτών των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος.

(111) Δεύτερον, τα κυβερνητικά διατάγματα περί τιμών και οι τύποι τιμών των ΜΠΣ καθόριζαν εκ των προτέρων το ύψος της αντιστάθμισης. Συνεπώς, η αντιστάθμιση μπορεί να υπολογιστεί με αντικειμενικούς και διαφανείς δείκτες.

(112) Τρίτον, οι αντιστάθμισεις που καταβάλλονται βάσει των ΜΠΣ δεν υπερβαίνουν το επίπεδο του κόστους των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος. Οι ΜΠΣ βασίζονται αυστηρά στο κόστος και το περιθώριο κέρδους δεν υπερβαίνει τα συνήθη περιθώρια κέρδους της αγοράς. Αυτό – σύμφωνα με τα επιχειρήματα της Budapesti Erőmű – εξασφαλίζεται από το γεγονός ότι οι ΜΠΣ της συνήφθησαν μετά από ανοικτές και διαφανείς διαδικασίες προς υποβολή προσφορών. Οι σταθμοί παραγωγής πωλήθηκαν στον υποψήφιο που αναδείχθηκε ως ο καλύτερος πλειοδότης και παρουσίασε το καλύτερο επιχειρηματικό σχέδιο. Συνέπεια της διαδικασίας προς υποβολή προσφορών αποτελεί το γεγονός ότι η αντιστάθμιση που χορηγείται βάσει των ΜΠΣ δεν μπορεί να υπερβαίνει το κόστος που συνεπάγεται η εκπλήρωση της υποχρέωσης παροχής υπηρεσίας κοινής ωφέλειας και ένα εύλογο περιθώριο κέρδους.

(113) Τέταρτον, σύμφωνα με τα επιχειρήματα της Budapesti Erőmű, όλες οι ΜΠΣ που συνήψε, συνήφθησαν μετά από ανοικτές και διαφανείς διαδικασίες προς υποβολή προσφορών, είτε ως αναπόσπαστο μέρος του πακέτου ιδιωτικοποίησης είτε μεμονωμένα. Σύμφωνα με ισχυρισμό της Csepeli Áramszolgáltatató Kft., αν και ο σταθμός δεν επελέγη με ανοικτή διαδικασία προς υποβολή προσφορών, η αντιστάθμιση που λαμβάνει περιορίζεται στην κάλυψη του κόστους και σε ένα εύλογο περιθώριο κέρδους. Ο μηχανισμός διαμόρφωσης τιμών εξασφαλίζει την αποφυγή της υπεραντιστάθμισης.

(114) Υπό το φως των ανωτέρω παρατηρήσεων τα ενδιαφερόμενα μέρη διαπιστώνουν ότι οι ΜΠΣ πληρούν σωρευτικά τα τέσσερα κριτήρια της απόφασης που εκδόθηκε στην υπόθεση Altmark, άρα δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

⁽³¹⁾ ΕΕ C 34 της 7.2.2004, σ. 8.

⁽³²⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 24.7.2003 στην υπόθεση Altmark trans GmbH και Regierungspräsidium Magdeburg κατά Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Συλλογή 2003, σ. I-07747).

(115) Περαιτέρω, η Budapesti Erőmű επισημαίνει ότι, ακόμη και εάν η Επιτροπή εκτιμήσει ότι οι ΜΠΣ δεν πληρούν σωρευτικά τα τέσσερα κριτήρια Altmark, αυτές πρέπει να χαρακτηριστούν δυνάμει του άρθρου 86, παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ συμβιβάσιμες με τις αρχές που διέπουν την κοινή αγορά. Σύμφωνα με την άποψη του ενδιαφερόμενου μέρους, η επίδραση που ασκούν οι ΜΠΣ της στο εικαζόμενο κλείσιμο της αγοράς είναι αμελητέα, επειδή καλύπτουν μόλις 3 % της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας της Ουγγαρίας. Επιπλέον, για λόγους τεχνικούς, η αύξηση των εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας ούτως ή άλλως δεν ήταν δυνατή κατά τον χρόνο σύναψης των ΜΠΣ. Ως εκ τούτου, οι ΜΠΣ της δεν μπορούν να έχουν επιζήμια επίδραση στο εμπόριο. Στις παρατηρήσεις του το ενδιαφερόμενο μέρος επισημαίνει τη σπουδαιότητα της τηλεθέρμανσης με συνδυασμένη παραγωγή ενέργειας, μιας τεχνολογίας η οποία είναι σύμφωνη με τους στόχους της πολιτικής ενέργειας και περιβάλλοντος της ΕΕ.

(116) Η Mátrai Erőmű υποστηρίζει ότι είχε υποχρέωση να δεσμεύσει μια καθορισμένη ελάχιστη δυναμικότητα για τη MVM προκειμένου να εξασφαλίζεται η παροχή ενέργειας στην ούγγρική αγορά με εγχώριους πόρους άνθρακα. Σύμφωνα με τα επιχειρήματά της – σε συμμόρφωση με το άρθρο 11, παράγραφος 4 της οδηγίας περί ηλεκτρικής ενέργειας⁽³³⁾ – η κρατική ενίσχυση πρέπει να θεωρηθεί συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, εφόσον – για τη διασφάλιση της ασφάλειας εφοδιασμού – χρηματοδοτεί παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία βασίζεται στη χρήση εγχώριου άνθρακα.

ν) Έλλειψη πλεονεκτημάτων από τη μεγάλη διάρκεια ισχύος

(117) Σύμφωνα με την Csepeli Áramtermelő Kft., τη Mátrai Erőmű και την Budapesti Erőmű, η μακρά διάρκεια ισχύος της σύμβασης αυτή καθ' εαυτήν δεν αποτελεί πλεονέκτημα. Σύμφωνα με την Csepeli Áramtermelő Kft., στο πλαίσιο της μακροπρόθεσμης σύμβασης αμφότεροι οι συμβαλλόμενοι πληρώνουν το τίμημα της ασφάλειας που παρέχουν οι μακροπρόθεσμες προσφορές. Οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας αποδέχονται να προσφέρουν τιμές χαμηλότερες από εκείνες της spot αγοράς, να δεσμεύονται από τις συμφωνηθείσες τιμές, όσο υψηλές και να είναι οι τιμές της spot αγοράς, και αποδέχονται επίσης να δεσμεύουν τη δυναμικότητά τους για μία και μόνο εταιρεία καθ' όλη διάρκεια ισχύος της σύμβασης. Με το σκεπτικό αυτό ισχυρίζονται ότι οι μακροπρόθεσμες συμβάσεις εξισορροπούν για αμφότερες πλευρές τους οικονομικούς κινδύνους και ευκαιρίες, χωρίς να αποτελούν σαφές πλεονέκτημα.

(118) Βάσει των ανωτέρω επιχειρημάτων όλοι οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι οι ΜΠΣ δεν τους παρέχουν οικονομικό όφελος και δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

Επιλεκτικότητα

(119) Σύμφωνα με την AES-Tisza Erőmű οι ΜΠΣ δεν εξασφαλίζουν επιλεκτικό πλεονέκτημα. Το ενδιαφερόμενο μέρος επικαλείται το γεγονός ότι σε όλο τον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας υπάρχουν μακροπρόθεσμες συμβάσεις, οι οποίες συνά-

πτονται όχι μόνο μεταξύ των παραγωγών και της MVM, αλλά επίσης μεταξύ της MVM και των εταιρειών διανομής ηλεκτρισμού, μεταξύ των προμηθευτών καυσίμων και των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και στην περίπτωση της εισαγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας. Όσον αφορά τους παραγωγούς, ο 1^{ος} Νόμος περί Ηλεκτρικής Ενέργειας (1994) και το κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 34/1995 απαιτούν ρητά να συνάψουν μακροπρόθεσμη σύμβαση αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με τη MVM προκειμένου να τους χορηγηθεί άδεια κατασκευής και λειτουργίας. Ως εκ τούτου όλοι οι παραγωγοί συνήψαν συμβάσεις με τη MVM και μόνο οι σταθμοί εκμετάλλευσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας μπορούσαν να έχουν συμβάσεις βραχύτερης διάρκειας ισχύος δεδομένου ότι οι παραγωγοί αυτοί είχαν άλλες νομικές εγγυήσεις (επί παραδείγματι υποχρεωτική απορρόφηση).

Χορήγηση κρατικών πόρων

(120) Σύμφωνα με ισχυρισμό της Mátrai Erőmű, στις ΜΠΣ μόνο η τιμή μπορεί να συνιστά κρατική ενίσχυση. Η διάρκεια ισχύος των ΜΠΣ και η εγγυημένη ποσότητα απορρόφησης δεν μπορούν να θεωρηθούν ως κρατική ενίσχυση, διότι δεν συνεπάγονται χορήγηση κρατικών πόρων ακόμη και εάν εξασφάλιζαν πλεονέκτημα. Το τρίτο μέρος συμπεραίνει ότι λόγω των εξαιρετικά ανταγωνιστικών τιμών της Mátrai Erőmű [βλέπε σημείο i) ανωτέρω] η δική της ΜΠΣ δεν περιλαμβάνει κανένα στοιχείο ενίσχυσης.

Δυνατότητα καταλογισμού στο Δημόσιο

(121) Σύμφωνα με την επιχειρηματολογία της εταιρείας AES-Tisza, οι τιμές των ΜΠΣ δεν καθορίζονται από το κράτος, αλλά από τα συμβαλλόμενα μέρη της ΜΠΣ. Η AES-Tisza Erőmű προβάλλει αντιρρήσεις στην αξιολόγηση, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, του ερωτήματος το οποίο αφορά τον καταλογισμό στο κράτος, στον βαθμό που η απόφαση εξετάζει τον καταλογισμό στο κράτος απλώς και μόνο αναφορικά με τη σύναψη των ΜΠΣ και όχι σε σχέση με τον καθορισμό των τιμών, τη στιγμή που η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα οφείλεται στις πλεονεκτικές τιμές. Μετά την περίοδο του κεντρικού καθορισμού των τιμών (δηλαδή μετά τον Ιανουάριο του 2004, με εξαίρεση του 2007), οι τιμές καθορίζονται με διαπραγματεύσεις μεταξύ της MVM και των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας και δεν καταλογίζονται στο κράτος.

Στρέβλωση του ανταγωνισμού και επιπτώσεις επί των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών

(122) Η AES-Tisza Erőmű, η Budapesti Erőmű και η Csepeli Erőmű αμφισβητούν τη στρεβλωτική επίδραση των ΜΠΣ και την υποτιθέμενη επιρροή τους στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

(123) Πρώτον, τα προαναφερόμενα μέρη υποστηρίζουν ότι και το κριτήριο αυτό πρέπει να εξεταστεί κατά τον χρόνο σύναψης των ΜΠΣ. Εκείνη την εποχή η Ουγγαρία δεν ήταν μέλος της ΕΕ και η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας δεν είχε ακόμη πραγματοποιηθεί. Συνεπώς, ισχυρίζονται, οι ΜΠΣ εκ των πραγμάτων δεν μπορούσαν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό στην κοινή αγορά.

⁽³³⁾ Οδηγία 2003/54/ΕΚ.

(124) Δεύτερον, σύμφωνα με την άποψη τους ο ανταγωνισμός και το εμπόριο επηρεάζονται από άλλους παράγοντες εκτός από τις ΜΠΣ. Ειδικότερα, η διασυνοριακή δυναμικότητα θα μπορούσε να είναι ο βασικός παράγοντας επηρεασμού του εμπορίου μεταξύ της Ουγγαρίας και άλλων χωρών. Αυτές οι διασυνοριακές δυναμικότητες αξιοποιούνται στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Συνεπώς, είναι σαφές ότι το εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας συναντά περιορισμούς λόγω περιορισμένης διασυνοριακής δυναμικότητας της Ουγγαρίας και όχι λόγω των ΜΠΣ. Σύμφωνα με τα επιχειρήματα, η νομοθεσία είναι ο άλλος παράγοντας επηρεασμού του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών. Βάσει της ουγγρικής νομοθεσίας, οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας της Ουγγαρίας ούτως ή άλλως δεν έχουν δικαίωμα άμεσης πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας στην αλλοδαπή.

(125) Σύμφωνα με ισχυρισμό της Cseperi Ερδμί, η ΜΠΣ της δεν μπορεί να ασκεί πραγματική επίδραση στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, διότι πωλεί ηλεκτρική ενέργεια μόνο στην Ουγγαρία.

(126) Σύμφωνα με περαιτέρω ισχυρισμό της, η ουγγρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, σε συμμόρφωση με τις κοινοτικές υποχρεώσεις της, άνοιξε σταδιακά στον ανταγωνισμό. Σημαντικό ποσοστό των καταναλωτών δεν άργησε να μεταπηδήσει στο τμήμα ελεύθερης αγοράς. Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις, οι λόγοι που εμποδίζουν τους νέους φορείς να εισέλθουν στην ουγγρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ή να διευρύνουν την παρουσία τους στην αγορά αυτή δεν έχουν σχέση με τις ΜΠΣ, αλλά με την αβεβαιότητα της απόδοσης των επενδύσεων. Σύμφωνα με την επιχειρηματολογία της Cseperi Ερδμί τα προηγούμενα έτη προϋπόθεση της κατασκευής σταθμών παραγωγής στην Ουγγαρία ήταν η εξασφάλιση από το κράτος της σταθερότητας και της προβλεψιμότητας της απόδοσης των έργων υπό μορφή μακροπρόθεσμων συμβάσεων ή υποχρεωτικής απορρόφησης, καθώς επίσης η εγγύηση που παρείχε για την απορρόφηση των νέων δυναμικότητων ή ζήτηση η οποία προέκυπτε από την κατετοπιημένη δραστηριότητα διανομής. Εν πάση περιπτώσει, οι υφιστάμενες ΜΠΣ δεν θα αποτελούσαν εμπόδιο για τους νεοεισερχόμενους.

(127) Σύμφωνα με τους περαιτέρω ισχυρισμούς, στην Ουγγαρία δεν υπάρχει ζήτηση για επιπλέον δυναμικότητα. Αυτό θα αποδεικνυόταν από το γεγονός ότι στις δημοπρασίες ηλεκτρικής ενέργειας της MVM σημαντικό ποσοστό των προσφερόμενων προς πώληση δυναμικότητων έμεινε αδιάθετο.

5.3. Εφαρμογή μετά την προσχώρηση

(128) Οι παρατηρήσεις αυτές υποβλήθηκαν από την Budapesti Ερδμί.

(129) Σύμφωνα με την επιχειρηματολογία της Budapesti Ερδμί οι ΜΠΣ δεν αποτελούν «ευρισκόμενα ακόμα σε ισχύ μετά την ημερομηνία προσχώρησης μέτρα» σύμφωνα με το παράρτημα IV κεφάλαιο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της πράξης προσχώρησης.

(130) Το ενδιαφερόμενο μέρος ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή δεν έχει τη δυνατότητα να αναθεωρήσει μετά την προσχώρηση τα μέτρα ενίσχυσης που θεσπίστηκαν νόμιμα πριν από την προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό συνάδει με τη γενικότερη αρχή της απαγόρευσης της αναδρομικότητας. Δεδο-

μένου ότι οι κοινοτικοί κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων δεν έχουν εφαρμογή παρά μόνο από τη στιγμή της προσχώρησης, μόνο τα μέτρα ενίσχυσης που παρέχουν περαιτέρω πλεονέκτημα μετά την ημερομηνία αυτή μπορούν να θεωρηθούν ως μέτρα εφαρμοστέα μετά την προσχώρηση. Σύμφωνα με την επιχειρηματολογία τους, οι ΜΠΣ μετά την προσχώρηση δεν δημιουργούσαν περαιτέρω πλεονέκτημα, καθόσον ο τύπος των τιμών τους καθορίστηκε πριν από την ημερομηνία αυτή και ως εκ τούτου η χρηματοοικονομική δέσμευση του κράτους ήταν πλήρως γνωστή πριν από την προσχώρηση.

5.4. Υφιστάμενη ενίσχυση

(131) Το επιχείρημα αυτό υποβλήθηκε από τις εταιρείες Budapesti Ερδμί, Cseperi Ερδμί, AES-Tisza Ερδμί και Mátrai Ερδμί, καθώς και την [...] Τράπεζα.

(132) Τα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίζονται ότι ακόμη και εάν δεχθούμε ότι οι ΜΠΣ συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, αυτές πρέπει να θεωρούνται υφιστάμενες ενισχύσεις σύμφωνα με το παράρτημα IV κεφάλαιο 3 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της πράξης προσχώρησης. Είναι της άποψης ότι η Επιτροπή δεν πρόβλεψε αντιρρήσεις στο μέτρο εντός της περιόδου 3 μηνών που προβλέπει η πράξη προσχώρησης. Οι ουγγρικές αρχές κοινοποίησαν το μέτρο την 31η Μαρτίου 2004 και – κατόπιν ανταλλαγής ορισμένων πληροφοριών – η Επιτροπή παρέλαβε να απαντήσει στην από 19η Οκτωβρίου 2004 επιστολή της Ουγγαρίας εντός της περιόδου των 3 μηνών, αποκλείοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη δυνατότητα το εν λόγω μέτρο να χαρακτηριστεί «νέα ενίσχυση».

(133) Περαιτέρω, η Budapesti Ερδμί θεωρεί ότι ο χαρακτηρισμός μιας ενίσχυσης, η οποία χορηγήθηκε πριν από την προσχώρηση και υφίσταται και μετά την προσχώρηση, ως «νέα ενίσχυση» ή «υφιστάμενη ενίσχυση» δεν πρέπει να στηριχθεί αποκλειστικά και μόνο στα οριζόμενα στο παράρτημα IV της πράξης προσχώρησης. Σύμφωνα με την Budapesti Ερδμί, εάν μια ενίσχυση δεν συνιστά υφιστάμενη ενίσχυση βάσει του παραρτήματος IV της πράξης προσχώρησης, πρέπει να εξετασθεί και υπό το φως του άρθρου 1 στοιχείο β) σημεία ii) - v) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999.

(134) Επισημαίνει ότι το άρθρο 1 στοιχείο β) περίπτωση v του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου έχει εφαρμογή για τις ΜΠΣ και για τον λόγο αυτό συνιστούν «υφιστάμενη ενίσχυση». Σύμφωνα με την άποψή της η τελευταία φράση του άρθρου 1 στοιχείο β) περίπτωση v του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 δεν έχει εφαρμογή για τις ΜΠΣ για τρεις λόγους.

(135) Πρώτον, στην υπόθεση *Alzetta Mauro*⁽³⁴⁾ το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι μια ενίσχυση που αρχικά χορηγείται σε μια κλειστή στον ανταγωνισμό, προ της απελευθέρωσης αγοράς πρέπει να θεωρείται ως υφιστάμενη ενίσχυση μετά την απελευθέρωση. Σύμφωνα με το ενδιαφερόμενο μέρος η απόφαση αυτή στηρίζεται άμεσα στην ερμηνεία του άρθρου 88 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και για τον λόγο αυτό προηγείται στη νομική ιεραρχία από τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999.

⁽³⁴⁾ Απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουνίου 2000 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97–T-607/97, T-1/98, T-3/98–T-6/98 και T-23/98.

- (136) Δεύτερον, δεδομένου ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 δεν βρισκόταν ακόμη σε ισχύ κατά την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας βάσει της οδηγίας 96/92/ΕΚ και κατά την υπογραφή των ΜΠΣ, εφαρμογή έχουν οι κανόνες οι οποίοι θεσπίζονται στην απόφαση που εκδόθηκε για την υπόθεση *Alzetta Mauro* και όχι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999.
- (137) Τρίτον, από τη σύγκριση των ορισμών των κατηγοριών που αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 συνάγεται ότι το άρθρο 1 στοιχείο β) σημείο ν) αφορά μόνο τα προγράμματα κρατικής ενίσχυσης, δεδομένου ότι δεν αναφέρει ρητά τη μεμονωμένη ενίσχυση.
- (138) Αντιθέτως, η AES-Tisza Ερδμύ ισχυρίζεται ότι εάν οι ΜΠΣ συνιστούσαν νέα ενίσχυση, η σχετική κατάταξη θα έπρεπε να στηριχθεί στο άρθρο 1 στοιχείο β) περίπτωση ν του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999.

5.5. Η Επιτροπή δεν δύναται να ακυρώσει τις συμφωνίες ιδιωτικού δικαίου που καταρτίστηκαν εγκύτως («pacta sunt servanda») – Ανασφάλεια δικαίου

- (139) Τα επιχειρήματα αυτά υποβλήθηκαν από την Budapesti Ερδμύ και την AES-Tisza Ερδμύ καθώς και την [...] Τράπεζα.
- (140) Οι ενδιαφερόμενοι τονίζουν ότι υπέγραψαν καλή την πίστη τις ΜΠΣ, υπό τις συνθήκες της αγοράς που ίσχυαν κατά τον χρόνο σύναψής τους. Αποδέχθηκαν σημαντικές υποχρεώσεις επένδυσης, οι οποίες έτυχαν στήριξης από πιστωτικά ιδρύματα υπό μορφή χρηματοδοτικών συμφωνιών. Σύμφωνα με τις απόψεις τους η έρευνα της Επιτροπής δημιουργεί σοβαρή ανασφάλεια δικαίου, γεγονός που συνιστάται να αποφευχθεί. Η AES-Tisza Ερδμύ Kft. θέτει υπό αμφισβήτηση το δικαίωμα της Επιτροπής να καταργεί εγκύτως καταρτισθείσες εμπορικές συμφωνίες δυνάμει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων και κατ' επέκταση δυνάμει των κανόνων ανταγωνισμού της συνθήκης ΕΚ⁽³⁵⁾.

5.6. Αναλογικότητα

- (141) Η AES-Tisza Ερδμύ Kft. εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με την αναλογικότητα της κατάργησης των ΜΠΣ που προβλέπει η Επιτροπή και υπενθυμίζει ότι υπάρχει δυνατότητα επαναδιαπραγματεύσεως των συμβάσεων.

5.7. Παρατηρήσεις σχετικά με το συμβιβασμό των ΜΠΣ με την κοινή αγορά

- (142) Η Csepeli Ερδμύ και η AES-Tisza Ερδμύ εκθέτουν την άποψή τους, σύμφωνα με την οποία οι ΜΠΣ δεν συνήφθησαν με σκοπό να αποτελέσουν καθεστώς αντιστάθμισης και για τον λόγο αυτό κακώς συγκρίνονται με τη Μεθοδολογία. Την εποχή της σύναψής τους σκοπός των ΜΠΣ δεν μπορούσε να είναι η αντιστάθμιση του λανθάνοντος κόστους, καθόσον τότε δεν υπήρχε καν η Μεθοδολογία. Σύμφωνα με την άποψη των σταθμών παραγωγής, η Μεθοδολογία δεν πρέπει να εφαρμόζεται παρά μόνο μετά την κατάργηση των ΜΠΣ.
- (143) Αντιθέτως, η Τράπεζα [...] αναφορικά με τη ΜΠΣ της Csepeli Ερδμύ προβάλλει το επιχειρήμα ότι η αντιπαροχή που

καταβάλλεται βάσει της ΜΠΣ στην ουσία περιορίζεται στην κάλυψη του επιλέξιμου κόστους που προβλέπει η Μεθοδολογία (δηλαδή πάγιο κόστος, μεταβλητό κόστος και ένα εύλογο περιθώριο κέρδους). Σύμφωνα με την επιχειρηματολογία τους, η ΜΠΣ της Csepeli Ερδμύ δεν περιλαμβάνει αντιστάθμιση κατ' υπέρβαση του επιλέξιμου λανθάνοντος κόστους.

- (144) Επίσης, η Csepeli Ερδμύ υποστηρίζει ότι οι ΜΠΣ πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 87 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, καθόσον συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό στην ασφάλεια εφοδιασμού της Ουγγαρίας με ηλεκτρική ενέργεια και κατ' επέκταση στην ανάπτυξη της συγγκικής οικονομίας.
- (145) Η AES-Tisza Ερδμύ υποστηρίζει (χωρίς λεπτομερή αιτιολόγηση) ότι οι ΜΠΣ πρέπει να θεωρούνται ως εγγυήσεις επενδύσεων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στην περιφέρεια που αναφέρεται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α).
- (146) Επιπλέον, η AES-Tisza Ερδμύ επικρίνει ότι η απόφαση κίνησης της διαδικασίας δεν είναι σαφής όσον αφορά την εφαρμοστέα τιμή αναφοράς («benchmark») της αγοράς, την έννοια της «ζημιωγόνου επιχείρησης» και τις οικονομικές υποθέσεις (hypotheses) και χρονικές στιγμές που η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη για την αξιολόγηση του συμβιβασμού με την κοινή αγορά.

6. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

- (147) Απαντώντας στις παρατηρήσεις της Csepeli Ερδμύ, η Ουγγαρία παρατήρησε ότι, αντιθέτως προς όσα υπονοούνται στις παρατηρήσεις, η ΜΠΣ της Csepeli Ερδμύ περιλαμβάνει και αυτή ελάχιστη ποσότητα υποκειμένη σε εγγυημένη απορρόφηση.
- (148) Όσον αφορά την επιχειρηματολογία που ανέπτυξε η Dunamenti Ερδμύ, σύμφωνα με την οποία δεν μπορεί να αρνηθεί την παραγωγή ενέργειας κατά τους όρους που υπαγορεύει η ΜVM, ακόμη και εάν αυτή αποβαίνει εις βάρος των πωλησών της στην ελεύθερη αγορά, οι συγγκικές αρχές επισημαίνουν ότι η ΜVM το 2006 πρότεινε την εξάλειψη 4 Μονάδων F από το πεδίο ισχύος των ΜΠΣ, κατά συνέπεια οι μονάδες αυτές θα μπορούσαν να ανταγωνισθούν άμεσα στην αγορά των επικουρικών υπηρεσιών. Η Dunamenti Ερδμύ, όμως, απέρριψε την πρόταση.
- (149) Όσον αφορά τις παρατηρήσεις της AES-Tisza Ερδμύ, σύμφωνα με τις οποίες οι παραγωγοί που δεν είχαν ΜΠΣ προέβαιναν σε επενδύσεις κυρίως όταν υπάγονταν σε καθεστώς εγγυημένης απορρόφησης, οι συγγκικές αρχές αναφέρουν ότι σημαντικοί σταθμοί και μονάδες παραγωγής πωλούν ηλεκτρική ενέργεια στην ελεύθερη αγορά χωρίς ΜΠΣ και εγγυημένη απορρόφηση (όπως η Μονάδα G1 της Dunamenti Ερδμύ, η Vértesi Ερδμύ, οι Μονάδες I και II της Mátrai Ερδμύ).
- (150) Η Ουγγαρία τονίζει επίσης ότι αντιθέτως προς όσα εξέθεσε η AES-Tisza Ερδμύ, η διαπραγματευτική θέση της ΜVM είναι επίσης περιορισμένη λόγω των διατάξεων που περιλαμβάνουν οι ΜΠΣ (τύποι καθορισμού τιμών και ποσότητες εγγυημένης απορρόφησης).

⁽³⁵⁾ Η επιστολή καταχωρίστηκε την 19η Δεκεμβρίου 2006.

7. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

7.1. Παράνομη ενίσχυση

- (151) Οι συγγρικές αρχές δεν κοινοποίησαν την ενίσχυση που περιλαμβάνεται στις ΜΠΣ στην Επιτροπή σύμφωνα με τους διαδικαστικούς κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, κατά συνέπεια η ενίσχυση συνιστά παράνομη ενίσχυση.

7.2. Γενικές παρατηρήσεις επί της μεμονωμένης αξιολόγησης των ΜΠΣ

- (152) Στις παρατηρήσεις τους ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη και οι συγγρικές αρχές πρότειναν τη μεμονωμένη αξιολόγηση των ΜΠΣ δεδομένων των διαφορών που υπάρχουν στους συγκεκριμένους συμβατικούς όρους των επιμέρους συμβάσεων.

- (153) Η παρούσα απόφαση καλύπτει όλες τις ΜΠΣ που έχουν συναφθεί μεταξύ της MVM και των σταθμών παραγωγής και βρίσκονταν σε ισχύ κατά τον χρόνο προσχώρησης της Ουγγαρίας στην ΕΕ (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 44 και 45). Σύμφωνα με την άποψη της Επιτροπής οι κατευθυντήριες αρχές που διέπουν τις ΜΠΣ παρουσιάζουν ομοιότητες, οι οποίες στο πλαίσιο μιας διαδικασίας κρατικών ενισχύσεων δικαιολογούν τη συνδυασμένη αξιολόγησή τους. Όπως θα παρουσιασθεί στη συνέχεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι το κυριότερο πλεονέκτημα που παρέχουν οι ΜΠΣ αποτελεί κοινό χαρακτηριστικό όλων των υπό εξέταση ΜΠΣ και θεωρεί, επίσης, ότι στην περίοδο 1995–2001 οι αποφάσεις που ελήφθησαν για τη σύναψή τους επεδίωκαν τους ίδιους πολιτικούς στόχους και πρότειναν λύσεις της ίδιας φύσεως. Συγκεκριμένα, η κάθε ΜΠΣ επιβάλλει, για χρονικό διάστημα που καλύπτει μεγάλο μέρος της διάρκειας ζωής των εγκαταστάσεων, υποχρέωση αγοράς στη MVM όσον αφορά τις δεσμευμένες δυναμικότητες και την εγγυημένη ποσότητα απορρόφησης, εφαρμόζοντας έναν μηχανισμό διαμόρφωσης τιμών ο οποίος επιτρέπει στους παραγωγούς την κάλυψη του πάγιου και μεταβλητού κόστους τους. Επιπλέον, οι περαιτέρω όροι της ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης παρουσιάζουν ομοιότητες, οι οποίες δικαιολογούν τη συνδυασμένη αξιολόγησή τους. Η επιλεκτικότητά τους διέπεται από τις ίδιες βασικές αρχές, για να απαντηθεί το ερώτημα αν οι ΜΠΣ συνεπάγονται τη χορήγηση κρατικών πόρων πρέπει να πραγματοποιηθεί η ίδια λίγο έως πολύ αξιολόγηση, επιπλέον, η εξέταση της επίδρασης που ασκούν στον ανταγωνισμό και στο εμπόριο ακολουθεί την ίδια οικονομική αξιολόγηση και λαμβάνει υπόψη και την ύπαρξη των υπόλοιπων ΜΠΣ στην συγγρική αγορά. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι η παρούσα απόφαση περί κρατικών ενισχύσεων, προκειμένου να αντικατοπτρίζει πιστά την πραγματικότητα της συγγρικής αγοράς παραγωγής ενέργειας, πρέπει να αξιολογεί τις ΜΠΣ συνολικά, με μία και μόνο απόφαση περάτωσης της διαδικασίας.

- (154) Ωστόσο, η συνολική αυτή προσέγγιση δεν εμποδίζει την Επιτροπή να λάβει υπόψη τις πραγματικά υφιστάμενες διαφορές μεταξύ των ΜΠΣ. Για τον λόγο αυτό η παρούσα απόφαση επισημαίνει τις διαφορές μεταξύ των ΜΠΣ, εφόσον αυτές έχουν σημασία για την εφαρμογή της.

7.3. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ

- (155) Κατωτέρω η Επιτροπή θα εξετάσει τα τέσσερα σωρευτικά κριτήρια ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του

άρθρου 87, παράγραφος 1: τη χρήση κρατικών πόρων, την ύπαρξη οικονομικού οφέλους, την επιλεκτικότητα του πλεονεκτήματος και την επίδραση στο εμπόριο.

Η κατάλληλη χρονική στιγμή της αξιολόγησης

- (156) Τα ενδιαφερόμενα μέρη στις παρατηρήσεις τους (σχετικά με διάφορα κριτήρια αξιολόγησης) ισχυρίστηκαν ότι η Επιτροπή θα έπρεπε να λάβει υπόψη της αποκλειστικά και μόνο την κατάσταση που υφίστατο κατά την υπογραφή της συγκεκριμένης ΜΠΣ και στη συνέχεια θα έπρεπε να εφαρμόσει τα αποτελέσματα της ανάλυσης αυτής για όλη τη διάρκεια των ΜΠΣ. Η Budapesti Erőmű επικαλείται σχετικά την ανακοίνωση της Επιτροπής για τον καθορισμό των εφαρμοστέων κανόνων για την αξιολόγηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης⁽³⁶⁾.

- (157) Για την εξακρίβωση της κατάλληλης για την αξιολόγηση χρονικής στιγμής η Επιτροπή οφείλει πρώτα να εξετάσει την πράξη προσχώρησης της Ουγγαρίας, τον κανονισμό διαδικασίας και τη νομολογία του Δικαστηρίου.

- (158) Το σχετικό χωρίο του παραρτήματος IV της πράξης προσχώρησης ορίζει τα εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

Κατάλογος ο οποίος αναφέρεται στο άρθρο 22 της πράξης προσχώρησης

[...]

3. Πολιτική ανταγωνισμού

1. Τα ακόλουθα συστήματα ενισχύσεων και ατομικά καθεστώτα ενίσχυσης που παράγουν αποτελέσματα σε νέο κράτος μέλος πριν από την ημερομηνία προσχώρησης και εφαρμόζονται ακόμη και μετά την ημερομηνία αυτή, θεωρούνται, κατά την προσχώρηση, ως υφιστάμενη ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 88, παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ:

- α) μέτρα ενίσχυσης που έχουν τεθεί σε ισχύ πριν από τις 10 Δεκεμβρίου 1994,
- β) μέτρα ενίσχυσης που απαριθμούνται στο Προσάρτημα του παρόντος παραρτήματος,
- γ) μέτρα ενίσχυσης τα οποία αξιολογήθηκαν από την αρχή εσοπτείας των κρατικών ενισχύσεων του νέου κράτους μέλους πριν από την ημερομηνία προσχώρησης και κρίθηκαν συμβατά με το κεκτημένο και για τα οποία η Επιτροπή δεν προέβλεψε αντιρρήσεις λόγω σοβαρών αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του μέτρου με την κοινή αγορά, σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 2.

Όλα τα ευρισκόμενα ακόμα σε ισχύ μετά την ημερομηνία προσχώρησης μέτρα, τα οποία αποτελούν κρατική ενίσχυση και δεν πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις, θεωρούνται ως νέα ενίσχυση, κατά την προσχώρηση, για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 88, παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.

⁽³⁶⁾ ΕΕ C 119 της 22.5.2002, σ. 22.

Οι ανωτέρω διατάξεις δεν εφαρμόζονται στις ενισχύσεις στον τομέα των μεταφορών, ούτε σε δραστηριότητες σχετικές με την παραγωγή, επεξεργασία ή εμπορία προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα I της συνθήκης ΕΚ, εξαιρέσει των προϊόντων αλιείας και των παράγωγων προϊόντων τους.

Οι ανωτέρω διατάξεις δεν θίγουν επίσης τα μεταβατικά μέτρα για την πολιτική του ανταγωνισμού που καθορίζονται με την παρούσα Πράξη.»

(159) Το σχετικό χωρίο του άρθρου 1 της πράξης προσχώρησης ορίζει τα εξής:

«β) “υφιστάμενη ενίσχυση”:

i) – iv) [...]

v) κάθε ενίσχυση που θεωρείται ως υφιστάμενη ενίσχυση εφόσον μπορεί να αποδειχθεί ότι όταν τέθηκε σε ισχύ δεν αποτελούσε ενίσχυση, αλλά στη συνέχεια έγινε ενίσχυση λόγω της εξέλιξης της κοινής αγοράς και χωρίς να μεταβληθεί από το κράτος μέλος. Όταν ορισμένα μέτρα μετατρέπονται σε ενισχύσεις λόγω της ελευθέρωσης μιας δραστηριότητας από την κοινοτική νομοθεσία, τα μέτρα αυτά δεν θεωρούνται ως υφιστάμενη ενίσχυση μετά την ταχθείσα ημερομηνία ελευθέρωσης

γ) “νέα ενίσχυση”: κάθε ενίσχυση, δηλαδή τα καθεστώτα ενισχύσεων και οι ατομικές ενισχύσεις, οι οποίες δεν αποτελούν υφιστάμενη ενίσχυση, καθώς και οι μεταβολές υφιστάμενων ενισχύσεων».

(160) Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι μέτρα τα οποία κατά την ημερομηνία χορήγησής τους δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση, υπό ορισμένες συνθήκες είναι δυνατόν να καταστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ. Από την άποψη αυτή δεν έχει σημασία αν το μέτρο που κατέστη κρατική ενίσχυση κατατάσσεται ως υφιστάμενη ή ως νέα κρατική ενίσχυση.

(161) Είναι μιν αλήθεια ότι η Επιτροπή οφείλει να αξιολογήσει τη χαρακτηριστική κατάσταση που υφίστατο κατά την έναρξη ισχύος του μέτρου, όταν σε κάποια συγκεκριμένη περίπτωση εξετάζει την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι η αξιολόγηση των τεσσάρων κριτηρίων τα οποία αναφέρονται στον ορισμό της κρατικής ενίσχυσης πρέπει να περιορίζεται σε κάθε περίπτωση στον χρόνο χορήγησης του μέτρου.

(162) Από το άρθρο 1, στοιχείο β, σημείο ν του κανονισμού διαδικασίας προκύπτει με σαφήνεια ότι υπάρχουν έκτακτες συνθήκες, όπως είναι η ανάπτυξη της κοινής αγοράς ή η απελευθέρωση κάποιου κλάδου, οι οποίες συνεπάγονται σημαντικές οικονομικές και νομικές αλλαγές σε έναν ή περισσότερους κλάδους της οικονομίας, και υπό τις συνθήκες αυτές – ως αποτέλεσμα των προαναφερόμενων αλλαγών – ενδέχεται να υπαχθούν στην αρμοδιότητα ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων μέτρα τα οποία δεν ενέπιταν αρχικά στις διατάξεις του άρθρου 87 της συνθήκης ΕΚ. Εάν, επί παραδείγματι, κατά την απελευθέρωση κάποιου κλάδου της

οικονομίας διατηρούσαμε όλα τα μέτρα, τα οποία κατά τον χρόνο χορήγησής τους – λόγω αισθητά διαφορετικών όρων της αγοράς – δεν συνιστούσαν κρατική ενίσχυση, από τη στιγμή όμως της απελευθέρωσης πληρούν όλους τους όρους των κρατικών ενισχύσεων, θα παρατείναμε εκ των πραγμάτων το μεγαλύτερο μέρος των συνθηκών αγοράς που ίσχυαν πριν επικρατήσει η ανταγωνιστική κατάσταση. Κάτι τέτοιο, όμως, θα ήταν αντίθετο με την πρόθεση να καταργηθεί στη συγκεκριμένη αγορά η έλλειψη ανταγωνισμού, δηλαδή με την απόφαση των κρατών μελών να απελευθερώσουν τον υπόψη κλάδο. Οι ειδικές διατάξεις, μέσω των οποίων κάποιο μέτρο μπορεί να καταστεί κρατική ενίσχυση, αποβλέπουν ακριβώς στο να μη διατηρηθεί κάποιο μέτρο, το οποίο ναι μεν δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση υπό τις προϋπάρχουσες οικονομικές και νομικές συνθήκες, αλλά αντίκειται στα συμφέροντα των φορέων που δραστηριοποιούνται υπό τις νεοεισαχθείσες συνθήκες αγοράς⁽³⁷⁾.

(163) Το ερώτημα αν η συγκεκριμένη κρατική ενίσχυση είναι υφιστάμενη ή νέα ενίσχυση, πρέπει να αξιολογηθεί από την Επιτροπή μεμονωμένα, μετά τη διαπίστωση της ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης.

(164) Η συγγκική οικονομία υπέστη δραματικές αλλαγές στη δεκαετία του '90. Η χώρα αποφάσισε να προσχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την 1η Μαΐου 2004 έγινε πλήρες μέλος της. Η Ουγγαρία γνώριζε επακριβώς την υποχρέωσή της να εναρμονίσει τα υφιστάμενα μέτρα της με τους κανόνες ανταγωνισμού της εσωτερικής αγοράς στην οποία είχε πρόθεση να προσχωρήσει, δεδομένου ότι η ευρωπαϊκή συμφωνία την οποία υπέγραψε το 1991⁽³⁸⁾ ανέφερε ρητά αυτή την υποχρέωση.

(165) Με την προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση η Ουγγαρία προσχώρησε και στην απελευθερωμένη εσωτερική αγορά ενέργειας. Η πράξη προσχώρησης δεν προβλέπει για την Ουγγαρία εξαιρέσεις από τους κανόνες ανταγωνισμού. Βάσει της ως άνω επιχειρηματολογίας, η Επιτροπή – σε αντίθεση με τις παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων μερών – εκτιμά ότι οι ΜΠΣ, οι οποίες (όπως αναγνωρίζεται και από τα ενδιαφερόμενα μέρη) συνήφθησαν υπό σημαντικά διαφορετικές συνθήκες, πριν από την προσχώρηση στην απελευθερωμένη εσωτερική αγορά ενέργειας, μπορούν να καταστούν κρατική ενίσχυση υπό τις νέες οικονομικές και νομικές συνθήκες. Προκειμένου να εξακριβωθεί αυτή η ενίσχυση, τα τέσσερα κριτήρια της ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης πρέπει να αξιολογηθούν υπό τις νέες οικονομικές και νομικές συνθήκες.

⁽³⁷⁾ Η απόφαση του Πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 2000 στην υπόθεση *Alzetta Mauro*, την οποία επικαλείται η *Budapesti Erőmű*, επιβεβαιώνει, στην ουσία, και αυτό ότι το μέτρο πρέπει να αξιολογηθεί υπό τις νέες συνθήκες της αγοράς που προέκυψαν μετά την απελευθέρωση, μόλις γίνει αντιληπτό ότι το εν λόγω μέτρο, το οποίο δεν συνιστούσε κρατική ενίσχυση πριν από την απελευθέρωση της αγοράς, καθίσταται (υφιστάμενη ή νέα) κρατική ενίσχυση.

⁽³⁸⁾ Η ευρωπαϊκή συμφωνία σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, αφετέρου, υπογράφηκε την 16η Δεκεμβρίου 2001.

- (166) Το θέμα της καθοριστικής για την αξιολόγηση χρονικής στιγμής πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω υπό το φως της πράξης προσχώρησης. Κατ' απόκλιση από όλες τις προηγούμενες προσχωρήσεις, τα κράτη μέλη δέχθηκαν να προστεθούν στην πράξη προσχώρησης ειδικές διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες όλα τα μέτρα ενίσχυσης που πρόκειται να εφαρμόζονται μετά την προσχώρηση και συνήφθησαν μετά την 10η Δεκεμβρίου 1994, πρέπει να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή πριν από την προσχώρηση, προκειμένου να τις εξετάσει βάσει του κοινοτικού κεκτημένου (*acquis communautaire*).
- (167) Στη συντριπτική πλειοψηφία των χωρών που προσχώρησαν στην ΕΕ την 1η Μαΐου 2004 υπήρχε, για λόγους ιστορικούς, ισχυρή παράδοση κρατικού παρεμβατισμού. Μπορούν να υπάρχουν όμως μέτρα, τα οποία πριν από την προσχώρηση – λόγω των σημαντικά διαφορετικών συνθηκών της αγοράς που επικρατούσαν τότε – δεν πληρούσαν τα τέσσερα κριτήρια της κρατικής ενίσχυσης, αλλά υπό τις νέες νομικές και οικονομικές συνθήκες που ίσχυαν μετά την προσχώρηση, καλύπτουν όλα τα κριτήρια.
- (168) Σκοπός των σχετικών άρθρων της πράξης προσχώρησης είναι η εξασφάλιση ανόθευτου ανταγωνισμού στην αγορά για την περίοδο μετά την έναρξη ισχύος της συνθήκης. Κατά συνέπεια, τα σχετικά άρθρα της πράξης προσχώρησης αποβλέπουν στο να μη στρεβλώνουν μετά την προσχώρηση τον ανταγωνισμό στην κοινή αγορά ασυμβίβαστα μέτρα κρατικής ενίσχυσης. Από την άποψη αυτή στερείται σημασίας αν στη δεκαετία του '90, εποχή της υιοθέτησης των μέτρων, πληρούσαν ή όχι τους όρους των κρατικών ενισχύσεων. Κατά συνέπεια, η καθοριστική περίοδος για την αξιολόγηση των κριτηρίων ύπαρξης της ενίσχυσης είναι η περίοδος που επακολούθησε της προσχώρησης της Ουγγαρίας στην ΕΕ, δηλαδή στην απελευθερωμένη εσωτερική αγορά.
- (169) Κάθε άλλη προσέγγιση θα οδηγούσε σε μια κατάσταση, στην οποία τα χαρακτηριστικά της οικονομίας της περιόδου πριν από την προσχώρηση και την απελευθέρωση (η οποία για τα περισσότερα νέα κράτη μέλη αντιστοιχεί στη μεταβατική περίοδο που ακολουθούσε μετά το κομμουνιστικό καθεστώς) θα διατηρούντο επί πολύ χρόνο μετά την προσχώρηση της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα το συγκεκριμένο κράτος μέλος να διατηρήσει σε ισχύ ή ενδεχομένως να παρατείνει κατά βούληση τα μέτρα, τα οποία πριν από την προσχώρηση δεν συνιστούσαν κρατική ενίσχυση, ακόμη και εάν υπό τις συνθήκες που ισχύουν μετά την προσχώρηση θα συνιστούσαν πλέον κρατική ενίσχυση, δεδομένου ότι τα μέτρα αυτά δεν θα υπάγονταν στην αρμοδιότητα ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων που ασκεί η Επιτροπή.
- (170) Σε αυτό ακριβώς αποβλέπουν και οι σχετικές παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών. Όλη η επιχειρηματολογία των ενδιαφερόμενων μερών που αφορά την κατάλληλη χρονική στιγμή της αξιολόγησης σκοπό έχει να τεκμηριώσει την άποψη ότι στο πλαίσιο της παρούσας κρατικής ενίσχυσης η οικονομική και νομική αξιολόγηση των ΜΠΣ πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά και μόνο στις συνθήκες που επικρατούσαν κατά τον χρόνο σύναψης των ΜΠΣ (ήτοι μεταξύ 1995 και 2001) και πρέπει να καταλήξει, βάσει των προαναφερόμενων νομικών και οικονομικών δεδομένων, στο συμπέρασμα ότι οι ΜΠΣ δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση.
- Τα ενδιαφερόμενα μέρη υποστηρίζουν ότι η δοκιμασία του φορέα της οικονομίας της αγοράς και τα κριτήρια σχετικά με τη στρέβλωση του ανταγωνισμού και την επίδραση στο εμπόριο πρέπει να αναλυθούν μέσα στα οικονομικά συμφραζόμενα των μέσων της δεκαετίας του '90, καθώς επίσης ότι η Επιτροπή οφείλει να λάβει υπόψη την υποχρέωση που υπείχε τότε η ΜVM (διασφάλιση της ασφάλειας εφοδιασμού) και το ισχύον τότε μοντέλο του τομέα ενέργειας (μοντέλο του μοναδικού αγοραστή κ.ά.). Σύμφωνα με την άποψή τους το αποτέλεσμα της αξιολόγησης που βασίζεται στα κριτήρια αυτά πρέπει να παραμείνει δεσμευτικό έως την ημερομηνία λήξης των ΜΠΣ (η αντίστοιχη χρονολογία για τη μεγαλύτερη διάρκεια σύμβαση είναι το 2024), ασχέτως των όποιων μεταβολών, όπως ήταν η προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η συνακόλουθη υποχρεωτική απελευθέρωση της ενεργειακής αγοράς.
- (171) Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με την επιχειρηματολογία αυτή. Σύμφωνα με την άποψη της Επιτροπής, τα σχετικά άρθρα της πράξης προσχώρησης αποβλέπουν ακριβώς στο να αποφευχθούν παρόμοιες καταστάσεις με το να προβλέπουν την άμεση εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων για τους οικονομικούς φορείς. Η πράξη προσχώρησης παρέχει εξαίρεσεις για ορισμένους κλάδους της οικονομίας (βλέπε τα μέτρα για τις μεταφορές), για τους φορείς, όμως, της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας δεν προβλέπεται καμία εξαίρεση στη συνθήκη. Ως εκ τούτου, το κοινοτικό κεκτημένο, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 96/92/ΕΚ, πρέπει να εφαρμοστεί αμελλητί από την ημερομηνία της προσχώρησης για όλες τις συμβατικές σχέσεις της συγγκριτικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.
- (172) Συνεπώς, κατά την αξιολόγηση των ΜΠΣ η Επιτροπή θεωρεί δεδομένο ότι, με την προσχώρηση στην απελευθερωμένη εσωτερική αγορά ενέργειας της ΕΕ, η Ουγγαρία αποδέχθηκε να εφαρμόζει τις αρχές που διέπουν αυτήν την οικονομία της αγοράς για όλους τους φορείς της συγγκριτικής ενεργειακής αγοράς, συμπεριλαμβανομένων όλων των εμπορικών σχέσεων.
- (173) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα εξετάσει κατωτέρω αν το μέτρο στο οποίο αναφέρεται η παρούσα διαδικασία πληροί από την ημερομηνία προσχώρησης της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση όλα τα κριτήρια για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης.

Πλεονέκτημα

- (174) Προεισαγωγικά, για την έρευνα της ύπαρξης πλεονεκτήματος πρέπει να υπομνησθεί ότι οι περισσότεροι παραγωγικοί ηλεκτρικής ενέργειας παραδέχονται στις παρατηρήσεις τους ότι δεν θα είχαν επενδύσει στους σταθμούς αυτούς αν δεν υπήρχαν οι εγγυήσεις που προσέφεραν οι ΜΠΣ. Η [...] Erdőmű Rt. στις παρατηρήσεις της ισχυρίζεται ότι «[η] ΜΠΣ αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τις τράπεζες όσον αφορά την προθυμία χρηματοδότησης και την προχρηματοδότηση του λειτουργικού κόστους σε συνεχή βάση», «η [...] ζήτησε τη γνώμη της κοινοπραξίας [ήτοι των τραπεζών] επί της τροποποίησης των ΜΠΣ στις [...], αλλά οι τράπεζες αρνήθηκαν κατηγορηματικά να δώσουν τη συγκατάθεσή τους τόσο για τη μείωση της δεσμευμένης δυναμικότητας όσο και για τη μείωση των ποσοτήτων εγγυημένης απορρόφησης». ⁽³⁹⁾

⁽³⁹⁾ Παράδειγμα από το σημείο 3 των παρατηρήσεων που υπέβαλε ο παραγωγός.

- (175) Σχετικά με αυτά, η [...] (ως εκπρόσωπος των δώδεκα τραπεζών που χορήγησαν δάνειο ύψους σχεδόν [...] στην Csepreli Áramtermelő Kft.) υποστηρίζει ότι «σύμφωνα με την άποψη των τραπεζών η ΜΠΣ αποτελεί μέρος των αλληλένδετων επιχειρηματικών συμφωνιών, οι οποίες αποτελούσαν και εξακολουθούν να αποτελούν εγγύηση για την πιστωτική σύμβαση που αποβλέπει στη χρηματοδότηση του έργου με όρους της αγοράς. Αυτό σημαίνει ότι η όποια τροποποίηση των ΜΠΣ αυτομάτως θα αντανάκλυνε και στις τράπεζες και, δεδομένου ότι οι τελευταίες διαθέτουν κατάλληλους μηχανισμούς προστασίας των οικονομικών συμφερόντων τους, ως επακόλουθο θα έβρισκε σε κίνδυνο το σύνολο του Έργου Csepreli II».
- (176) Η [...] (ως εκπρόσωπος των εννέα τραπεζών που χορήγησαν δάνειο ύψους σχεδόν [...] στην AES-Tisza Erőmű Kft.) υποστηρίζει ότι «[η] χρηματοδότηση στηριζόταν κυρίως στην ύπαρξη της ΜΠΣ και των άλλων εγγράφων του Έργου (π.χ. συμφωνία προμήθειας καυσίμων). [...] Οι ΜΠΣ εξασφαλίζουν σταθερότητα έναντι του κινδύνου της ζήτησης (ο οποίος συνδέεται με την ποσότητα και τη διαμόρφωση των τιμών της πολυόμενης ηλεκτρικής ενέργειας).» «Η σταθερότητα της ζήτησης αποτελεί τον καθοριστικό παράγοντα [...] που εξασφαλίζει την αναγκαία ασφάλεια για τις τράπεζες σε περίπτωση παροχής μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης σε μια υπό διαμόρφωση αγορά.»
- (177) Για τους σκοπούς της έρευνας σχετικά με την ύπαρξη πλεονεκτήματος η Επιτροπή προέβη σε προκαταρκτική ανάλυση της επιχειρηματολογίας που θα έπρεπε να ακολουθήσει κατά την έρευνα αυτή. Ως αποτέλεσμα της προκαταρκτικής ανάλυσης η οποία αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις 180–190 η Επιτροπή συμπέρανε ότι για την εξακρίβωση της ύπαρξης πλεονεκτήματος πρέπει να εξετάσει αν υπό τις συνθήκες αγοράς που επικρατούσαν κατά την προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο μέσος φορέας της αγοράς θα δεχόταν να χορηγήσει εγγύηση στους παραγωγούς παρόμοια προς εκείνη που προβλέπουν οι ΜΠΣ, σύμφωνα με την οποία η MVM κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου 15–27 ετών – αντίστοιχης της συνήθους αναμενόμενης περιόδου λειτουργίας ή απόσβεσης των εγκαταστάσεων που αφορούσε η σύμβαση – υποχρεούται να αγοράζει τη δυναμικότητα που δεσμεύεται στη ΜΠΣ (ίση με το σύνολο ή το μεγαλύτερο μέρος της διαθέσιμης δυναμικότητας του σταθμού παραγωγής) και την εγγυημένη ελάχιστη ποσότητα της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας σε τιμή που να καλύπτει το σταθερό και μεταβλητό κόστος του σταθμού (συμπεριλαμβανομένου και του κόστους καυσίμων) ⁽⁴⁰⁾.
- (178) Σε δεύτερη φάση στο ερώτημα αυτό απάντησε η Επιτροπή υπό το φως των συνήθων εμπορικών πρακτικών που διέπουν τις ευρωπαϊκές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας.
- (179) Τέλος, η Επιτροπή αξιολόγησε εν συντομία την επίδραση που άσκησαν οι ΜΠΣ στην αγορά κατά την περίοδο που ακολούθησε την προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρόλο που η ανάλυση αυτή δεν είναι αναγκαία για την εξακρίβωση του κατά πόσον οι ΜΠΣ παρέχουν οικονομικό όφελος, ωστόσο είναι σκόπιμο να πραγματοποιηθεί για την κατάλληλη εξέταση των διαφόρων παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- 1) Προκαταρκτική ανάλυση: επιχειρηματολογία που ακολουθείται για την αξιολόγηση της ύπαρξης οφέλους
- (180) Σε παρατηρήσεις που υπέβαλαν κατά τη διαδικασία, τα τρίτα μέρη ανέλυναν την ύπαρξη πλεονεκτήματος βάσει των συνθηκών υπό τις οποίες έλαβε χώρα, στα μέσα της δεκαετίας του '90, η υπογραφή των ΜΠΣ. Στην ουσία, κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι, κατά την προαναφερόμενη περίοδο και όσο διαρκούσε η ιδιωτικοποίηση των ηλεκτροπαραγωγικών εταιρειών, ο μέσος φορέας της αγοράς θα παρείχε στους παραγωγούς εγγύηση παρόμοια με εκείνη που προβλέπουν οι ΜΠΣ, προκειμένου να ενθαρρύνει τους επενδυτές, διασφαλίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ασφάλεια του εφοδιασμού στην Ουγγαρία.
- (181) Η Επιτροπή εξέτασε το βάσιμο της προσέγγισης αυτής και συμπέρανε ότι η προσέγγιση δεν είναι ικανοποιητική για δύο λόγους. Πρώτον, δεν λαμβάνει υπόψη τους πραγματικούς ωφελούμενους από το υπό εξέταση μέτρο. Δεύτερον, η προσέγγιση αυτή δεν λαμβάνει υπόψη την ορθή χρονική περίοδο για την αξιολόγηση της ύπαρξης πλεονεκτήματος.
- Ωφελούμενοι από το δυνητικό πλεονέκτημα**
- (182) Η Dunamenti Erőmű Rt. υποστηρίζει ότι δεν ωφελήθηκε από την ΜΠΣ της, διότι κατέβαλε την αγοραία τιμή κατά την ιδιωτικοποίηση των μονάδων της και στο τίμημα πώλησης είχαν ληφθεί υπόψη τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της που απορρέουν από την ΜΠΣ. Δηλαδή ακόμη και εάν της είχε προσπορίσει όφελος η ΜΠΣ, καταβάλλοντας το τίμημα της ιδιωτικοποίησης έχει εξοφλήσει και το σχετικό αντάλλαγμα για τη ΜΠΣ.
- (183) Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα επιχειρήματα αυτά στην προκειμένη περίπτωση δεν ευσταθούν. Οι ωφελούμενοι από την ενίσχυση στην οποία αναφέρεται η παρούσα διαδικασία είναι οι ιδιωτικοποιημένοι σταθμοί παραγωγής (εφόσον, βέβαια, έχουν ιδιωτικοποιηθεί) και όχι οι μέτοχοί τους. Η ιδιωτικοποίηση των σταθμών έλαβε χώρα υπό μορφή απόκτησης ιδιοκτησιακής συμμετοχής.
- (184) Το Δικαστήριο έχει ήδη εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο η ύπαρξη παράνομης ενίσχυσης προς την εταιρεία και το πρόσωπο του ωφελούμενου επηρεάζονται από τη μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος που οφείλεται σε απόκτηση συμμετοχής. Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου, μια ενίσχυση η οποία χορηγήθηκε παράνομα εξακολουθεί να υφίσταται προς όφελος της αρχικής αποδέκτριας εταιρείας ασχέτως των όποιων μεταβολών επέλθουν στο ιδιοκτησιακό καθεστώς ⁽⁴¹⁾. Η μεταβίβαση των μερίδων συμμετοχής σε αγοραία τιμή διασφαλίζει μόνο ότι ο αποκτών τη συμμετοχή δεν λαμβάνει κρατική ενίσχυση. Αυτό όμως δεν έχει σχέση με το αν οι δραστηριότητες του ωφελούμενου σταθμού λαμβάνουν ή όχι οικονομικό όφελος.
- (185) Ωφελούμενοι της ενίσχυσης που εξετάζεται στην παρούσα διαδικασία είναι οι συγγενικές εταιρείες εκμετάλλευσης των σταθμών παραγωγής οι οποίες υπέγραψαν τις ΜΠΣ και όχι οι εταίροι (μέτοχοι) των εταιρειών παραγωγής ενέργειας. Επιπλέον, η μεταβολή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των σταθμών παραγωγής είχε επέλθει πριν από τη χρονική

⁽⁴⁰⁾ Ασχέτως του αν η τιμή αυτή βασίζεται στον μηχανισμό τιμών των ΜΠΣ ή σε διατάξεις τιμών, δεδομένου ότι αμφότεροι τρόποι ρύθμισης των τιμών διέπονται από παρόμοιες αρχές.

⁽⁴¹⁾ Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-328/99 και C-399/00, *Italia* και *SIM 2 Multimedia* κατά *Επιτροπής* (Συλλογή 2003, σ. I-4035, σκέψη 83).

στιγμή κατά την οποία εξετάζεται η ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης και η μεταβολή αυτή ουδεμία σημασία έχει για την έρευνα της ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης προς όφελος των εταιρειών οι οποίες εκμεταλλεύονται τους σταθμούς. Συνεπώς, οι εταιρείες που υπέγραψαν τις ΜΠΣ έχουν ωφεληθεί – ασχέτως του ιδιοκτησιακού καθεστώτος που τις διέπει – από τα πλεονεκτήματα τα οποία εμπεριέχουν οι ΜΠΣ.

Η χρονική περίοδος που λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση της ύπαρξης πλεονεκτήματος

- (186) Η Επιτροπή αναγνωρίζει το γεγονός ότι υπό τις συνθήκες της αγοράς που επικρατούσαν στη δεκαετία του '90 στην Ουγγαρία, η κατευθυντήρια αρχή που διέπει τις ΜΠΣ – δηλαδή η εγγύηση για την απόδοση της επένδυσης – αποτελούσε τη βασική προϋπόθεση προκειμένου να υλοποιηθούν τα απαραίτητα έργα.
- (187) Το γεγονός ότι εξαιτίας των χαρακτηριστικών του τομέα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και της τότε πολιτικής και οικονομικής κατάστασης στην Ουγγαρία το δημόσιο συμφέρον επέβαλε την κρατική παρέμβαση και η χορήγηση των ΜΠΣ προς όφελος διαφόρων παραγωγών κρίθηκε ως η καλύτερη λύση, ουδόλως αντιπάσκει προς το γεγονός ότι οι ΜΠΣ παρέχουν πλεονεκτήματα στους παραγωγούς.
- (188) Οι περισσότεροι παραγωγοί υποστηρίζουν ότι οι ΜΠΣ δεν τους προσπορίζουν πλεονέκτημα, επειδή συνάδουν με τη συνήθη συμπεριφορά στην αγορά οποιουδήποτε φορέα της αγοράς, ο οποίος θα βρισκόταν στη θέση της MVM ή των παραγωγών. Επικαλούνται το γεγονός ότι κάθε ιδιώτης φορέας στη θέση της MVM (δηλαδή του μοναδικού αγοραστή που υπείχε διά νόμου υποχρέωση για τη διασφάλιση της ασφάλειας εφοδιασμού) θα δεχόταν να συνάψει τις ΜΠΣ, καθώς και το γεγονός ότι το οικονομικό όφελος που αυτές παρείχαν δεν υπερβαίνει τα επίπεδα που τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούσαν να φθάσουν υπό κανονικές συνθήκες στην υπό διαμόρφωση συγγκική αγορά της δεκαετίας του '90. Επιπλέον, προκειμένου να αποκτήσουν άδεια λειτουργίας, οι παραγωγοί υποχρεούντο διά νόμου να συνάψουν σύμβαση με τη MVM. Οι παραγωγοί τονίζουν ότι δυνάμει της αρχής του ιδιώτη επενδυτή η Επιτροπή οφείλει να λάβει υπόψη τις νομικές απαιτήσεις και την οικονομική πραγματικότητα που επικρατούσε κατά τον χρόνο σύναψης των ΜΠΣ.
- (189) Όσον αφορά τα επιχειρήματα των ενδιαφερομένων σχετικά με την αρχή του ιδιώτη επενδυτή, η Επιτροπή κάνει αναφορά στις αιτιολογικές σκέψεις της παρούσας απόφασης οι οποίες καθορίζουν τη χρονική περίοδο η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την αξιολόγηση της ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε με τις ΜΠΣ. Η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει εκ νέου ότι δεν θέλει να αμφισβητήσει το γεγονός ότι υπό τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά τον χρόνο σύναψης των ΜΠΣ, η ανάγκη σύναψης αυτών των συμβάσεων ήταν επιβεβλημένη. Όμως, όπως εκτίθεται ανωτέρω στην παρούσα απόφαση, αυτό ουδόλως σημαίνει ότι οι ΜΠΣ δεν παρέχουν πλεονέκτημα στους παραγωγούς. Στην ουσία, τα ενδιαφερόμενα μέρη το μόνο που υποστηρίζουν είναι ότι οι συμβάσεις αυτές συνάδουν με τις συνθήκες της αγοράς που επικρατούσαν κατά τον χρόνο της σύναψής τους. Κανένα ενδιαφερόμενο μέρος δεν υποστηρίζει, ωστόσο, ότι είναι σύμφωνες και με τις τρέχουσες συνθήκες της εσωτερικής αγοράς.

Συμπέρασμα της προκαταρκτικής ανάλυσης

- (190) Η Επιτροπή εκτιμά ότι κατά την εξέταση της ύπαρξης πλεονεκτήματος από τις ΜΠΣ οφείλει να βεβαιωθεί αν υπό τις συνθήκες που επικρατούσαν κατά την προσχώρηση της Ουγ-

γαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ο μέσος φορέας της αγοράς θα δεχόταν να χορηγήσει εγγύηση παρόμοια με εκείνη που προέβλεπαν οι ΜΠΣ – και περιγράφηκε στην αιτιολογική σκέψη 177 – στους παραγωγούς.

2) Ανάλυση της ύπαρξης πλεονεκτήματος προς όφελος των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας κατά την προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

- (191) Προκειμένου να απαντήσει στο ερώτημα της προηγούμενης αιτιολογικής σκέψης, η Επιτροπή προσδιόρισε τις κυριότερες – ουσιώδεις για την παρούσα ανάλυση – πρακτικές των εμπορικών φορέων των ευρωπαϊκών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και στη συνέχεια ανέλυσε κατά πόσον οι ΜΠΣ είναι σύμφωνες με τις πρακτικές αυτές ή μήπως παρέχουν εγγυήσεις στους παραγωγούς τις οποίες δεν θα δεχόταν ένας αγοραστής που δραστηριοποιείται με καθαρά επιχειρηματικά κριτήρια.
- (192) Ως προκαταρκτική παρατήρηση δεν είναι άσκοπο να αναφερθεί ότι η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας διαιρείται εκ παραδόσεως σε τέσσερις επιμέρους αγορές: i) παραγωγή/εισαγωγές και υπηρεσίες χονδρικού εμπορίου, ii) μεταφορά/διανομή, iii) μεταπώληση, iv) υπηρεσίες εξισορρόπησης. Δεδομένου ότι η MVM προμηθεύεται την ηλεκτρική ενέργεια με αγορά από εγχώριους παραγωγούς ή με εισαγωγή για να την πωλεί με τη σειρά της στις περιφερειακές εταιρείες διανομής ηλεκτρισμού και στους εμπορικούς προμηθευτές (προμηθευτές της αγοράς μεταπώλησης), για την αξιολόγηση των ΜΠΣ σημασία έχουν η πρώτη και η τέταρτη επιμέρους αγορά. Πέραν αυτού, η MVM προμηθεύει δεσμευμένη δυναμικότητα και στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς προκειμένου να διασφαλίζει την εξισορρόπηση του συστήματος.
- (193) Η συγγκική αγορά μεταπώλησης διαιρείται σε δύο τομείς στην υπό εξέταση περίοδο: i) στον τομέα κοινής ωφέλειας, όπου οι περιφερειακές εταιρείες διανομής ηλεκτρισμού παρέχουν ηλεκτρική ενέργεια σε ρυθμιζόμενες τιμές στους μη επιλέξιμους καταναλωτές και στους καταναλωτές που δεν κάνουν χρήση του σχετικού δικαιώματός τους· ii) στον τομέα ελεύθερης αγοράς, όπου οι εμπορικοί διανομείς προμηθεύουν ενέργεια στους επιλέξιμους καταναλωτές στις τιμές που διαμορφώθηκαν μέσα από τους μηχανισμούς της αγοράς. Το καθεστώς που καθιέρωσε ο 3^{ος} Νόμος περί Ηλεκτρικής Ενέργειας περιορίζει τον τομέα κοινής ωφέλειας στα νοικοκυριά που εμπίπτουν στην υποχρέωση καθολικής υπηρεσίας και στους εμπορικούς καταναλωτές.
- (194) Στην υπό εξέταση περίοδο η MVM προμήθευε ηλεκτρική ενέργεια τόσο στις περιφερειακές εταιρείες διανομής ηλεκτρισμού (προμηθευτές του τομέα κοινής ωφέλειας) όσο και στους προμηθευτές του τομέα ελεύθερης αγοράς. Συγχρόνως όμως – όπως εκτίθηκε στις αιτιολογικές σκέψεις 221–231 – οι πωλήσεις της MVM για τους προμηθευτές της ελεύθερης αγοράς δεν ήταν άλλο από τη διάθεση της πλεονάζουσας ποσότητας η οποία αγοράστηκε στο πλαίσιο των ΜΠΣ και δεν απορροφήθηκε από τον τομέα κοινής ωφέλειας. Πωλήσεις αυτού του είδους δεν αποτελούν αυτόνομη εμπορική δραστηριότητα, αλλά απορρέουν από τις ίδιες τις ΜΠΣ. Για τον λόγο αυτό η ύπαρξη πλεονεκτήματος πρέπει να αξιολογηθεί σε σύγκριση με τον πρωταρχικό στόχο που ορίσθηκε για τη MVM, δηλαδή την προμήθεια στις περιφερειακές εταιρείες διανομής ηλεκτρισμού

ηλεκτρικής ενέργειας επαρκούς ποσότητας για την κάλυψη των αναγκών του τομέα κοινής ωφέλειας. Με άλλα λόγια πρέπει να εξετασθεί αν ένας οικονομικός φορέας που δραστηριοποιείται με καθαρά επιχειρηματικά κριτήρια και στον οποίο έχει ανατεθεί να προμηθεύει επαρκή ηλεκτρική ενέργεια στις περιφερειακές εταιρείες διανομής ηλεκτρισμού, θα προσέφερε – σε περίπτωση μη ύπαρξης των ΜΠΣ – εγγυήσεις ίδιες με εκείνες που αναφέρονται στις συμβάσεις αυτές. Η αξιολόγηση αυτή πρέπει να γίνει υπό το φως της χονδρικής αγοράς που λειτουργεί με ανταγωνιστικούς όρους. Οι ακόλουθες αιτιολογικές σκέψεις πρώτα κάνουν ανασκόπηση των χαρακτηριστικών εμπορικών πρακτικών οι οποίες είναι ουσιώδεις για την παρούσα ανάλυση και στη συνέχεια συγκρίνουν τις ΜΠΣ με τις προαναφερόμενες πρακτικές. Τέλος, η Επιτροπή υπό το φως της σύγκρισης προέβη στην εξέταση αφενός των συνεπειών που θα μπορούσαν να αναμένουν οι αρχές βάσει των ΜΠΣ κατά την προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αφετέρου της δυνατότητας μιας καλύτερης ισορροπίας μεταξύ των θετικών και αρνητικών συνεπειών σε περίπτωση συμβάσεων διαφορετικού τύπου.

2.α) Σύντομη περιγραφή των εμπορικών πρακτικών των ευρωπαϊκών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας που είναι σημαντικές για την αξιολόγηση της ύπαρξης πλεονεκτήματος από τις ΜΠΣ

- (195) Στο πλαίσιο της τομεακής έρευνας για την ηλεκτρική ενέργεια⁽⁴²⁾, η Επιτροπή εξέτασε λεπτομερώς τις συνθήκες πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας στις ευρωπαϊκές αγορές χονδρικού εμπορίου.
- (196) Το εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας διεξάγεται – αναλόγως της περιόδου παράδοσης – είτε στις ημερήσιες (spot) είτε στις προθεσμιακές αγορές. Στις ημερήσιες αγορές συνήθως πραγματοποιούνται συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας την ημέρα πριν από τη συγκεκριμένη παράδοση, οι οποίες αφορούν την αμέσως επόμενη ημέρα. Η πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας στο χρηματιστήριο spot συναλλαγών γίνεται πάντοτε σε οριακές τιμές, οι οποίες εγγυώνται αποκλειστικά και μόνο την κάλυψη του βραχυπρόθεσμου οριακού κόστους⁽⁴³⁾.
- (197) Στις προθεσμιακές αγορές η ηλεκτρική ενέργεια πωλείται με μεταγενέστερες ημερομηνίες. Τα προθεσμιακά προϊόντα μπορούν να είναι εβδομαδιαία, μηνιαία, τριμηνιαία και ετήσια. Τα ημερήσια και προθεσμιακά προϊόντα μπορούν να διακινηθούν τόσο στα χρηματιστήρια ενέργειας, όσο και υπό τη μορφή εξωχρηματιστηριακών (OTC) συναλλαγών μέσω γραφείων συμφηφισμού. Λόγω συνεχούς επιλογής μεταξύ των προϊόντων αυτών παρατηρείται σύγκλιση των τιμών των όμοιων προϊόντων στα χρηματιστήρια ενέργειας και στις

αγορές OTC. Για τον λόγο αυτό τα χρηματιστήρια ενέργειας τείνουν όλο και περισσότερο να καθορίζουν τις τιμές όλων των ημερήσιων και προθεσμιακών προϊόντων, άρα και της συνολικής αγοράς χονδρικού εμπορίου.

- (198) Εκτός αυτού, οι τιμές των προθεσμιακών προϊόντων καθορίζονται από τις προσδοκίες των φορέων της αγοράς για τη μελλοντική εξέλιξη των τιμών στις ημερήσιες αγορές. Οι φορείς της αγοράς πραγματοποιούν προθεσμιακές συναλλαγές, επειδή προτιμούν τις ασφαλείς τιμές από τις άγνωστες μελλοντικές ημερήσιες τιμές αγοράς, κατά συνέπεια οι προθεσμιακές τιμές αγοράς εμπεριέχουν και αυτές ένα στοιχείο κινδύνου. Στην πράξη, οι τιμές των προθεσμιακών προϊόντων περιλαμβάνουν ένα καθοριστικό στοιχείο που αντανακλά τις προσδοκίες των φορέων της αγοράς σχετικά με την εξέλιξη των ημερήσιων τιμών αγοράς ή – αναλόγως του κατά πόσον οι φορείς της αγοράς αποδίδουν μεγάλη αξία στην ασφάλεια τιμών – μια προσαύξηση κινδύνου ή έκπτωση που στην πράξη ως επί το πλείστον λαμβάνει τη μορφή προσαύξησης. Ως εκ τούτου, οι ημερήσιες τιμές αγοράς αποτελούν βάση αναφοράς για όλες τις τιμές ενέργειας. Εφόσον υπάρχει πώληση στο χρηματιστήριο ημερήσιων συναλλαγών, οι εκεί εφαρμοζόμενες τιμές αποτελούν αναφορά για όλη την αγορά. Σε αρκετές χονδρικές αγορές οι αγοραστές – προκειμένου να έχουν εσοπτεία των δαπανών τους – κατά κανόνα επιχειρούν να καλύψουν το μεγαλύτερο μέρος των αναμενόμενων αναγκών τους με προθεσμιακές συναλλαγές. Όσον αφορά δε τις ανάγκες που δεν καλύπτονται από τις προθεσμιακές συναλλαγές, αυτές αντιμετωπίζονται με αγορές που πραγματοποιούνται στις αγορές ημερήσιων συναλλαγών.
- (199) Η τομεακή έρευνα για την ηλεκτρική ενέργεια κατέδειξε ότι, παράλληλα με τις τυποποιημένες συναλλαγές του χρηματιστηρίου ενέργειας και τις εξωχρηματιστηριακές πωλήσεις, μέσω των αγορών OTC πραγματοποιούνται και «μεμονωμένες διμερείς συναλλαγές». Οι συναλλαγές αυτές μπορούν να παρουσιάζουν μεγάλες διαφορές όσον αφορά τα παρεχόμενα προϊόντα ή υπηρεσίες, οι τιμές των οποίων συνήθως δεν αναφέρονται στις εκδόσεις. Ωστόσο, υπό συνθήκες ανταγωνιστικής αγοράς, οι πωλήσεις μέσω χρηματιστηρίου ενέργειας και οι εξωχρηματιστηριακές πωλήσεις μέσω αγορών OTC επηρεάζουν αναγκαστικά τις συναλλαγές αυτές, δεδομένου ότι ο συγκεκριμένος παραγωγός ή εισαγωγέας δεν θα δεχόταν να πραγματοποιήσει μια μεμονωμένη διμερή συναλλαγή, η οποία εμπεριέχει σαφώς δυσμενέστερους όρους από ό,τι μία τυποποιημένη ημερήσια ή προθεσμιακή συναλλαγή. Κατά συνέπεια, οι τυποποιημένες ημερήσιες ή προθεσμιακές συναλλαγές που πραγματοποιούνται στις ευρωπαϊκές αγορές χονδρικού εμπορίου αποτελούν κατάλληλη βάση σύγκρισης για την εξέταση του κατά πόσον οι ΜΠΣ αποτελούν πλεονέκτημα προς όφελος των παραγωγών.
- (200) Στις αγορές προθεσμιακών παραλλαγών η μεγαλύτερη περίοδος παράδοσης είναι ένα έτος. Περαιτέρω, τα μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα μεταξύ της υπογραφής της σύμβασης και της έναρξης της πραγματικής περιόδου παράδοσης είναι τα εξής: 4 έτη – NordPool (σκανδιναβικές χώρες), 3 έτη – Powernext (Γαλλία), 5 έτη – UKPX (Μεγάλη Βρετανία) και 6 έτη – EEX (Γερμανία). Σε ορισμένα χρηματιστήρια, όπως είναι π.χ. η OMEL στην Ισπανία, δεν πραγματοποιούνται καθόλου προθεσμιακές συναλλαγές. Οι τυποποιημένες προθεσμιακές συναλλαγές υποχρεώνουν τον προμηθευτή να προμηθεύει ορισμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας σε προκαθορισμένη τιμή επί χρονικό διάστημα

⁽⁴²⁾ Τον Ιούνιο του 2005 η Επιτροπή ξεκίνησε την έρευνα των ευρωπαϊκών αγορών φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Η παρούσα απόφαση χρησιμοποιεί την τελική έκδοση της 10ης Ιανουαρίου 2007 ως πηγή πληροφοριών για τις μείζονες εμπορικές τάσεις και πρακτικές της ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες ίσχυαν ήδη κατά την προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την 1η Μαΐου 2004. Η έκδοση βρίσκεται στην ακόλουθη δικτυακή διεύθυνση: http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/others/sector_inquiries/energy/

⁽⁴³⁾ Βραχυπρόθεσμο οριακό κόστος είναι το κόστος, το οποίο ο παραγωγός μπορεί να αποφύγει, εφόσον αποφασίσει να διακόψει βραχυπρόθεσμα την παραγωγή ενέργειας. Το κόστος αυτό αντιστοιχεί κατά προσέγγιση στο μεταβλητό κόστος, αφού και στις δύο περιπτώσεις βασική σημασία έχουν οι δαπάνες καυσίμων.

ενός έτους αρχομένου όχι αργότερα από έξι έτη από την υπογραφή της σύμβασης. Τα προαναφερόμενα χρονικά διαστήματα υπολείπονται κατά τάξεις μεγέθους του χρόνου απόσβεσης ή εκμετάλλευσης οποιουδήποτε σταθμού παραγωγής ενέργειας. Ως εκ τούτου, οι παραγωγοί υπό συνθήκες συνθήκες της αγοράς δεν έχουν εποπτεία των τιμών και ποσοτήτων πώλησης που ισχύουν κατά τον χρόνο απόσβεσης ή εκμετάλλευσης των παραγωγικών εγκαταστάσεων του σταθμού, ακόμη και εάν πωλούν το μεγαλύτερο μέρος της ηλεκτρικής ενέργειας μέσω προθεσμιακών συναλλαγών. Επιπλέον, καθώς οι τιμές καθορίζονται εκ των προτέρων, οι παραγωγοί έχουν να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο να υπερβούν οι δαπάνες τους τις προκαθορισθείσες τιμές. Ο κίνδυνος αυτός είναι ιδιαίτερα σημαντικός εξαιτίας της διακύμανσης του κόστους των καυσίμων. Το τελευταίο αποτελεί το βασικό στοιχείο του μεταβλητού κόστους για τις περισσότερες τεχνολογίες παραγωγής. Πέραν αυτού, οι παραγωγοί έρχονται αντιμέτωποι και με την πίεση του ανταγωνισμού, καθώς κατά την περίοδο εκμετάλλευσης των παραγωγικών εγκαταστάσεων τους καλούνται να ανανεώσουν επανειλημμένα τις προθεσμιακές συμβάσεις τους, με αποτέλεσμα να υποχρεούνται να προσαρμόζουν και την προσφορά τους στην εξέλιξη των όρων ανταγωνισμού.

- (201) Οι συναλλαγές που αποβλέπουν στη δέσμευση των παραγωγικών δυναμικότητων των χονδρικών αγορών πραγματοποιούνται και αυτές υπό τη μορφή «τραβηκτικών δικαιωμάτων» (drawing rights), τα οποία, ως εκ τούτου, αξίζει να συγκριθούν με τις ΜΠΣ. Η απόκτηση των τραβηκτικών δικαιωμάτων σημαίνει τη δέσμευση μέρους των παραγωγικών δυναμικότητων για την αναμενόμενη διάρκεια εκμετάλλευσης του συγκεκριμένου σταθμού παραγωγής και την καταβολή στον φορέα εκμετάλλευσης «τιμής ισχύος» αντίστοιχης του εμπλεκόμενου στη δεσμευμένη δυναμικότητα κεφαλαίου και του σταθερού κόστους. Ο φορέας εκμετάλλευσης του σταθμού φέρει τους τεχνικούς κινδύνους. Ο δικαιούχος των τραβηκτικών δικαιωμάτων μπορεί να καθορίζει τα ποσοστά χρήσης των δεσμευμένων δυναμικότητων και καταβάλλει στον φορέα εκμετάλλευσης του σταθμού τιμή αντίστοιχη του μεταβλητού κόστους που πραγματοποιείται για την ηλεκτρική ενέργεια η οποία παράγεται με τις δεσμευμένες δυναμικότητες.
- (202) Για την περαιτέρω αξιολόγηση του πλεονεκτήματος που παρέχουν οι ΜΠΣ αξίζει να ληφθεί υπόψη και η θέση στην οποία βρίσκονται οι μεγάλοι τελικοί εμπορικοί ή βιομηχανικοί καταναλωτές που είναι φορείς όχι των χονδρικών αγορών, αλλά των αγορών μεταπώλησης (που αποτελούν το αμέσως επόμενο επίπεδο του κυκλώματος εμπορίας). Η σύγκριση με τις ΜΠΣ κρίνεται δικαιολογημένη δεδομένου ότι συμβαίνει αρκετές φορές οι παραγωγοί να προμηθεύουν ηλεκτρική ενέργεια άμεσα στους μεγάλους εμπορικούς ή βιομηχανικούς καταναλωτές.
- (203) Η τομεακή έρευνα για την ηλεκτρική ενέργεια κατέδειξε ότι οι διανομείς ηλεκτρικής ενέργειας συχνά πραγματοποιούν συναλλαγές σε σταθερές τιμές με τους μεγάλους εμπορικούς ή βιομηχανικούς καταναλωτές. Η διάρκεια ισχύος αυτών των συναλλαγών περιορίζεται συνήθως σε ένα ή δύο έτη. Κατά κανόνα ορίζεται ένα χρονοδιάγραμμα παράδοσης βάσει της προηγούμενης κατανάλωσης. Οι τιμές παράγονται από τις τιμές χονδρικής των αγορών προθεσμιακών συναλλαγών και περιλαμβάνουν και άλλα στοιχεία κόστους, όπως το αναμενόμενο κόστος εξισορρόπησης του δικτύου και το περιθώριο κέρδους του προμηθευτή. Σε περίπτωση απόκλισης από το χρονοδιάγραμμα εφαρμόζεται η ρήτρα «take or pay» η οποία υποχρεώνει τον αγοραστή να εξοφλεί το αντίτιμο της πλεονάζουσας ηλεκτρικής ενέργειας ή να καταβάλλει

μία πρόσθετη χρέωση. Από την άποψη αυτή μπορεί να θεωρηθεί ότι οι συναλλαγές αυτές βασίζονται στη συνδυασμένη εφαρμογή της εγγυημένης ελάχιστης απορρόφησης και της δέσμευσης δυναμικότητας⁽⁴⁴⁾.

- (204) Για την εξέταση του πλεονεκτήματος που παρέχουν οι ΜΠΣ πρέπει να ληφθεί υπόψη ένα άλλο είδος συμφωνίας και συγκεκριμένα οι συμβάσεις που συνάπτονται για την παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης από τους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς (TSO). Λόγω αδυναμίας αποθήκευσης της ηλεκτρικής ενέργειας η ζήτηση πρέπει κάθε φορά να αντιστοιχίζεται με την προσφορά. Σε περίπτωση που η ζήτηση ή η προσφορά παρουσιάζει αποκλίσεις από τις προβλέψεις και καθιστά αναγκαία την παραγωγή επιπλέον ενέργειας, ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς καλείται να ζητήσει από ορισμένους παραγωγούς να αυξήσουν απότομα την παραγωγή τους. Προκειμένου να υπάρχουν διαθέσιμες παραγωγικές δυναμικότητες για την αντιμετώπιση παρόμοιων καταστάσεων, οι διαχειριστές συστήματος μεταφοράς φροντίζουν να δεσμεύουν μέρος της δυναμικότητας των παραγωγικών μονάδων οι οποίες είναι ικανές να αλλάξουν απότομα τα επίπεδα παραγωγής τους. Δεδομένου ότι η Ουγγαρία δεν διαθέτει υδροηλεκτρικό σταθμό με ταμιευτήρα, σταθμοί καύσης φυσικού αερίου έχουν τα πλέον κατάλληλα χαρακτηριστικά για την παροχή αυτών των υπηρεσιών.
- (205) Η τομεακή έρευνα για την ηλεκτρική ενέργεια παρουσίασε την ευρωπαϊκή πρακτική διαχείρισης συστημάτων μεταφοράς όσον αφορά τις συμβάσεις δέσμευσης δυναμικότητας για την παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης. Από την παρουσίαση προκύπτει ότι η δέσμευση των δυναμικότητων πραγματοποιείται με διαγωνισμούς. Ένα έτος κρίνεται ως η συνήθης χρονική περίοδος που παρέχει την απαιτούμενη ευελιξία στους TSO (ΔΣΜ) ώστε να προσαρμόσουν τις ποσότητες των δεσμευμένων δυναμικότητων στις πραγματικές ανάγκες τους. Οι συμβάσεις συνήθως καθορίζουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά της απαιτούμενης υπηρεσίας, τη δυναμικότητα που πρόκειται να δεσμευθεί, καθώς επίσης είτε μόνο την τιμή της παρεχόμενης ηλεκτρικής ενέργειας είτε την τιμή τόσο της ενέργειας όσο και της ισχύος.

2.β) Σύγκριση των ΜΠΣ με τις συνθήκες εμπορικές πρακτικές

- (206) Η Επιτροπή συνέκρινε την υποχρέωση αγοράς που προβλέπουν οι ΜΠΣ με τα κυριότερα χαρακτηριστικά των προθεσμιακών και ημερήσιων συναλλαγών, των συναλλαγών που εφαρμόζουν «τραβηκτικά δικαιώματα», των μακροπρόθεσμων συμβάσεων που συνάπτουν οι μεγάλοι τελικοί καταναλωτές και των συμβάσεων που συνάπτονται μεταξύ των παραγωγών και των διαχειριστών συστήματος μεταφοράς με σκοπό την παροχή υπηρεσιών εξισορρόπησης φορτίου.

Τυποποιημένες ημερήσιες (spot) συναλλαγές

- (207) Από την κατάσταση που εκτίθεται στις αιτιολογικές σκέψεις 195–200 προκύπτει ότι η συνδυασμένη εφαρμογή της μακροπρόθεσμης δέσμευσης δυναμικότητας ηλεκτρικής ενέργειας, της εγγυημένης ελάχιστης απορρόφησης και ενός μηχανισμού καθορισμού τιμών ο οποίος καλύπτει το μεταβλητό και σταθερό κόστος και το κόστος κεφαλαίου δεν είναι σύμφωνη με τις συνθήκες συναλλαγών των ευρωπαϊκών αγορών χονδρικού εμπορίου και προστατεύει τους παραγωγούς από περισσότερους κινδύνους από όσο οι τυποποιημένες προθεσμιακές και ημερήσιες συναλλαγές.

⁽⁴⁴⁾ Ισοδύναμη με τη δέσμευση δυναμικότητας κρίνεται η αυτοδέσμευση του προμηθευτή να προμηθεύει την ποσότητα που προβλέπεται στη σύμβαση.

- (208) Η πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας στο χρηματιστήριο spot συναλλαγών πραγματοποιείται πάντοτε σε οριακές τιμές, οι οποίες εγγυώνται αποκλειστικά και μόνο την κάλυψη του βραχυπρόθεσμου οριακού κόστους και όχι του συνολικού σταθερού κόστους και του κόστους κεφαλαίου. Επιπλέον, στις αγορές προθεσμιακών συναλλαγών οι ηλεκτροπαραγωγικές εταιρείες δεν έχουν εγγυήσεις για τα ποσοστά χρήσης των παραγωγικών δυναμιכוτήτων τους. Η αδυναμία της οικονομικής αποθήκευσης της ηλεκτρικής ενέργειας – ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του κλάδου – αυξάνει σε σημαντικό βαθμό τον κίνδυνο αυτόν σε σχέση με τους περισσότερους παραγωγικούς κλάδους. Σε περίπτωση που σε μια δεδομένη χρονική στιγμή υπάρχει επαρκής προσφορά ηλεκτρικής ενέργειας για την κάλυψη της ζήτησης σε τιμή χαμηλότερη από εκείνη των ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων του συγκεκριμένου παραγωγού, τότε η συγκεκριμένη μονάδα δεν τίθεται σε λειτουργία, που σημαίνει ότι η παραγωγική της δυναμικότητα μένει ανεκμετάλλευτη για την υπόψη περίοδο.
- (209) Για τον λόγο αυτό η πώληση στη spot αγορά εμπεριέχει υψηλό βαθμό αβεβαιότητας όσον αφορά την απόδοση του σταθερού κόστους και του κόστους κεφαλαίου, καθώς και τα ποσοστά χρήσης της δυναμικότητας.
- (210) Οι αγορές προθεσμιακών συναλλαγών – με τιμές παράγωγες από τις τιμές spot αγοράς – επίσης δεν παρέχουν εγγύηση στους παραγωγούς ότι οι πωλήσεις τους θα καλύψουν το συνολικό σταθερό κόστος τους και το κόστος κεφαλαίου, δεδομένου ότι οι τιμές καθορίζονται εκ των προτέρων. Σε περίπτωση που κατά την περίοδο παράδοσης η αύξηση του κόστους καυσίμου υπερβεί τα αναμενόμενα επίπεδα, τότε οι δαπάνες της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ενδέχεται υπερβούν την προκαθορισθείσα τιμή. Λόγω μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας των συναλλαγών, στις αγορές προθεσμιακών συναλλαγών η αβεβαιότητα για τα ποσοστά χρήσης της δυναμικότητας είναι μικρότερη από ό,τι στις αγορές spot συναλλαγών. Συγχρόνως, όμως – ακόμη και εάν ο παραγωγός είναι σε θέση να πωλήσει το μεγαλύτερο μέρος της ηλεκτροπαραγωγής της – δεν θα έχει εποπτεία των ποσοστών χρήσης της δυναμικότητας των ηλεκτροπαραγωγικών μονάδων του παρά μόνο για περιορισμένο χρονικό διάστημα σε σχέση με την περίοδο εκμετάλλευσής.
- (211) Τα ενδιαφερόμενα μέρη τονίζουν ότι οι παραγωγοί στο πλαίσιο των ΜΠΣ έχουν να αντιμετωπίσουν σημαντικούς κινδύνους, ιδιαίτερα κινδύνους κατασκευαστικούς, νομοθετικούς, περιβαλλοντικούς, σχετικούς με τη συντήρηση, καθώς επίσης φορολογικούς/χρηματοδοτικούς. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι ΜΠΣ δεν εξαλείφουν όλους τους κινδύνους που συνεπάγεται η εκμετάλλευση των σταθμών παραγωγής. Τους κινδύνους που αναφέρονται στις παρατηρήσεις των παραγωγών όντως θα πρέπει να τους φέρουν οι ίδιοι. Αυτοί όμως αντιστοιχούν στους συνηθισμένους κινδύνους – συμπεριλαμβανομένης και της περίπτωσης των τυποποιημένων πωλήσεων των αγορών των spot και προθεσμιακών συναλλαγών – τους οποίους καλείται να αντιμετωπίσει οποιοσδήποτε φορέας της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Πλην όμως οι εμπορικοί κίνδυνοι σχετικά με τις διακυμάνσεις του κόστους παραγωγής – ιδίως του κόστους καυσίμων – της ηλεκτρικής ενέργειας, τις μεταβολές των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας που χρεώνονται στους καταναλωτές και τις ανισότητες που παρουσιάζει η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας εκ μέρους των τελικών καταναλωτών βαρύνουν τη ΜVM σε μεγάλο μέρος (ή και στο σύνολο) της περιόδου εκμετάλλευσής των εγκαταστάσεων οι οποίες λειτουργούν στο πλαίσιο των ΜΠΣ.
- (212) Στις παρατηρήσεις τους οι ενδιαφερόμενοι ισχυρίστηκαν επίσης ότι η δέσμευση δυναμικότητας που θεσπίζεται προς όφελος της ΜVM, αποτελεί μειονέκτημα για τους ίδιους καθόσον εκτός από την πώληση στην ΜVM η δυναμικότητα αυτή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άλλο σκοπό. Ωστόσο, το καθεστώς εγγυημένης ελάχιστης απορρόφησης μειώνει σε μεγάλο βαθμό το μειονέκτημα που προκύπτει από τη δέσμευση αυτή. Το καθεστώς εγγυημένης ελάχιστης απορρόφησης συνιστά εγγύηση για τους παραγωγούς ότι η ΜVM, σε περίπτωση που δεν χρησιμοποιήσει τη δυναμικότητά τους, δεν θα τους εμποδίζει να χρησιμοποιούν τις δυναμικότητες αυτές για την παραγωγή και πώληση ηλεκτρικής ενέργειας. Όπως προκύπτει από τον πίνακα που ακολουθεί, η εγγυημένη ελάχιστη απορρόφηση στην πράξη σήμαινε ότι το ποσοστό χρήσης της δεσμευμένης δυναμικότητας υπερέβαινε το μέσο ποσοστό χρήσης της διαθέσιμης συνολικής δυναμικότητας στην Ουγγαρία.

Πίνακας 5

Εγγυημένη ελάχιστη απορρόφηση και δεσμευμένη δυναμικότητα

	2004	2005	2006
Εγγυημένη απορρόφηση (GWh)	23 234	23 528	23 516
Δεσμευμένη δυναμικότητα (MW)	4 242	4 460	4 481
Ποσοστό εγγυημένης απορρόφησης και δεσμευμένης δυναμικότητας (ετήσιες ώρες λειτουργίας)	5 477	5 275	5 248
Ποσοστό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και διαθέσιμης ισχύος στην Ουγγαρία (ετήσιες ώρες λειτουργίας)	4 272	4 225	4 601

- (213) Κατά συνέπεια, οι ημερήσιες και προθεσμιακές συναλλαγές εμπεριέχουν πολύ περισσότερους κινδύνους για τους παραγωγούς απ' ό,τι οι ΜΠΣ, καθότι οι συμβάσεις αυτές παρέχουν υψηλό βαθμό ασφαλείας τόσο ως προς την απόδοση του σταθερού κόστους και του κόστους κεφαλαίου όσο και ως προς τη χρήση των παραγωγικών δυναμιכוτήτων.

Τραβηκτικά δικαιώματα (Drawing rights)

- (214) Όσον αφορά τα τραβηκτικά δικαιώματα η σπουδαιότερη διαφορά μεταξύ της συμφωνίας αυτού του είδους και των ΜΠΣ είναι ότι τα τραβηκτικά δικαιώματα συνήθως δεν συνοδεύονται από εγγυημένη ελάχιστη απορρόφηση. Ο εμπορικός κίνδυνος που απορρέει από την πώληση της ενέργειας που παράγεται με τη δεσμευμένη δυναμικότητα βαρύνει τον δικαιούχο των τραβηκτικών δικαιωμάτων. Ο δικαιούχος έχει, εντούτοις, την εγγύηση ότι θα είναι σε θέση να πωλήσει το σύνολο της εν λόγω ενέργειας σε τιμή η οποία καλύπτει τουλάχιστον το μεταβλητό κόστος, επειδή μπορεί να αποφασίσει να μην παράγει ηλεκτρική ενέργεια, εφόσον οι τιμές πέσουν κάτω από το μεταβλητό κόστος. Οι ΜΠΣ – λόγω της υποχρέωσης ελάχιστης απορρόφησης προς όφελος των σταθμών παραγωγής – δεν παρέχουν στη ΜVM τέτοιου είδους εγγύηση.

Μακροπρόθεσμες συμβάσεις αγοράς που συνάπτουν μεγάλοι τελικοί καταναλωτές

- (215) Είναι σαφές ότι από τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις αγοράς που συνάπτουν οι μεγάλοι τελικοί καταναλωτές οι αγοραστές ωφελούνται πολύ περισσότερο παρά η ΜVM από τις

ΜΠΣ, αφενός επειδή η τιμή, που τις περισσότερες φορές είναι προκαθορισμένη καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης, δεν συναρτάται με παραμέτρους – όπως είναι οι τιμές των καυσίμων – των οποίων η εξέλιξη δεν είναι προβλέψιμη κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης και αφετέρου επειδή η τιμή δεν διαμορφώνεται ούτως ώστε να καλύψει το σταθερό κόστος και το κόστος κεφαλαίου, δεδομένου ότι εξαρτάται από τις χρηματιστηριακές τιμές των χονδρικών αγορών. Η σύναψη μακροπρόθεσμων συμβάσεων αγοράς συμφέρει τον αγοραστή μόνο σε περίπτωση που οι συμβάσεις αυτές του παρέχουν κάποιο βαθμό προστασίας έναντι των διακυμάνσεων των τιμών στην αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας, και ιδίως έναντι των μεταβολών από τις διακυμάνσεις των τιμών των καυσίμων. Ως εκ τούτου, ο αγοραστής ενδέχεται να έχει οικονομικό συμφέρον από μακροπρόθεσμες συμβάσεις στις οποίες ο πωλητής προσφέρεται να αναλάβει μέρος του κινδύνου που εμπεριέχουν οι διακυμάνσεις των τιμών των καυσίμων, ή εφόσον η τεχνολογία παραγωγής της ηλεκτρικής ενέργειας εξασφαλίζει σταθερό κόστος των καυσίμων όπως συμβαίνει επί παραδείγματι με την τεχνολογία των υδροηλεκτρικών σταθμών και, υπό ορισμένους όρους, των πυρηνικών σταθμών. Επιπλέον, οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται συνήθως με πολλή μικρότερη διάρκεια ισχύος από εκείνη των ΜΠΣ, επιτρέποντας έτσι να αλλάξει προμηθευτή ο αγοραστής εφόσον ο ανταγωνιστής προσφέρει χαμηλότερες τιμές. Προκειμένου να επιτύχουν τις χαμηλότερες δυνατές τιμές, οι αγοραστές προβαίνουν συχνά σε διαδικασίες πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών.

Συμβάσεις που αφορούν παροχή ενέργειας εξισορρόπησης

- (216) Οι συμβάσεις που αφορούν την παροχή ενέργειας εξισορρόπησης είναι ουσιώδεις για την ανάλυση της ύπαρξης πλεονεκτημάτων, επειδή η ΜΜΜ χρησιμοποιεί μικρό μέρος της δυναμικότητας που δεσμεύεται στο πλαίσιο των ΜΠΣ για την παροχή ενέργειας εξισορρόπησης στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς⁽⁴⁵⁾. Στην πράξη, η ΜΜΜ πωλεί κάθε έτος τις δυναμικότητες στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς υπό μορφή πακέτου, και χρησιμοποιεί για τον σκοπό αυτό μέρος της δυναμικότητας που δεσμεύει στο πλαίσιο των ΜΠΣ. Αυτό στην πράξη σημαίνει ότι οι παραγωγοί δεν φέρουν τον κίνδυνο που συνδέεται με τις ετήσιες διαδικασίες πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών⁽⁴⁶⁾ και τη σχετική αβεβαιότητα ως προς την ποσότητα της ηλεκτρικής ενέργειας που πρόκειται να παρέχουν. Από την άποψη των παραγωγών οι συμβατικοί όροι της παροχής ενέργειας εξισορρόπησης αντιστοιχούν στους όρους που προβλέπουν οι ΜΠΣ. Εντούτοις, όπως καταδείχθηκε στην αιτιολογική σκέψη 204, οι διατάξεις των ΜΠΣ – εξαιρετικά μεγάλη διάρκεια ισχύος και η εγγυημένη απορρόφηση – δεν δικαιολογούνται σε εμπορική βάση ακόμη και στην περίπτωση παροχής ενέργειας εξισορρόπησης. Η Επιτροπή αναγνωρίζει μεν – συμφωνώντας με τους ισχυρισμούς των ενδιαφερόμενων – ότι λίγες μόνο μονάδες παραγωγής ενέργειας είναι σε θέση στην Ουγγαρία να παρέχουν την απαραίτητη ενέργεια εξισορρόπησης στον διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, κατέληξε ωστόσο στο συμπέρασμα ότι οι όροι των ΜΠΣ

υπερβαίνουν, ακόμη και υπό τις συνθήκες αυτές, τα εμπορικά αποδεκτά από τους διαχειριστές συστήματος μεταφοράς όρια.

Αποτέλεσμα σύγκρισης μεταξύ ΜΠΣ και συνήθων εμπορικών πρακτικών

- (217) Από τη σύγκριση αυτή προκύπτει ότι οι ΜΠΣ προσφέρουν – λόγω δομής – μεγαλύτερη εγγύηση στους παραγωγούς από τις συνήθεις εμπορικές συμβάσεις. Επομένως, οι παραγωγοί κατέχουν πλεονεκτικότερη θέση χάρη στις ΜΠΣ απ' ό,τι θα κατείχαν χωρίς τις ΜΠΣ, στην ελεύθερη αγορά. Για την πληρέστερη δυνατή αξιολόγηση της ύπαρξης πλεονεκτημάτων πρέπει να εξετασθούν οι θετικές και αρνητικές επιπτώσεις που μπορούσαν να προβλέψουν οι συγγκρικές αρχές κατά τον χρόνο προσχώρησης της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρέπει να εξετασθεί επίσης αν μπορούσαν να αναμένουν ευνοϊκότερη ισορροπία μεταξύ των θετικών και αρνητικών επιπτώσεων σε περίπτωση εφαρμογής διαφορετικών προσεγγίσεων, στηριζόμενων στις συνήθεις εμπορικές πρακτικές.

2.γ) Οι προβλέψιμες από τις αρχές επιπτώσεις των ΜΠΣ υπό το φως των συνήθων εμπορικών πρακτικών του αγοραστή στις ευρωπαϊκές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας

- (218) Οι αρχές ενδεχομένως προσδοκούσαν ότι μέσω των ΜΠΣ η ΜΜΜ θα είναι σε θέση να εξασφαλίζει επί μακρόν επαρκή ηλεκτρική ενέργεια για τον εφοδιασμό του τμήματος κοινής ωφέλειας της αγοράς.
- (219) Συγχρόνως όμως οι αρχές δεν είχαν εγγυήσεις για τις τιμές που όφειλε να καταβάλλει η ΜΜΜ κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, δεδομένου ότι οι ΜΠΣ δεν προσφέρουν προστασία έναντι των διακυμάνσεων των τιμών και ιδίως των τιμών των καυσίμων.
- (220) Επιπλέον, η ταυτόχρονη εφαρμογή της μακροπρόθεσμης δέσμευσης της δυναμικότητας και της συναφούς εγγυημένης απορρόφησης στερεί τις αρχές από τη δυνατότητα να επωφελούνται από ενδεχόμενες ευνοικότερες τιμές που προσφέρουν οι άλλοι παραγωγοί ή εισαγωγείς. Η δυναμικότητα και η εγγυημένη ελάχιστη ποσότητα απορρόφησης που προβλέπονται στις ΜΠΣ και η ποσότητα που αγοράζε στο πλαίσιο των μακροπρόθεσμων συμβάσεων εισαγωγής και του καθεστώτος υποχρεωτικής απορρόφησης⁽⁴⁷⁾ επαρκούσαν να καλύψει τις ανάγκες του. Για τον λόγο αυτό η ΜΜΜ δεν κατόρθωσε να διαφοροποιήσει το προμηθευτικό χαρτοφυλάκιό της, παρότι διέθετε και εναλλακτικές παραγωγικές δυναμικότητες. Το 2004 υπήρχαν αρκετοί παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας που δεν είχαν μακροπρόθεσμη σύμβαση αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Η ΜΠΣ δύο σταθμών, που αφορούσε εγκατεστημένη δυναμικότητα 470 MW, έληξε στα τέλη του 2003, γεγονός που συνέβαλε ουσιαστικά στην αύξηση της εκτός ΜΠΣ προμηθευτικής δυναμικότητας. Επιπλέον, εισαγόμενη δυναμικότητα σχεδόν 700 MW δεν καλύπτεται από τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις εισαγωγής. Εάν δεν δεσμευόταν η ΜΜΜ από το καθεστώς της δέσμευσης δυναμικότητας και της ελάχιστης εγγυημένης απορρόφησης, θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει αυτή την εισαγόμενη ενέργεια.

⁽⁴⁵⁾ Το 15 % της συμβατικής δυναμικότητας το 2005.

⁽⁴⁶⁾ Η ποσότητα δυναμικότητας που μπορεί να προσφερθεί στον διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς και η τιμή αλλάζουν (μπορεί και να μειωθούν) κάθε χρόνο λόγω των ετήσιων διαδικασιών πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών, ή εφόσον μειώνεται η ζήτηση του διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς, ή άλλοι προμηθευτές προσφέρουν χαμηλότερες τιμές ή μεγαλύτερη ποσότητα.

⁽⁴⁷⁾ Η συγγκριτική νομοθεσία προβλέπει για τη ΜΜΜ και τους περιφερειακούς διανομείς να αγοράζουν σε ρυθμιζόμενες τιμές την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από παραγωγούς συνδυασμένης παραγωγής ή προέρχεται από απόβλητα ή ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

(221) Επιπλέον – όπως θα εκτεθεί στις επόμενες αιτιολογικές σκέψεις – το 2003 και 2004, κατά την προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν σαφές ότι το καθιερωμένο δέσμευσης της δυναμικότητας και εγγυημένης ελάχιστης απορρόφησης, στηριζόμενο στο μοντέλο του μοναδικού αγοραστή που κάλυπτε μέσω της MVM τη συνολική ενεργειακή κατανάλωση της χώρας, ενέχει τον σοβαρό κίνδυνο οι συμβάσεις να επιβάλουν στη MVM να αγοράζει περισσότερη ενέργεια από τις πραγματικές ανάγκες της.

(222) Σημαντικό γεγονός, που πρέπει να ληφθεί υπόψη, αποτελεί εν προκειμένω το μερικό άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Την 18η Δεκεμβρίου 2001 η Ουγγρική Βουλή ψήφισε τον 2^ο Νόμο περί Ηλεκτρικής Ενέργειας, ο οποίος κατέστησε δυνατόν να γίνουν οι μεγάλοι καταναλωτές – ήτοι όσοι έχουν ετήσια κατανάλωση άνω των 6,5 GW – «επιλέξιμοι καταναλωτές», ελεύθεροι να επιλέγουν προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας. Ο νόμος αυτός που τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2003 είχε ως αποτέλεσμα, παράλληλα με το προϋπάρχον τμήμα κοινής ωφέλειας της αγοράς, να δημιουργηθεί και το τμήμα της ελεύθερης αγοράς όπου οι τιμές διαμορφώνονταν ανάλογα με την προσφορά και τη ζήτηση. Το μέτρο αυτό είχε ως προβλέψιμη συνέπεια να μειωθεί η ποσότητα που όφειλε να προμηθεύσει η MVM στους περιφερειακούς διανομείς για την κάλυψη της ζήτησης του τμήματος κοινής ωφέλειας της αγοράς. Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τη συνεχή, όπως αναμενόταν, αύξηση της πωλούμενης ποσότητας στο τμήμα ελεύθερης αγοράς στην περίοδο 2003–2006 και την αντίστοιχη μείωση της ποσότητας που πωλείτο για το τμήμα κοινής ωφέλειας της αγοράς μέσω των περιφερειακών διανομείων.

Πίνακας 6

Πωλήσεις στην αγορά μεταπώλησης (τομείς κοινής ωφέλειας και ελεύθερης αγοράς)

	(GWh)			
	2003	2004	2005	2006
Συνολική κατανάλωση	33 584	33 836	34 596	35 223
Πώληση στον τομέα ανταγωνισμού	3 883	7 212	11 685	13 057
Πώληση στον τομέα κοινής ωφέλειας	29 701	26 624	22 911	22 166

Πηγή: Στατιστικά στοιχεία του ουγγρικού τομέα ηλεκτρικής ενέργειας έτους 2006 (1)

(1) Βλέπε μεταξύ άλλων στον δικτυακό τόπο <http://www.mvm.hu>.

(223) Στην περίοδο μεταξύ 2003 και 2006 μειώθηκε κατά 25 % η πωλούμενη στο τμήμα κοινής ωφέλειας της αγοράς ποσότητα, η οποία αντιστοιχούσε στις πραγματικές ανάγκες της MVM. Η μείωση των αναγκών της MVM ήταν σε μεγάλο βαθμό προβλέψιμη – ιδίως βάσει της σημαντικής διαφοράς που υπήρχε μεταξύ των διοικητικών τιμών του τμήματος κοινής ωφέλειας της αγοράς (τιμών που πλήρωναν οι προμηθευτές στις περιφερειακές εταιρείες διανομής) και εκείνων που ίσχυαν στο τμήμα ελεύθερης αγοράς το 2003 και 2004 –κατά την ημερομηνία προσχώρησης της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πίνακας 7

Διαφορές μεταξύ τιμών των τομέων κοινής ωφέλειας και ανταγωνισμού που ίσχυαν στην αγορά μεταπώλησης κατά το 2003 και 2004

	(HUF/kWh)	
	2003	2004
Μέση τιμή στον τομέα ανταγωνισμού	11,1	12,7
Μέση τιμή στον τομέα κοινής ωφέλειας (1)	19	21,1

Πηγή: Στατιστικά στοιχεία του ουγγρικού τομέα ηλεκτρικής ενέργειας έτους 2006

(1) Τιμή διαμορφωμένη βάσει ρυθμιζόμενων και ανάλογων με την κατανάλωση τελών.

(224) Οι τιμές της ελεύθερης αγοράς αποτελούσαν σαφές κίνητρο να επωφελούνται οι επιλέξιμοι καταναλωτές του δικαιώματός τους. Επιπλέον, το 2003 και 2004 ήταν ευρέως γνωστό το γεγονός ότι λόγω της προσεχούς προσχώρησης της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα ετίθετο σε ισχύ η 2η Οδηγία περί Ηλεκτρικής Ενέργειας (48), με αποτέλεσμα να γίνουν από την 1η Ιουλίου 2007 όλοι οι καταναλωτές υποχρεωτικά επιλέξιμοι, πράγμα που θα είχε ως συνέπεια την περαιτέρω μείωση των αναγκών της MVM μέσα σε χρονικό διάστημα πολύ συντομότερο της υπόλοιπης διάρκειας ισχύος των ΜΠΣ.

(225) Επομένως, ήταν σαφές το 2003 και 2004 ότι οι ΜΠΣ που βασιζόνταν στο μοντέλο του μοναδικού αγοραστή το οποίο κάλυπτε τη συνολική κατανάλωση της Ουγγαρίας μέσω της MVM, δεν θα παρεμποδίζουν μόνο τη διαφοροποίηση από τη MVM του προμηθευτικού χαρτοφυλακίου της, και την επίτευξη καλύτερων τιμών χάρη στον ανταγωνισμό μεταξύ των προμηθευτών να επιτύχει καλύτερες τιμές, αλλά πιθανώς θα έχουν ως συνέπεια να αναγκαστεί να αγοράζει η MVM περισσότερη ηλεκτρική ενέργεια από όση χρειάζεται στην πραγματικότητα.

(226) Οι αρχές προέβλεπαν πράγματι αυτόν τον κίνδυνο. Η κυβέρνηση της Ουγγαρίας εξέδωσε το 2002 ένα διάταγμα (49), το οποίο υποχρέωνε τη MVM να λάβει πρωτοβουλία για την επαναδιαπραγμάτευση των ΜΠΣ με όλους τους παραγωγούς, με σκοπό την αναπροσαρμογή των εγγυημένων ποσοτήτων της δεσμευμένης δυναμικότητας. Το διάταγμα δεν προέβλεπε την κατάργηση των ΜΠΣ, ήταν όμως ενδεικτικό του γεγονότος ότι, ενόψει της σταδιακής απελευθέρωσης της αγοράς, ήταν υπέρογκη η ποσότητα της δεσμευμένης δυναμικότητας (και ως εκ τούτου η εγγυημένη ελάχιστη απορρόφηση) που προβλέπουν οι ΜΠΣ. Το προαναφερόμενο διάταγμα επιτρέπει επίσης, σε περίπτωση αποτυχίας των διαπραγματεύσεων με τους παραγωγούς, να πωλεί η MVM μέσω των εξής «μηχανισμών πώλησης» τις δυναμικότητες και την ηλεκτρική ενέργεια για τις οποίες έχει αποδειχθεί ότι υπερβαίνουν την ποσότητα που απαιτείται στην πραγματικότητα για τον εφοδιασμό του τομέα κοινής ωφέλειας: δημοπρασίες, διαδικασίες πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών που αφορούν τη δυναμικότητα και πώληση στην

(48) Οδηγία 2003/54/ΕΚ.

(49) Κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 183/2002.

«Ηλεκτρονική Αγορά», την εικονική πλατφόρμα εμπορικών συναλλαγών του Διαδικτύου. Παρότι οι τρεις μηχανισμοί διαφέρουν μεταξύ τους ως προς τη μορφή, και οι τρεις στοχεύουν στο να προσφέρει η MVM προς πώληση στην ελεύθερη αγορά, υπό μορφή διάφορων προθεσμιακών προϊόντων, το πλεόνασμα ενέργειας που δεν χρειάζεται για την κάλυψη του τομέα κοινής ωφέλειας, αλλά υποχρεούται να αγοράζει σύμφωνα με τους όρους που προβλέπουν ΜΠΣ.

- (227) Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει στοιχεία των πρώτων τριών δημοπρασιών της MVM. Από τα στοιχεία προκύπτει ότι οι τιμές με τις οποίες η MVM πωλούσε την ενέργεια μέσω των μηχανισμών διάθεσης ήταν πολύ χαμηλότερες από εκείνες που πλήρωνε για την ίδια ενέργεια στο πλαίσιο των ΜΠΣ.

Πίνακας 8

Οι πρώτες τρεις δημοπρασίες της MVM

	Πρώτη δημοπρασία αυγούστου 2003	Δεύτερη δημοπρασία Δεκέμβριος 2003	Τρίτη δημοπρασία αυγούστου 2004
Προϊόντα βασικού φορτίου			
Ποσότητα πωλούμενης ηλεκτρικής ενέργειας (GWh)	375	240	133
Τιμές πώλησης στις δημοπρασίες (HUF/KWh)	8,02	9,5	8,4
Προϊόντα εκτός αιχμής περιόδου			
Ποσότητα πωλούμενης ηλεκτρικής ενέργειας (GWh)		259	421
Τιμές πώλησης στις δημοπρασίες		5,6	3,5
Μέσες ετήσιες τιμές των ΜΠΣ			
	2003	2004	
	11,3	11,7	

- (228) Ο Ούγγρος νομοθέτης ανέμενε σαφώς τις επιπτώσεις αυτές και όρισε να καταβάλλει το ουγγρικό Δημόσιο αντιστάθμιση για τις ζημιές που προκύπτουν για τη MVM από τη διαφορά μεταξύ των τιμών που καταβάλλονται για τις ποσότητες που διατίθενται μέσω δημοπρασιών και των αγοραίων τιμών πώλησης. Η αντιστάθμιση που καταβλήθηκε το 2003 στη MVM ανήλθε στα 3,8 δισεκατ. φιορίνια⁽⁵⁰⁾. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της MVM για το 2004 το ποσόν της αντιστάθμισης αυξήθηκε το 2004 κατά 2,4 δισεκατ. φιορίνια.
- (229) Από την άποψη των αρχών είναι σαφές ότι δεν δικαιολογείται για λόγους εμπορικούς το καθεστώς αυτό, το οποίο στην ουσία σημαίνει ενίσχυση των πωλήσεων των παραγωγών στο τμήμα ελεύθερης αγοράς.
- (230) Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τις συνολικές ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας που πωλήθηκαν από τη MVM μέσω των μηχανισμών πώλησης την περίοδο μεταξύ 2003 και 2006, σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαβίβασε η Ουγγαρία την 24η Σεπτεμβρίου 2007 και την 21η Απριλίου 2008.

(50) Βλέπε επιστολή των ουγγρικών αρχών της 4ης Ιουνίου 2004.

Πίνακας 9

Ποσότητες πωλούμενες από τη MVM μέσω μηχανισμών πώλησης

Έτος	(TWh)			
	2003	2004	2005	2006
Συνολική πώληση της MVM μέσω μηχανισμών διάθεσης προς πώληση ⁽¹⁾	0,6	1,9	6,5	6,5

(¹) Δημοπρασίες και διαδικασίες υποβολής προσφορών που αφορούν δυναμικότητα, και την Ηλεκτρονική Αγορά της MVM.

- (231) Είναι σαφές ότι, υπό κανονικές συνθήκες αγοράς, οι αγοραστές δεν συνάπτουν συμβάσεις οι οποίες ενέχουν σοβαρό κίνδυνο να αναγκαστούν να αγοράσουν περισσότερη ηλεκτρική ενέργεια από όση τους είναι αναγκαία και να υποστούν σημαντικές ζημιές κατά τη μεταπώλησή τους. Θεωρητικά ο ίδιος κίνδυνος υφίσταται και στις προθεσμιακές συναλλαγές και μακροπρόθεσμες συμβάσεις που συνάπτουν οι τελικοί μεγάλοι καταναλωτές, αλλά σε πολύ μικρότερο βαθμό.
- (232) Η διάρκεια ισχύος των προθεσμιακών συναλλαγών είναι σημαντικά μικρότερη από εκείνη των ΜΠΣ. Κατά τη διάρκεια αυτή ο αγοραστής έχει πολύ καλύτερη εποπτεία των αναγκών του από όσο σε μια περίοδο 15 έως 27 ετών. Επιπλέον, οι αγοραστές αποβλέπουν στο να καλύψουν ένα μέρος μόνο των αναγκών τους με προθεσμιακές συμβάσεις, και τις περαιτέρω ποσότητες να τις προμηθευτούν στη spot αγορά.
- (233) Προκειμένου για τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις που συνάπτουν οι τελικοί μεγάλοι καταναλωτές ο κίνδυνος των υπέρογκων αγορών είναι επίσης περιορισμένος, αφενός επειδή είναι περιορισμένη και η διάρκεια ισχύος των συμβάσεων αυτών, αφετέρου δε επειδή η κατανάλωση των τελικών εμπορικών και βιομηχανικών καταναλωτών που συνάπτουν παρόμοιες συμβάσεις είναι σταθερή και προβλέψιμη, πράγμα που για τους προαναφερόμενους λόγους δεν ισχύει για τη MVM.

- (234) Επιπλέον, είναι σκόπιμο να υπενθυμισθεί ότι βάσει των προθεσμιακών συναλλαγών και των μακροπρόθεσμων συμβάσεων αγοράς που συνάπτουν οι τελικοί καταναλωτές, οι αγοραστές αποδέχονται να αναλάβουν υποχρέωση να αγοράσουν την ηλεκτρική ενέργεια μήνες ή χρόνια πριν από την ημερομηνία παράδοσης, καθότι η σύμβαση αγοράς που έχουν, τους προστατεύει από τις διακυμάνσεις των τιμών. Οι ΜΠΣ δεν περιέχουν αυτό το πλεονέκτημα αφού οι τιμές που καλύπτουν το μεταβλητό κόστος μπορούν να αυξηθούν σε βαθμό μη προβλέψιμο λόγω μεταβολών των τιμών καυσίμων.

Συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης

- (235) Η Επιτροπή συμπέρανε ότι τα πλεονεκτήματα που αποκτούν οι αρχές από τις ΜΠΣ δεν διασφαλίζουν σταθερότητα στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας σε βαθμό που θα μπορούσαν να προσδοκούν σχετικά με τις μακροπρόθεσμες συμβάσεις οι μέσοι φορείς της αγοράς, επιπλέον δε ενέχουν τον σοβαρό κίνδυνο να αναγκάζονται να αγοράσουν μεγαλύτερη ποσότητα ενέργειας από τις πραγματικές ανάγκες, με συνέπεια να υποστούν ζημιές κατά τη μεταπώληση των

πλεονασμάτων. Κατά την προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι αρχές είχαν επίγνωση των κινδύνων αυτών. Η σύγκριση των ΜΠΣ και των συνήθων εμπορικών πρακτικών που χαρακτηρίζουν τις ευρωπαϊκές αγορές ηλεκτρικής ενέργειας καταδεικνύει ότι ο αγοραστής που ενεργεί αποκλειστικά βάσει εμπορικών κριτηρίων δεν θα είχε αποδεχθεί τέτοιες αρνητικές επιπτώσεις και – κατά τη συνήθη εμπορική πρακτική – θα είχε ακολουθήσει διαφορετική στρατηγική αγοράς ή θα είχε συνάψει άλλου είδους συμφωνίες.

(236) Βάσει των ανωτέρω η Επιτροπή συμπεραίνει ότι οι κυριότεροι όροι των ΜΠΣ εξασφαλίζουν πλεονέκτημα στους παραγωγούς επιπλέον των συνήθων εμπορικών συναλλαγών. Πρέπει να τονισθεί σχετικά ότι τα κυριότερα συστατικά στοιχεία των ΜΠΣ –δηλαδή η μακροπρόθεσμη δέσμευση της δυναμικότητας, η εγγυημένη ελάχιστη απορρόφηση και ο μηχανισμός διαμόρφωσης τιμών επί τη βάση των τιμών ισχύος και ενέργειας ο οποίος αποσκοπεί στην κάλυψη του σταθερού και μεταβλητού κόστους και του κόστους κεφαλαίου – δεν μπορούν να διαχωριστούν μεταξύ τους και δεν μπορούν να εξεταστούν απομονωμένα. Το πλεονέκτημα υφίσταται με τη συνδυασμένη εφαρμογή των στοιχείων αυτών. Η μακρά διάρκεια ισχύος των ΜΠΣ, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στην ύπαρξη του πλεονεκτήματος.

3) Η επίδραση των ΜΠΣ στην αγορά κατά την περίοδο μετά την προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

(237) Τα ενδιαφερόμενα μέρη υποστηρίζουν στις παρατηρήσεις τους ότι οι τιμές που εφαρμόζονται στο πλαίσιο των ΜΠΣ δεν υπερβαίνουν τις τιμές χονδρικής πώλησης. Η Mátrai Erőmű Rt τονίζει με έμφαση ότι οι ανταγωνιστικές τιμές της οφείλονται στα ιδιόκτητα ανθρακωρυχεία της και το συνακόλουθο χαμηλό κόστος εξόρυξης. Για τον λόγο αυτό οι ανωτέρω ενδιαφερόμενοι κρίνουν ότι δεν ωφελούνται από τις ΜΠΣ.

(238) Η Επιτροπή διαφωνεί με την επιχειρηματολογία αυτή.

(239) Πρώτον, όπως αναπτύχθηκε λεπτομερώς ανωτέρω, η τιμή που καταβάλλεται πραγματικά στο πλαίσιο των ΜΠΣ είναι μία μόνο από τις συνέπειες των συμβάσεων, αλλά δεν αποτελεί το κυριότερο στοιχείο του πλεονεκτήματος που εξασφαλίζουν οι ΜΠΣ. Οι προαναφερόμενες παρατηρήσεις των τραπεζικών ιδρυμάτων (βλέπε ιδίως τις παραγράφους 175 και 176) επιβεβαιώνουν επίσης ότι όλα τα συστατικά στοιχεία των ΜΠΣ τα οποία εγγυώνται την απόδοση των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν σε παραγωγικές μονάδες και παρέχουν προστασία στους παραγωγούς έναντι των εμπορικών κινδύνων που απορρέουν από τη λειτουργία τους, συνιστούν από κοινού την ουσία του πλεονεκτήματος που προσφέρουν οι ΜΠΣ.

(240) Δεύτερον, η διαφορά που υπάρχει σε σχέση με τις αγοραίες τιμές εξαρτάται από πολλούς παράγοντες οι οποίοι συνδέονται με την εξέλιξη της αγοράς, είναι ανεξάρτητοι από το περιεχόμενο των ΜΠΣ και μπορούν να αξιολογηθούν μόνο εκ των υστέρων. Οι εν λόγω τιμές των ΜΠΣ είναι μοναδιαίες τιμές αναφοράς που ισχύουν σε ορισμένη χρονική στιγμή

και δεν λαμβάνουν υπόψη τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από όλα τα υπόλοιπα συστατικά στοιχεία των ΜΠΣ, λόγω χάριν το πόση δυναμικότητα ή ποσότητα θα μπορούσαν να πωλήσουν οι παραγωγοί εφόσον οι πωλήσεις τους εξαρτιόνταν από τη ζήτηση της αγοράς. Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, η Επιτροπή εκτιμά ότι το οικονομικό όφελος που παρέχεται στους παραγωγούς αποτελεί αναπόσπαστο μέρος όλων των υπό εξέταση ΜΠΣ, ανεξαρτήτως του αν συνεπάγεται ή όχι υψηλότερες τιμές από εκείνες που ισχύουν στην αγορά σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

(241) Η Επιτροπή συνέκρινε επίσης τις τιμές που εφαρμόζονται πραγματικά στις ΜΠΣ με τις τιμές του ακάλυπτου από τις ΜΠΣ τμήμα της χονδρικής αγοράς, προκειμένου να δώσει πλήρεις απαντήσεις στις παρατηρήσεις που έλαβε, και να κατανοήσει σε βάθος τις επιπτώσεις από τις ΜΠΣ.

(242) Στη σύγκριση αυτή η Επιτροπή δεν λαμβάνει υπόψη τις τιμές του 2007 δεδομένου ότι αυτό το έτος (και συγκεκριμένα από την 9η Δεκεμβρίου 2006 έως την 31η Δεκεμβρίου 2007) οι τιμές των ΜΠΣ αντικαταστάθηκαν από διοικητικές τιμές. Κατά συνέπεια οι εφαρμοζόμενες τιμές δεν αντιστοιχούν πλήρως στις ακριβείς τιμές οι οποίες θα προέκυπταν με την εφαρμογή του τύπου τιμών των ΜΠΣ.

(243) Επομένως η Επιτροπή συνέκρινε τις τιμές που εφαρμόζονται βάσει των ΜΠΣ με εκείνες που ίσχυαν στην ελεύθερη αγορά κατά την περίοδο 2004-2006.

Πίνακας 10

Μέση τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας που πωλήθηκε στην ΜΜΜ στο πλαίσιο ΜΠΣ ⁽⁵¹⁾

	(HUF/kWh)		
Σταθμός παραγωγής που λειτουργεί στο πλαίσιο ΜΠΣ	2004	2005	2006
Dunamenti Erőmű Μονάδες F	[...]	[...]	[...]
Dunamenti Erőmű Μονάδα G2	[...]	[...]	[...]
Tisza II Erőmű	[...]	[...]	[...]
Pécsi Erőmű	[...]	[...]	[...]
Csepel II Erőmű	[...]	[...]	[...]
Kelenföldi Erőmű	[...]	[...]	[...]
Újpesti Erőmű	[...]	[...]	[...]
Kispesti Erőmű	[...]	[...]	[...]
Mátrai Erőmű	[...]	[...]	[...]
Paksi Atomerőmű	[...]	[...]	[...]

(51) Τα στοιχεία του πίνακα βασίζονται στις επιστολές των ουγγρικών αρχών που καταχωρήθηκαν την 24η Σεπτεμβρίου 2007 και 16η Ιανουαρίου 2008. Στα στοιχεία των δύο επιστολών παρατηρούνται ελάχιστες διαφορές (κάτω των 5%) ως προς τις τιμές του 2006. Σε τέτοιες περιπτώσεις η παρούσα απόφαση στηρίζεται στις μεταγενέστερες (της 16ης Ιανουαρίου 2008) πληροφορίες.

Πίνακας 11

Ποσότητα και μέση τιμή ηλεκτρικής ενέργειας που πωλήθηκε από εγχώριους παραγωγούς εκτός του πλαισίου των ΜΠΣ, στην ελεύθερη αγορά ⁽⁵²⁾

Σταθμός	2004		2005		2006	
	Ποσότητα (MWh)	Τιμές (HUF/kWh)	Ποσότητα (MWh)	Τιμές (HUF/kWh)	Ποσότητα (MWh)	Τιμές (HUF/kWh)
Μάτραι Ερδμύ (Μονάδα [...])	989 097	8,15	972 813	8,33	1 082 699	9,26
Βέρτεσι Ερδμύ	157 701	8,02	942 999	8,79	1 213 622	10,51
Δουνάμεντι Ερδμύ Μονάδα [...]	215 647	8,57	805 381	9,85	814 702	13,29
ΕΜΑ	133 439	11,07	129 252	11,83	101 607	12,92
ΑΕΣ Βορσοδι Ερδμύ	[...]	[...]	18 301	11,25	μ.δ.σ. (*)	
ΑΕΣ Τισζαπάλκονγαι Ερδμύ	364 869	12,76	86 673	9,87	119 218	14,27

(*) Η πωληθείσα ποσότητα είναι λιγότερη από 1 000 MWh. Η Επιτροπή εκτιμά ότι οι τιμές που αντιστοιχούν σε τόσο μικρές ποσότητες είναι ακατάλληλες να συγκρίνονται με τις τιμές των ΜΠΣ.

Πίνακας 12

Ποσότητα και μέση τιμή εισαγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας που αγόρασε η ΜΜΜ ⁽⁵³⁾

Εισαγωγή	2004		2005		2006	
	Ποσότητα (MWh)	Τιμές (HUF/kWh)	Ποσότητα (MWh)	Τιμές (HUF/kWh)	Ποσότητα (MWh)	Τιμές (HUF/kWh)
Από την Ουκρανία μέσω Σλοβακίας([...] (*))	1 715 200	[...] (**)	1 525 600	[...] (**)	1 311 400	[...] (**)
Από την Ελβετία μέσω Σλοβακίας([...] (*))	1 768 100	[...] (**)	1 761 700	[...] (**)	1 709 200	[...] (**)
Ελβετία([...] (*))	631 700	[...] (**)	629 500	[...] (**)	626 200	[...] (**)

(*) Επωνυμία συνεργαζόμενη εισαγωγικής εταιρείας

(**) Οι σταθμισμένες μέσες τιμές των εισαγωγών που παρατίθενται στον πίνακα είναι 9,14 HUF/kWh το 2004, 10,41 HUF/kWh το 2005, και 11,49 HUF/kWh το 2006

(244) Η ΜΜΜ από το 2003 διαθέτει προς πώληση – σύμφωνα με τον 2^ο Νόμο περί Ηλεκτρικής Ενέργειας ⁽⁵⁴⁾ – την πλεονάζουσα ενέργεια (ήτοι την ενέργεια που περισσεύει από τον εφοδιασμό του τομέα κοινής ωφέλειας) προκειμένου να εφοδιάσει με ενέργεια τον τομέα ανταγωνισμού μέσω των ακόλουθων μηχανισμών πώλησης: i) δημοπρασίες παραγωγικής δυναμικότητας κοινής ωφέλειας, ii) διαδικασίες πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών που αφορούν τη δυναμικότητα, iii) εικονική πλατφόρμα εμπορικών συναλλαγών, η λεγόμενη Ηλεκτρονική Αγορά. Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τις μέσες τιμές που επιτεύχθηκαν με τους εν λόγω μηχανισμούς πώλησης:

⁽⁵²⁾ Πληροφορίες που βασίζονται στην καταχωρημένη την 24η Σεπτεμβρίου 2007 επιστολή των ουγγρικών αρχών. Το 2005 και 2006 πώλησε ηλεκτρική ενέργεια στην ελεύθερη αγορά και η επιχείρηση Ε.ΟΝ ΔΚΣΕ Σύμφωνα όμως με τις πληροφορίες που κοινοποιήθηκαν με επιστολή των ουγγρικών αρχών, η οποία καταχωρίστηκε την 22α Απριλίου 2008, πρόκειται για ελάχιστη ποσότητα και για τον λόγο αυτό οι ουγγρικές αρχές δεν διαθέτουν στοιχεία για τις αντίστοιχες τιμές.

⁽⁵³⁾ Πληροφορίες που βασίζονται στις επιστολές των ουγγρικών αρχών που καταχωρίστηκαν την 24η Σεπτεμβρίου 2007 και 16η Ιανουαρίου 2008. Στα στοιχεία των δύο επιστολών παρατηρούνται ελάχιστες διαφορές (κάτω των 2 %). Σε τέτοιες περιπτώσεις η παρούσα απόφαση στηρίζεται στις μεταγενέστερες (της 16ης Ιανουαρίου 2008) πληροφορίες. Οι εισαγωγές της ΜΜΜ βασίζονται επίσης σε μακροπρόθεσμες συμφωνίες. Οι συμφωνίες αυτές δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας.

⁽⁵⁴⁾ Βλέπε αιτιολογική σκέψη 32.

Πίνακας 13

Μέσες τιμές που επιτεύχθηκαν από την MVM στις δημοπρασίες, τις διαδικασίες υποβολής προσφορών και στην Ηλεκτρονική Αγορά ⁽⁵⁵⁾

Έτος παράδοσης του δημοπρατούμενου προϊόντος (*)	Σταθμισμένη μέση τιμή των δημοπρασιών (HUF/kWh)	Έτος πώλησης με διαδικασίες υποβολής προσφορών και στην Ηλεκτρονική Αγορά	Μέση τιμή πώλησης στις διαδικασίες υποβολής προσφορών και στην Ηλεκτρονική Αγορά (HUF/kWh)
Έτος 2004	4,7	2004	6,5
Δημοπρασία της 17ης Ιουνίου 2002	Φορτίου εκτός αιχμής: 3,48 Βασικού φορτίου: 8,4		
Έτος 2005	5,4	2005	8,1
Δημοπρασία της 9ης Δεκεμβρίου 2004	Φορτίου εκτός αιχμής: 4,54 Βασικού φορτίου: 8,32		
Δημοπρασία της 10ης Ιουνίου 2005	Φορτίου εκτός αιχμής: 4,6 Βασικού φορτίου: 8,5		
Δημοπρασία της 21ης Ιουλίου 2005	Βασικού φορτίου: 9,3 Φορτίου αιχμής: 10,42		
Έτος 2006	9,9	2006	9,1
Δημοπρασία της 9ης Νοεμβρίου 2005	Φορτίου εκτός αιχμής: 6,02 Βασικού φορτίου: 9,74 Φορτίου αιχμής: 11,76		
Δημοπρασία της 31ης Μαΐου 2006	Βασικού φορτίου: 11,33		

(*) Η πωλούμενη ποσότητα προϊόντων ανά είδος (φορτίου εκτός αιχμής/βασικού φορτίου/φορτίου αιχμής) διαμορφώθηκε μεταξύ 25 000 και 2 000 000 MWh.

(245) Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι η μέση χονδρική τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας διαμορφώθηκε το 2004 στον τομέα ανταγωνισμού της Ουγγαρίας μεταξύ 4,7 και 12,76 HUF/kWh. Από τους παραγωγούς που λειτουργούσαν στο πλαίσιο ΜΠΣ πώλησαν ηλεκτρική ενέργεια στην MVM στην κλίμακα αυτή η Paksi Atomerőmű και η Mátrai Erőmű. Η μονάδα [...] της Dunamenti Erőmű πώλησε ηλεκτρική ενέργεια στο πλαίσιο ΜΠΣ έναντι [...] HUF/kWh η οποία τιμή αντιστοιχεί στην υψηλότερη τιμή της ελεύθερης αγοράς [...]. Ενώ όλοι οι υπόλοιποι παραγωγοί χρέωσαν στην MVM μέσες τιμές μεταξύ 13,86 και 25,46 HUF/kWh. Οι τιμές αυτές είναι υψηλότερες κατά 10-100 % των υψηλότερων της ελεύθερης αγοράς τιμών.

(246) Οι τιμές πώλησης που επιτεύχθηκαν εκτός πλαισίου των ΜΠΣ διαμορφώθηκαν το 2005 μεταξύ 5,4 και 12,91 HUF/kWh. Από τους παραγωγούς που λειτουργούσαν στο πλαίσιο ΜΠΣ πώλησαν ηλεκτρική ενέργεια στην MVM στην κλίμακα αυτή μόνο η Paksi Atomerőmű και η Mátrai Erőmű. Όλοι οι υπόλοιποι παραγωγοί χρέωσαν βάσει των ΜΠΣ, για την ηλεκτρική ενέργειά τους, στην MVM μέσες τιμές μεταξύ 13,99 και 25,64 HUF/kWh. Οι τιμές αυτές είναι υψηλότερες κατά 10-100 % των υψηλότερων της ελεύθερης αγοράς τιμών.

(247) Οι ανάλογες τιμές του 2006 που επιτεύχθηκαν εκτός πλαισίου των εν λόγω ΜΠΣ διαμορφώθηκαν μεταξύ 9,1 és 14,27 HUF/kWh. Από τους παραγωγούς που λειτουργούσαν στο πλαίσιο ΜΠΣ πώλησαν ηλεκτρική ενέργεια, βάσει των ΜΠΣ, στην MVM στην κλίμακα αυτή μόνο η Paksi Atomerőmű και η Mátrai Erőmű (προκειμένου για την Paksi φθηνότερα, κατ' ουσίαν, από τη χαμηλότερη της ελεύθερης αγοράς τιμή). Όλοι οι υπόλοιποι παραγωγοί χρέωσαν βάσει των ΜΠΣ, για την ηλεκτρική ενέργειά τους μέσες τιμές μεταξύ 16,67 και 33,49 HUF/kWh. Οι τιμές αυτές είναι υψηλότερες κατά 15-135 % των υψηλότερων της ελεύθερης αγοράς τιμών.

(248) Οι ανωτέρω υπολογισμοί βασίζονται σε μέσες τιμές χωρίς να κάνουν διάκριση μεταξύ τιμών φορτίου εκτός αιχμής, βασικού φορτίου και φορτίου αιχμής. Οι παραγωγοί οι οποίοι θα πωλούσαν προϊόντα κυρίως φορτίου αιχμής εκτός πλαισίου των ΜΠΣ ισχυρίζονται ⁽⁵⁶⁾ ότι οι τιμές τους δεν συγκρίνονται με τις τιμές βασικού φορτίου. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας φορτίου αιχμής είναι πράγματι κατά κανόνα υψηλότερες από εκείνες του βασικού φορτίου. Συγκρίνοντας τις τιμές αυτές στον τομέα ανταγωνισμού (όπως είναι οι δημοπρασίες ηλεκτρικής ενέργειας της MVM) μπορεί να διαπιστώσει κανείς ότι η μέση τιμή των προϊόντων φορτίου αιχμής υπερβαίνουν κατά 10-30 % τις τιμές των προϊόντων βασικού φορτίου.

⁽⁵⁶⁾ Κατά την εκτίμηση των ουγγρικών αρχών οι διάφοροι παραγωγοί που είχαν συνάψει ΜΠΣ θα μπορούσαν να πραγματοποιήσουν το μεγαλύτερο δυνατό κέρδος χωρίς ΜΠΣ αν ακολουθούσαν τον ακόλουθο τρόπο πώλησης. Οι εταιρείες Paksi Erőmű και Pécsi Erőmű θα πωλούσαν την παραγωγή τους κατά 100 % ως προϊόντα βασικού φορτίου, η Mátrai Erőmű, η μονάδα G2 της Dunamenti Erőmű, και οι σταθμοί Kelenföldi, Újpesti και Kiszpesti θα πωλούσαν περίπου τα 50 % της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειάς τους ως προϊόντα βασικού φορτίου, τα άλλα 50 % ως προϊόντα φορτίου αιχμής, ενώ η Csepeli Erőmű, η μονάδα F της Dunamenti Erőmű και ο σταθμός Tisza II θα πωλούσαν κατά πλειονότητα (περίπου 70 %) ηλεκτρική ενέργεια φορτίου αιχμής.

⁽⁵⁵⁾ Μέση τιμή νοείται η σταθμισμένη ενδεικτική τιμή.

- (249) Εάν όμως συγκρίνουμε τις τιμές φορτίου αιχμής της Csepeli Ερδμί, της μονάδας F της Dunamenti Ερδμί και [...] με εκείνες των δημοπρασιών μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι οι πρώτες είναι υψηλότερες από οποιαδήποτε τιμή φορτίου αιχμής που επιτεύχθηκε στις δημοπρασίες των τριών ετών. Επιπλέον, υπάρχουν και μεταξύ των παραγωγών ορισμένοι (επί παραδείγματι ο σταθμός EMA), που πωλούσαν ηλεκτρική ενέργεια χωρίς ΜΠΣ (βλέπε πίνακα 11), και πωλούσουν επίσης κατά πλειονότητα προϊόντα φορτίου αιχμής.
- (250) Από την ανωτέρω σύγκριση προκύπτει ότι προκειμένου για παραγωγούς που λειτουργούσαν στο πλαίσιο ΜΠΣ, εκτός των εταιρειών Paksi Ερδμί και Mátrai Ερδμί, οι κατά ΜΠΣ τιμές στην περίοδο 2004-2006 υπερέβησαν πράγματι τις υψηλότερες τιμές της ελεύθερης αγοράς.
- (251) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή διαφωνεί με τους ισχυρισμούς των ενδιαφερόμενων ότι οι τιμές των ΜΠΣ δεν υπερέβαιναν εκείνες της ελεύθερης αγοράς.
- (252) Ως προς τις Mátrai Ερδμί και Paksi Ερδμί ο προαναφερόμενος πίνακας καταδεικνύει ότι οι τιμές τους παρέμειναν χαμηλότερες από την υψηλότερη της ελεύθερης αγοράς. Όσον αφορά την Mátrai Ερδμί, οι τιμές της αντιστοιχούσαν στις τιμές της υψηλής κλίμακας της ελεύθερης αγοράς. Αν και φαίνεται πιθανόν ότι οι τιμές της είναι πράγματι πιο ανταγωνιστικές από τις άλλες των ΜΠΣ, το γεγονός αυτό όμως δεν επαρκεί για να κρίνει η Επιτροπή ότι ο εν λόγω σταθμός θα μπορούσε να επιτύχει τις ίδιες τιμές και εκτός πλαισίου ΜΠΣ. Η Επιτροπή επισημαίνει σχετικά ότι οι τιμές πώλησης που επιτεύχθηκαν με τις μονάδες της Mátrai Ερδμί, οι οποίες παρήγαγαν ηλεκτρική ενέργεια εκτός πλαισίου ΜΠΣ, παρέμειναν χαμηλότερες από εκείνες για τις οποίες ίσχυαν οι ΜΠΣ.
- (253) Η Επιτροπή έχει επίγνωση του γεγονότος ότι οι τιμές που διαμορφώθηκαν στον τομέα ανταγωνισμού (εκτός πλαισίου ΜΠΣ) δεν αντιστοιχούν πλήρως στις τιμές που θα είχαν επιτύχει οι παραγωγοί που λειτουργούν χωρίς ΜΠΣ στην ελεύθερη αγορά, εφόσον δεν υφίστατο κατά την αξιολογούμενη περίοδο το καθεστώς των ΜΠΣ. Δεν χωρεί αμφιβολία ότι οι ΜΠΣ, οι οποίες καλύπτουν το 60 % περίπου της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, επηρεάζουν τις τιμές και του υπόλοιπου τμήματος της αγοράς. Εν πάση περιπτώσει, η σύγκριση είναι ενδεικτική της τάξης μεγέθους της διαφοράς που υπάρχει μεταξύ των τιμών που επιτεύχθηκαν εντός και εκτός πλαισίου των υπό εξέταση ΜΠΣ.
- (254) Σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία κάθε κράτος μέλος διαθέτει ορισμένη διακριτική εξουσία προκειμένου να καθορίσει ποιες υπηρεσίες θεωρούν ως υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος. Θεωρείται προνόμιο του συγκεκριμένου κράτους μέλους να προσδιορίζει μέσα στα πλαίσια της κοινοτικής νομοθεσίας το εύρος των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος σε επίπεδο κράτους μέλους. Οι ίδιοι οι ωφελούμενοι της οικονομικής ενίσχυσης δεν μπορούν να χαρακτηρίσουν τις υπηρεσίες που παρέχουν ως υπηρεσίες κοινής ωφέλειας.
- (255) Η Επιτροπή εξέτασε τα σχετικά επιχειρήματα με τα οποία διαφωνεί για τους ακόλουθους λόγους.
- (256) Οι συγγρικές αρχές όμως ποτέ κατά τη διάρκεια της παρούσας διαδικασίας δεν ισχυρίστηκαν ότι οποιοσδήποτε από τους παραγωγούς θα παρείχε υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, και ούτε υποστήριξαν τη σχετική επιχειρηματολογία των παραγωγών.
- (257) Εξάλλου, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι οι ΜΠΣ δεν πληρούν τα κριτήρια που αναπτύχθηκαν στην απόφαση σχετικά με την υπόθεση Altmark.
- (258) Πρώτον, σύμφωνα με την απόφαση Altmark η ωφελούμενη εταιρεία υποχρεούται να παρέχει υπηρεσία κοινής ωφέλειας, και οι υποχρεώσεις που της προκύπτουν από την παροχή της υπηρεσίας αυτής πρέπει να προσδιοριστούν με ακρίβεια από το κράτος μέλος.
- (259) Σύμφωνα με την συγγρική νομοθεσία που ίσχυε κατά την υπό εξέταση περίοδο η υποχρέωση διασφάλισης της ασφάλειας εφοδιασμού ανήκει στην ΜVM. Η υποχρέωση αυτή όμως έχει γενικό χαρακτήρα και αφορά την υποχρέωση του μοναδικού τότε αγοραστή να εγγυάται τον ενεργειακό εφοδιασμό, απαραίτητο για την πλήρη κάλυψη των ενεργειακών αναγκών, χωρίς όμως να επιφορτίζει κανέναν παραγωγό να παρέχει συγκεκριμένη υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος.
- (260) Ο στόχος της διασφάλισης της ενεργειακής ασφάλειας έχει πολύ γενικό χαρακτήρα. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι όλοι οι παραγωγοί του ενεργειακού κλάδου συμβάλλουν τρόπον τινά στην επίτευξη του στόχου αυτού. Οι ενδιαφερόμενοι δεν έχουν υποβάλει κανένα επίσημο έγγραφο των συγγρικών αρχών που να προσδιορίζει με σαφήνεια οποιουδήποτε είδους υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος και να αναθέτει την παροχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας σε οποιονδήποτε παραγωγό (ή οποιουδήποτε παραγωγούς).
- (261) Το ίδιο ισχύει και για τις ΜΠΣ: ορίζουν τις υποχρεώσεις των ενδιαφερόμενων χωρίς να προσδιορίζουν συγκεκριμένη υπηρεσία κοινής ωφέλειας. Το γεγονός καθαυτό ότι και οι δέκα σταθμοί παραγωγής που είχαν συνάψει ΜΠΣ οφείλουν να δεσμεύσουν δυναμικότητα προς όφελος της ΜVM, δεν σημαίνει ταυτόχρονα ότι είναι και επιφορτισμένοι να εκπληρώνουν υποχρεώσεις παροχής υπηρεσίας κοινής ωφέλειας. Η προσέγγιση αυτή, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, θα οδηγούσε στο συμπέρασμα ότι όλος ο τομέας της ενέργειας πληροί τα κριτήρια των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, πράγμα το οποίο είναι προδήλως αντίθετο προς την έννοια που αποδίδεται στον όρο στη θέσπιση και εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου.

Υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος

- (254) Η Budapesti Ερδμί και η Csepeli Áramtermelő Kft ισχυρίζονται ότι οι ΜΠΣ συνιστούν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος οι οποίες εγγυώνται την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού. Κατά τη γνώμη τους οι ΜΠΣ πληρούν όλα τα κριτήρια που προβλέπονται στην απόφαση που εκδόθηκε στην υπόθεση Altmark, κατά συνέπεια δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.
- (255) Η Επιτροπή εξέτασε τα σχετικά επιχειρήματα με τα οποία διαφωνεί για τους ακόλουθους λόγους.
- (262) Το ίδιο ισχύει και για τις ΜΠΣ: ορίζουν τις υποχρεώσεις των ενδιαφερόμενων χωρίς να προσδιορίζουν συγκεκριμένη υπηρεσία κοινής ωφέλειας. Το γεγονός καθαυτό ότι και οι δέκα σταθμοί παραγωγής που είχαν συνάψει ΜΠΣ οφείλουν να δεσμεύσουν δυναμικότητα προς όφελος της ΜVM, δεν σημαίνει ταυτόχρονα ότι είναι και επιφορτισμένοι να εκπληρώνουν υποχρεώσεις παροχής υπηρεσίας κοινής ωφέλειας. Η προσέγγιση αυτή, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, θα οδηγούσε στο συμπέρασμα ότι όλος ο τομέας της ενέργειας πληροί τα κριτήρια των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, πράγμα το οποίο είναι προδήλως αντίθετο προς την έννοια που αποδίδεται στον όρο στη θέσπιση και εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου.

- (263) Στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν έχει ορισθεί με ακρίβεια η έννοια των προβαλλόμενων υποχρεώσεων παροχής υπηρεσίας κοινής ωφέλειας, ως εκ τούτου κανείς από τους παραγωγούς δεν υποχρεούται να παρέχει προσδιορισμένη με σαφήνεια υπηρεσία κοινής ωφέλειας.
- (264) Οι ενδιαφερόμενοι τονίζουν ότι οι ΜΠΣ συνιστούν έγγραφα τα οποία επιφορτίζουν τους παραγωγούς με υποχρέωση εκπλήρωσης υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος. Παρά ταύτα οι ΜΠΣ δεν περιλαμβάνουν κανένα συγκεκριμένο ορισμό των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, δεν κάνουν αναφορά σε τέτοιες υποχρεώσεις, ούτε επικαλούνται σχετικές νομοθετικές διατάξεις οι οποίες να αποτελούν νομική βάση για την ανάθεση από το κράτος υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος σε άλλους οργανισμούς.
- (265) Στις αποφάσεις που λήφθηκαν μέχρι σήμερα ⁽⁵⁷⁾ η Επιτροπή αναγνώριζε ότι η ασφάλεια εφοδιασμού μπορεί πράγματι να αποτελεί υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς που προβλέπονται στο άρθρο 8, παράγραφος 4 της οδηγίας 96/92/ΕΚ (που αντιστοιχεί στις διατάξεις του άρθρου 11, παράγραφος 4 της οδηγίας 2003/54/ΕΚ), και συγκεκριμένα εφόσον οι παραγωγοί χρησιμοποιούν για την παραγωγή ενέργειας ως πρωτεύουσα πηγή εγχώριο πρωτογενές καύσιμο, σε αναλογία που δεν υπερβαίνει κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους το 15 % της συνολικής ποσότητας πρωτογενούς ενέργειας η οποία απαιτείται για την παραγωγή του ηλεκτρισμού που καταναλώνεται στο εν λόγω κράτος μέλος.
- (266) Ο μόνος παραγωγός που δήλωσε ότι χρησιμοποιεί εγχώριο πρωτογενές καύσιμο ήταν η Mátrai Erőmű Rt. Κανείς από τους άλλους παραγωγούς δεν προέβαλε τέτοιο ισχυρισμό. Ούτε η Mátrai Erőmű Rt. προσκόμισε όμως κάποιο επίσημο έγγραφο από το οποίο να προέκυπτε ότι το συγγικό Δημόσιο της είχε αναθέσει να παρέχει οριζόμενες με ακρίβεια υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος.
- (267) Βάσει των ως άνω η Επιτροπή απορρίπτει το επιχειρήμα ότι οι ΜΠΣ πραγματοποιούν στον τομέα της ενεργειακής ασφάλειας υπηρεσία κοινής ωφέλειας.
- (268) Δεύτερον, οι παράμετροι βάσει των οποίων υπολογίζεται η αντιστάθμιση θα έπρεπε να έχουν προσδιοριστεί εκ των προτέρων με τρόπο αντικειμενικό και διαφανή, ενώ η αντιστάθμιση δεν θα έπρεπε να υπερβαίνει το ύψος που καλύπτει πλήρως ή εν μέρει το κόστος της εκπλήρωσης της υποχρέωσης παροχής υπηρεσίας κοινής ωφέλειας λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων και ενός εύλογου κέρδους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών ⁽⁵⁸⁾.
- (269) Ελλείπει ακριβούς ορισμού των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος που πρόκειται να παρέχονται, και ιδίως ελλείπει σαφούς διαχωρισμού των συγκεκριμένων υπηρεσιών από τις καθημερινές οικονομικές δραστηριότητες των εταιρειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας είναι αδύνατον να προσδιορισθούν οι παράμετροι της αντιστάθμισης ή/και να ελεγχθεί αν υπερβεί η αντιστάθμιση το ύψος που είναι απαραίτητο για την κάλυψη του επιπλέον κόστους το οποίο προκύπτει από την εκπλήρωση της υποχρέωσης παροχής υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος. Δεν διευκρινίζεται με σαφήνεια ούτε καν σε τι ακριβώς αντιστοιχεί η αντιστάθμιση.
- (270) Ο καθορισμός των τιμών των ΜΠΣ βάσει ορισμένων παραμέτρων ουδόλως ισοδυναμεί προς τις ακριβείς παραμέτρους που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της αντιστάθμισης των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, δεδομένου ότι η τιμή δεν είναι ίδια με την αντιστάθμιση. Το γεγονός επίσης ότι η τιμή περιλαμβάνει αποκλειστικά το κόστος παραγωγής της ενέργειας προσαυξημένο με περιθώριο κέρδους δεν σημαίνει ταυτόχρονα ότι δεν περιέχει και κάποια υπερβολική αντιστάθμιση. Και αυτό επειδή πολλές, δαπάνες που συνεπάγεται η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας αποτελούν σύνηδες κόστος το οποίο θα έπρεπε να βαρύνει κάθε παραγωγό ηλεκτρικής ενέργειας σε αντίθεση με το πρόσθετο κόστος που προκύπτει από την παροχή της υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος.
- (271) Τρίτον, εφόσον η επιλογή της επιχείρησης στην οποία πρόκειται να ανατεθεί η υποχρέωση παροχής υπηρεσίας κοινής ωφέλειας δεν πραγματοποιείται μέσω διαδικασίας πρόσκλησης υποβολής προσφορών, το ύψος της απαιτούμενης αντιστάθμισης πρέπει να καθοριστεί βάσει ανάλυσης κόστους. Η ανάλυση κόστους βασίζεται στα στοιχεία κόστους με τα οποία θα επιβαρυνόταν μία οποιαδήποτε μέση επιχείρηση, με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη για την παροχή της υπηρεσίας κοινής ωφέλειας, προκειμένου να εκπληρώσει τις εν λόγω υποχρεώσεις, σε συνδυασμό με τα σχετικά έσοδα και ένα εύλογο κέρδος.
- (272) Εννέα επί συνόλου δέκα ΜΠΣ υπογράφηκαν χωρίς προηγούμενη πρόσκληση προς υποβολή προσφορών. Στην περίπτωση του σταθμού Kispesti Erőmű προηγήθηκε μεν της υπογραφής της σύμβασης σχετική διαδικασία, όμως δεν καθορίστηκε συγκεκριμένος σκοπός παροχής υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος. Το γεγονός αυτό δυσχεραίνει και την εκτίμηση του ποιο μέρος των δραστηριοτήτων του σταθμού θα μπορούσε να αντιστοιχηθεί με την υπηρεσία κοινής ωφέλειας και ως εκ τούτου ποια θα ήταν η αντιστάθμιση η οποία δεν θα υπερέβαινε το ύψος που είναι απαραίτητο για την κάλυψη του κόστους το οποίο προκύπτει από την εκπλήρωση της υποχρέωσης παροχής υπηρεσίας κοινής ωφέλειας.
- (273) Επιπλέον, ούτε οι συγγρικές αρχές ούτε τα ενδιαφερόμενα μέρη υπέβαλαν ανάλυση κόστους σχετικά με τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς, προκειμένου να αποδειχθεί ότι οι δαπάνες αντιστοιχούν πράγματι στο κόστος με το οποίο επιβαρύνεται μία μέση επιχείρηση.
- (274) Τέλος, η Επιτροπή επισημαίνει ότι όλες οι ΜΠΣ, εκτός από εκείνη του σταθμού Kispesti Erőmű, υπογράφηκαν χωρίς προηγούμενη πρόσκληση προς υποβολή προσφορών.
- (275) Κατά συνέπεια, οι ΜΠΣ δεν πληρούν τα κριτήρια της απόφασης η οποία εκδόθηκε στην υπόθεση Altmark.
- (276) Οι ενδιαφερόμενοι ισχυρίστηκαν ότι το άρθρο 86, παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ μπορεί να εφαρμοστεί για τις ΜΠΣ και σε περίπτωση που οι συμβάσεις αυτές δεν πληρούν τα κριτήρια της απόφασης Altmark. Το συμβιβασίμο του μέτρου με το άρθρο 86, παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ εκτιμάται στο σημείο 7.7 της παρούσας απόφασης.

⁽⁵⁷⁾ Βλέπε τις αποφάσεις της Επιτροπής σχετικά με τις υποθέσεις N34/99 (ΕΕ C 5 της 8.1.2002, σ. 2), NN49/99 (ΕΕ C 268 της 22.9.2001, σ. 7), N6/A/2001 (ΕΕ C 77 της 28.3.2002, σ. 25) και C7/2005 (δεν δημοσιεύτηκε ακόμα στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽⁵⁸⁾ Πρόκειται για το δεύτερο και τρίτο κριτήριο της απόφασης σχετικά με την υπόθεση Altmark.

Επιλεκτικότητα

- (277) Οι ΜΠΣ συνάφθηκαν με ορισμένες επιχειρήσεις ενός συγκεκριμένου οικονομικού κλάδου. Στον ανωτέρω πίνακα 1 απαριθμούνται οι επιχειρήσεις οι οποίες συμμετέχουν στις επίμαχες συμβάσεις.
- (278) Σύμφωνα με την επιχειρηματολογία της AES-Tisza Erőmű Kft οι ΜΠΣ δεν έχουν επιλεκτικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι συμβάσεις μακράς διάρκειας υπάρχουν σε όλο τον τομέα της ενέργειας: μεταξύ της MVM και των παραγωγών, της MVM και των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και ως προς την εξαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Ισχυρίζεται ότι λόγω της ισχύουσας τότε συγγραφικής νομοθεσίας συνδέονταν όλοι οι παραγωγοί συμβατικά με την MVM, και συμβάσεις μικρότερης διάρκειας ισχύος είχαν μόνο οι σταθμοί οι οποίοι χρησιμοποιούσαν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, και οι σταθμοί συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας.
- (279) Στο υπόμνημα που υπέβαλαν σχετικά με τις παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών, οι συγγραφικές αρχές εκθέτουν ότι σημαντικοί σταθμοί και μονάδες σταθμών παραγωγής παράγουν ηλεκτρική ενέργεια για την ελεύθερη αγορά χωρίς ΜΠΣ και υποχρεωτική απορρόφηση (όπως επί παραδείγματι η μονάδα G1 της Dunamenti Erőmű, η Vértesi Erőmű και οι μονάδες I και II της Mátrai Erőmű).
- (280) Πράγματι, σημαντικοί σταθμοί και μονάδες σταθμών λειτουργούν χωρίς ΜΠΣ (βλέπε τα παραδείγματα που αναφέρονται οι συγγραφικές αρχές). Στην ίδια την AES-Tisza Erőmű Kft. ανήκουν δύο σταθμοί οι οποίοι λειτουργούν εκτός ΜΠΣ.
- (281) Η Επιτροπή επισημαίνει επίσης ότι το γεγονός ότι η ενίσχυση δεν απευθύνεται σε έναν ή περισσότερους εκ των προτέρων προκαθορισμένους ωφελούμενους, αλλά οι ωφελούμενοι επιλέγονται βάσει ορισμένων αντικειμενικών κριτηρίων δεν σημαίνει ότι το επίμαχο μέτρο δεν προσπορίζει επιλεκτικό πλεονέκτημα στους ωφελούμενους. Η διαδικασία ταυτοποίησης των ωφελούμενων δεν επηρεάζει το γεγονός ότι το μέτρο έχει χαρακτήρα κρατικής ενίσχυσης⁽⁵⁹⁾.
- (282) Επιπλέον, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου μέτρα τα οποία ευνοούν ολόκληρο τομέα σε σχέση με άλλους παρόμοιους τομείς δραστηριοτήτων πρέπει να θεωρηθούν μέτρα που προσπορίζουν επιλεκτικό πλεονέκτημα στον συγκεκριμένο τομέα⁽⁶⁰⁾.
- (283) Βάσει του ανωτέρω σκεπτικού η Επιτροπή συμπεραίνει ότι οι ΜΠΣ συνιστούν επιλεκτικά μέτρα.

Κρατικοί πόροι και καταλογισμός στο κράτος

- (284) Η Επιτροπή πρέπει να εξετάσει αν συνεπάγονται οι ΜΠΣ μεταβίβαση κρατικών πόρων.
- (285) Η βασική αρχή που διέπει όλες τις υπό εξέταση ΜΠΣ είναι η υποχρέωση της MVM να αγοράζει κατά τη διάρκεια μιας

περιόδου 15 έως 27 ετών ορισμένη παραγωγική δυναμικότητα και μία εγγυημένη ελάχιστη ποσότητα παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας σε τιμή η οποία καλύπτει το σταθερό και μεταβλητό κόστος των σταθμών παραγωγής. Από οικονομική άποψη, ως συνέπεια της συγκεκριμένης υποχρέωσης αγοράς, η MVM υποχρεούται καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος των συμβάσεων να πληρώνει στους σταθμούς καθορισμένη τιμή για ορισμένη ποσότητα δυναμικότητας (τιμή ισχύος) και ενέργειας (τιμή ενέργειας). Σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν στο κεφάλαιο 2 της παρούσας, ορισμένες ΜΠΣ επιβάλλουν και περαιτέρω χρηματικές υποχρεώσεις στην MVM. Η συνεχής εκχώρηση των χρηματικών πόρων στους παραγωγούς (ήτοι η καταβολή των προαναφερόμενων τιμών) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος όλων των ΜΠΣ και καλύπτει όλη τη διάρκεια των συμβάσεων. Εννοείται ότι όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια ισχύος της συγκεκριμένης ΜΠΣ τόσο μεγαλύτερη είναι η συνολική αξία και των εκχωρούμενων χρηματικών πόρων.

- (286) Προκειμένου να διαπιστωθεί αν οι πόροι που μεταβιβάζονται από την MVM στους παραγωγούς συνιστούν πόρους που προέρχονται από το κράτος, η Επιτροπή προέβη στην αξιολόγηση του μέτρου βάσει ιδίως των ακόλουθων κριτηρίων:

Υπαρξη κρατικών πόρων – Απόφαση PreussenElektra⁽⁶¹⁾

- (287) Στην απόφαση που εξέδωσε το Δικαστήριο στην υπόθεση PressuenElektra εξέταξε έναν μηχανισμό στον οποίο το κράτος υποχρέωσε ιδιωτικές επιχειρήσεις να αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια από συγκεκριμένους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας σε τιμή καθοριζόμενη από το κράτος αλλά υψηλότερη από εκείνη της αγοράς. Το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι δεν συντρέχει, εν προκειμένω, περίπτωση χρήσης δημόσιων πόρων, κατά συνέπεια δεν υφίστατο και κρατική ενίσχυση.
- (288) Η Επιτροπή εκτιμά ότι το συγγρικό καθεστώς παρουσιάζει ουσιώδεις διαφορές ως προς τον μηχανισμό που αποτελούσε αντικείμενο της εν λόγω απόφασης του Δικαστηρίου, προπάντων λόγω της διαφοράς που παρατηρείται στην ιδιοκτησιακή δομή των επιχειρήσεων που υπέχουν υποχρέωση αγοράς.
- (289) Στην υπόθεση PreussenElektra η επιχείρηση στην οποία επέβαλε το κράτος υποχρέωση αγοράς ήταν ιδιωτική σε αντίθεση με την MVM η οποία βρίσκεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στην ιδιοκτησία του Δημοσίου. Ως εκ τούτου οι διατιθέμενοι πόροι αποτελούν ιδιοκτησία μιας επιχείρησης ανήκουσας εξ ολοκλήρου στο Δημόσιο η οποία ελέγχεται επίσης από αυτό.
- (290) Στην υπόθεση PreussenElektra, ακολουθώντας αναδρομικά την πορεία των πόρων από τον ωφελούμενο έως την πηγή προκύπτει ότι τα χρήματα δεν τέθηκαν ποτέ, ούτε έμμεσα ούτε άμεσα, υπό τον έλεγχο του κράτους. Στην προκείμενη περίπτωση όμως τα χρήματα τίθενται υπό τον έλεγχο του κράτους καθώς, ακολουθώντας αναδρομικά την πορεία των πόρων, μπορεί να διαπιστωθεί ότι τίθενται υπό τον έλεγχο μιας κρατικής επιχείρησης.

⁽⁵⁹⁾ Απόφαση Πρωτοδικείου της 29ης Σεπτεμβρίου 2009, στην υπόθεση T-55/99, CETM κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σκέψεις 40 και 52.

⁽⁶⁰⁾ Απόφαση της 14ης Ιουλίου 1983, στην υπόθεση 203/82, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, σκέψη 4. Απόφαση της 2ας Ιουλίου 1973, στην υπόθεση 173/73, Ιταλική Δημοκρατία κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σκέψη 18.

⁽⁶¹⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Μαρτίου 2001, στην υπόθεση C-379/98.

Καταλογισμός στο κράτος: απόφαση Stardust ⁽⁶²⁾

- (291) Η Επιτροπή εκτιμά επίσης ότι η συμπεριφορά της MVM καταλογίζεται στο συγγρικό Δημόσιο. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι συγγρικές αρχές ποτέ κατά τη διάρκεια της παρούσας διαδικασίας δεν ισχυρίστηκαν ότι οι ΜΠΣ δεν καταλογίζονται στο Δημόσιο και, επομένως, δεν συνεπάγονται τη χορήγηση κρατικών πόρων.
- (292) Η αρχή η οποία διέπει τις ΜΠΣ και επιβάλλει υποχρέωση αγοράς στην MVM, που εγγυάται την κερδοφορία των ενδιαφερόμενων σταθμών παραγωγής, καταλογίζεται στο συγγρικό Δημόσιο. Δεδομένου ότι αυτή η βασική αρχή, η οποία ισχύει για όλη τη διάρκεια των ΜΠΣ, θεσπίστηκε κατά τη σύναψη των συμβάσεων, η Επιτροπή οφείλει να εξετάσει τις συνθήκες σύναψης των συμβάσεων (ήτοι τις περιστάσεις υπό τις οποίες καθορίστηκε η προαναφερόμενη βασική αρχή) προκειμένου να αποσαφηνισθεί αν καταλογίζεται αυτή στο συγγρικό Δημόσιο ή όχι.
- (293) Κατά την αξιολόγηση του ζητήματος καταλογισμού στο Δημόσιο η Επιτροπή έλαβε υπόψη, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες περιστάσεις:
- (294) Κατά τον χρόνο σύναψης των ΜΠΣ η MVM ήταν διά νόμου υποχρεωμένη, δυνάμει του 1^{ου} Νόμου περί Ηλεκτρικής Ενέργειας, να εγγυάται την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού με το ελάχιστο δυνατό κόστος.
- (295) Ο ίδιος 1^{ος} Νόμος περί Ηλεκτρικής Ενέργειας υποχρέωσε την MVM να καταγράψει τη συνολική ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας και βάσει αυτού να λάβει πρωτοβουλία, για την απαιτούμενη διεύρυνση της παραγωγικής δυναμικότητας. Η MVM όφειλε να εκπονήσει Πανεθνικό σχέδιο Κατασκευής Ηλεκτροπαραγωγικών Σταθμών, το οποίο υπέβαλε προς έγκριση στην συγγρική κυβέρνηση και στη Βουλή.
- (296) Η συγγρική κυβέρνηση και οι ενδιαφερόμενοι στις παρατηρήσεις τους συμφωνούσαν ότι κατά τον χρόνο σύναψής τους, οι ΜΠΣ αποτελούσαν το μέσο που όρισε η συγγρική κυβέρνηση για τη διασφάλιση της ενεργειακής ασφάλειας και τους υπόλοιπους στόχους της κυβέρνησης, όπως ήταν ο εκσυγχρονισμός του τομέα της ενέργειας με έμφαση στις εκάστοτε περιβαλλοντικές προδιαγραφές, και η αναγκαία αναδιοργάνωση του τομέα παροχής ηλεκτρισμού ⁽⁶³⁾. Η Csereli Áramtermelő Kft. αναφέρει σχετικά στις παρατηρήσεις της: «Η ΜΠΣ πρέπει να αξιολογείται με βάση το τι είναι: εντάσσεται στη γενικότερη προσπάθεια του συγγρικού κράτους για τη δημιουργία, μέσω της MVM, ενός διαφοροποιημένου χαρτοφυλακίου παραγωγής σε μία περίοδο όταν το κράτος δεν είχε τους πόρους να το πραγματοποιήσει μόνο του.» ⁽⁶⁴⁾
- (297) Οι συγγρικές αρχές γνωστοποίησαν στην Επιτροπή ⁽⁶⁵⁾, ότι η προετοιμασία υπογραφής των ΜΠΣ άρχισε στο πλαίσιο της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης των σταθμών παραγωγής, βάσει του κυβερνητικού διατάγματος αρ. 1114/1994 (XII.7.). Καθ' όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας των ΜΠΣ και της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης υπήρχε στενή συνεργασία μεταξύ της Συγγρικής Υπηρεσίας Ενέργειας (ρυθμιστική αρχή), του Υπουργείου Βιομηχανίας και Εμπορίου, του Υπουργείου Οικονομικών, της Υπηρεσίας Κρατικής Περιουσίας (Állami Vagyoniügynökség Rt.), κυβερνητικού οργάνου υπεύθυνου για τις ιδιωτικοποιήσεις, της MVM και πολλών διεθνών συμβούλων.
- (298) Στο πλαίσιο αυτό συγκροτήθηκε επιτροπή εργασίας από εκπροσώπους μέρους των ανωτέρω φορέων η οποία εξέδωσε, μεταξύ άλλων, κατευθυντήριες γραμμές για την εκπόνηση των ΜΠΣ και για τις μεθόδους καθορισμού των τιμών.
- (299) Κατ' ανάθεση της συγγρικής κυβέρνησης ένα διεθνές δικηγορικό γραφείο κατάρτισε ενιαίο τύπο σύμβασης για τις ΜΠΣ. Οι συγγρικές αρχές διαβεβαίωσαν ότι οι ΜΠΣ βασίζονται σε αυτόν τον ενιαίο τύπο. Διαβεβαίωσαν επίσης ότι οι μηχανισμοί καθορισμού των τιμών που εφαρμόζονται στις ΜΠΣ βασίζονται στην κυβερνητική απόφαση αρ. 1074/1995 (III.4.) περί καθορισμού τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτή η κυβερνητική απόφαση περιέχει τους λεπτομερείς κανόνες που αφορούν τον υπολογισμό των διοικητικών τιμών. Οι ΜΠΣ εφαρμόζουν τους ίδιους τύπους και ορισμούς που περιέχονται στην κυβερνητική απόφαση ⁽⁶⁶⁾.
- (300) Την απόφαση σχετικά με την υπογραφή των ΜΠΣ ελήφθη τόσο στο πλαίσιο της ιδιωτικοποίησης όσο και κατόπιν από το Διοικητικό Συμβούλιο της MVM. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από την Γενική Συνέλευση. Σύμφωνα με πληροφορίες των συγγρικών αρχών ⁽⁶⁷⁾ «δεδομένου ότι η MVM Rt. ανήκει κατά περισσότερο από 99 % στο συγγρικό κράτος, η κατάθεση των υποψηφιοτήτων, καθώς και η εκλογή και ανάκληση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου γίνονται αποκλειστικά σύμφωνα με τη βούληση του κράτους».
- (301) Βάσει του κυβερνητικού διατάγματος αρ. 34/1995 (IV.5.) περί εφαρμογής του 1^{ου} Νόμου περί Ηλεκτρικής Ενέργειας, η MVM ήταν υποχρεωμένος να προβεί εντός ενενήντα ημερών από την έγκριση του Σχεδίου Κατασκευής Ηλεκτροπαραγωγικών Σταθμών σε ανοικτή διαδικασία πρόσκλησης υποβολής προσφορών.
- (302) Η ΜΠΣ της Kispesti Erőmű Rt. υπογράφηκε κατόπιν πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών ακολουθώντας την εξής νομική διαδικασία:
- (303) Η κοινή κατευθυντήρια οδηγία για τη διαδικασία αδειοδότησης και τους γενικούς κανόνες διεξαγωγής των σχετικών διαγωνισμών εκδόθηκε από το αρμόδιο υπουργείο και την Συγγρική Υπηρεσία Ενέργειας.

⁽⁶²⁾ Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Μαρτίου 2002 στην υπόθεση C-482/99.

⁽⁶³⁾ Βλέπε επί παραδείγματι επιστολή των συγγρικών αρχών που καταχωρίστηκε την 25η Ιουλίου 2005.

⁽⁶⁴⁾ Σελίδα 5 των Παρατηρήσεων. Ελεύθερη μετάφραση από τα αυθεντικά αγγλικά.

⁽⁶⁵⁾ Η επιστολή καταχωρίστηκε την 25η Ιουλίου 2005.

⁽⁶⁶⁾ «Η σύμβαση ενσωμάτωσε, κατ' ουσίαν, τους τύπους και ορισμούς που περιέχονται στην κυβερνητική απόφαση». Επιστολή των συγγρικών αρχών που καταχωρίστηκε την 25η Ιουλίου 2005.

⁽⁶⁷⁾ Από την επιστολή της 20ής Ιουλίου 2005 που καταχωρίστηκε την 25η Ιουλίου 2005.

- (304) Η κοινή κατευθυντήρια οδηγία παρουσιάζει τους λόγους που δικαιολογούν την ανάγκη της αναδιάρθρωσης της ιδιοκτησιακής δομής και της δημιουργίας νέας ηλεκτροπαραγωγικής δυναμικότητας. Το έγγραφο προσδιορίζει σαφώς τους στόχους: ασφάλεια εφοδιασμού με το χαμηλότερο δυνατό κόστος, εκσυγχρονισμός της υποδομής σύμφωνα με τις προδιαγραφές των περιβαλλοντικών προτύπων, διαφοροποίηση των πρωτογενών πηγών ενέργειας, δημιουργία πιο ευέλικτου δικτύου ηλεκτροπαραγωγικών σταθμών, το οποίο να διαθέτει τις απαραίτητες εφεδρείες και να είναι ικανό να συνεργάζεται με τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας της Δυτικής Ευρώπης. Τονίζει επίσης ότι η λειτουργία του μελλοντικού δικτύου σταθμών παραγωγής «πρέπει να συμβάλει στην κερδοφόρα λειτουργία και συντήρηση με την προσαρμογή των τιμών σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας»⁽⁶⁸⁾.
- (305) Το σημείο 2 της κοινής κατευθυντήριας οδηγίας του υπουργείου και της Ουγγρικής Υπηρεσίας Ενέργειας αναφέρει επίσης ότι κατόπιν επίτευξης των ανωτέρω στόχων ενδέχεται να δημιουργηθεί «σύγχρονο και συμβατό με τις περιβαλλοντικές προδιαγραφές δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας που θα διασφαλίζει τη συνεργασία σε ευρωπαϊκό επίπεδο, την απόδοση των δικαιολογημένων επενδύσεων και των δαπανών που φέρει ο αποτελεσματικά λειτουργών κάτοχος της άδειας, καθώς και τιμές που περιέχουν κατάλληλο κέρδος για τη μακροπρόθεσμη λειτουργία. Οι ανωτέρω στόχοι πρέπει να υλοποιηθούν κατά τρόπο ώστε ... να διασφαλιστεί η ασφάλεια του εφοδιασμού με πρωτογενή ενέργεια, να επιτραπεί στους φορείς της αγοράς που πρόκειται να προβούν σε επενδύσεις να αισθάνονται ασφαλείς για τις επενδύσεις και την απόδοση των επενδύσεών τους, ..., και να εξασφαλιστεί η πραγματοποίηση των δημοσιευθειών προθέσεων της κυβέρνησης».
- (306) Η κοινή κατευθυντήρια οδηγία ρυθμίζει επίσης τη διαδικασία πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών σχετικά με τη δημιουργία παραγωγικής ισχύος ηλεκτρικής ενέργειας.
- (307) Η τελική εισήγηση για την επιλογή του αναδόχου υποβλήθηκε από τη Γενική Επιτροπή Αξιολόγησης. Η Γενική Επιτροπή συγκροτήθηκε από εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομίας, του Υπουργείου Περιβάλλοντος, της Ουγγρικής Υπηρεσίας Ενέργειας, της MVM και της ERSTE Bank. Η τελική απόφαση ελήφθη από το Διοικητικό Συμβούλιο της MVM. Σύμφωνα με την κοινή κατευθυντήρια οδηγία το επίσημο αποτέλεσμα του διαγωνισμού έπρεπε να δημοσιευθεί (αποκλειστικά) στην επίσημη εφημερίδα του Υπουργείου.
- (308) Ο 2^{ος} Νόμος περί Ηλεκτρικής Ενέργειας έχει δομηθεί κατά τρόπο ώστε να θεωρεί την ύπαρξη των ΜΠΣ ήδη δεδομένη. Ο νόμος αυτός με τον οποίο θεσπίσθηκε στην περίοδο της αξιολόγησης το νομοθετικό πλαίσιο της λειτουργίας της ουγγρικής ενεργειακής αγοράς, σε πολλά σημεία παραπέμπει στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αγοράς της MVM.
- (309) Το άρθρο 5, παράγραφος 2 του κυβερνητικού διατάγματος αρ. 183/2002 (VIII.23.) περί λανθάνοντος κόστους προβλέπει την υποχρέωση της MVM να λάβει πρωτοβουλία σχετικά με την επαναδιαπραγμάτευση των ΜΠΣ προκειμένου να μειωθούν οι εγγυημένες ποσότητες αγοράς. Με τον τρόπο αυτό το κυβερνητικό διάταγμα υποχρεώνει την MVM να προτείνει την αναδιάρθρωση των ΜΠΣ.
- (310) Στις παρατηρήσεις της η AES-Tisza Erdőmű Kft. ισχυρίζεται ότι μετά την περίοδο του καθορισμού των τιμών (ήτοι μετά την 1η Ιανουαρίου 2004, και εκτός από τον νέο καθορισμό των τιμών του έτους 2007) οι κατά τις ΜΠΣ τιμές δεν καταλογίζονταν στο κράτος, αλλά διαμορφώνονταν ως αποτέλεσμα διαπραγματεύσεων μεταξύ του συγκεκριμένου σταθμού παραγωγής και της MVM.
- (311) Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι το ακριβές ύψος των πόρων που εκχωρούνται στους ωφελούμενους δεν εξαρτώνται αποκλειστικά από τις ρήτρες που περιλαμβάνονται στις ΜΠΣ και καταλογίζονται στο κράτος αλλά και από τις κατά καιρούς διμερείς διαπραγματεύσεις που διεξάγονται μεταξύ της MVM και των παραγωγών. Στην ουσία, οι ΜΠΣ αφήνουν ορισμένο περιθώριο ελιγμών στους συμβαλλόμενους να συμφωνήσουν για την πραγματική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που πρόκειται να αγοράσει η MVM, και – ιδίως προκειμένου για την τιμή ισχύος – να συμφωνήσουν για ορισμένα συστατικά στοιχεία των τιμών, τα οποία – όπως αναφέρεται στην παράγραφο 356 της παρούσας – εξαρτώνται από πολυάριθμους παράγοντες και απαιτούν κατά καιρούς αναπροσαρμογές. Εντούτοις, οι διαπραγματεύσεις για την αγορά συγκεκριμένης ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να οδηγούν σε ποσότητα χαμηλότερη από το ελάχιστο ύψος της εγγυημένης απορρόφησης που προβλέπεται στις ΜΠΣ. Ομοίως, οι διαπραγματεύσεις τιμών μπορούν να διεξαχθούν αποκλειστικά στο πλαίσιο των μηχανισμών καθορισμού των τιμών που περιλαμβάνονται στις ΜΠΣ και καταλογίζονται στο κράτος. Επομένως, οι διαπραγματεύσεις τιμών δεν μπορούν να αμφισβητήσουν την υποχρέωση αγοράς σε τιμή που να εγγυάται την κάλυψη των επιλέξιμων δαπανών και του απαραίτητου για τη λειτουργία του σταθμού κέρδους.
- (312) Επιπλέον – ανεξαρτήτως των κατά καιρούς διαπραγματεύσεων μεταξύ της MVM και των παραγωγών – η εκχώρηση των κρατικών πόρων στους ωφελούμενους συνεπάγεται το γεγονός ότι οι ΜΠΣ προβλέπουν τη δέσμευση μεγάλου μέρους της παραγωγικής δυναμικότητας του σταθμού έναντι αντίτιμου.
- (313) Στις παρατηρήσεις τους⁽⁶⁹⁾ όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη συμμαρτώνουν την άποψη ότι οι κυριότεροι τύποι και ορισμοί τιμών που εφαρμόζονταν μετά την 1η Ιανουαρίου 2004 στις ΜΠΣ ακολουθούσαν τους βασικούς κανόνες του καθορισμού των τιμών. Η ίδια η [...] ⁽⁷⁰⁾ Erdőmű Rt. εκθέτει, τόσο στις προαναφερόμενες παρατηρήσεις όσο σε εκείνες που κατέθεσε σχετικά με την απόφαση κίνησης της διαδικασίας, ότι οι διαπραγματεύσεις τιμών «αποσαφήνισαν» την εφαρμογή των τύπων των τιμών και «ερμήνευσαν» το περιεχόμενο τους (*). Αναγνωρίζει ότι οι ΜΠΣ έχουν ως βάση το κόστος και καλύπτουν τις επιλέξιμες δαπάνες, και ότι εξαρχής έλαβαν υπόψη, σε μεγάλο βαθμό, τη μεθοδολογία υπολογισμού των τιμών που εφαρμόστηκαν στις σχετικές διατάξεις.
- (314) Η [...] Erdőmű Rt. εκθέτει ακόμη ότι ο τύπος τιμών που περιλάμβανε η τροποποίηση του έτους [...] της ΜΠΣ που είχε συνάψει βασιζόταν επίσης στα κυβερνητικά διατάγματα: «στην τροποποίηση του έτους [...] ο τύπος που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της τιμής διαθεσιμότητας (κατάλογος [...] του παραρτήματος [...]) συμφωνεί με εκείνο ο

⁽⁶⁸⁾ Το κείμενο της κοινής οδηγίας έχει υποβληθεί στην Επιτροπή μόνο στην αγγλική γλώσσα.

⁽⁶⁹⁾ Επιστολή η οποία διαβιβάστηκε από τις ουγγρικές αρχές στην Επιτροπή την 20ή Οκτωβρίου 2004, και την 25η Ιουλίου 2005 προκειμένου για την Dunamenti Erdőmű Rt.

⁽⁷⁰⁾ Παράρτημα 3 των εγγράφων που κατατέθηκαν από την [...] Erdőmű Rt.

(*) Επωνυμία του ηλεκτροπαραγωγού.

οποίος αναφέρεται στις σχετικές διατάξεις και καθορίζει τις μέγιστες τιμές διαθεσιμότητας και ενέργειας των παραγωγών» (στην υποσημείωση υπάρχει αναφορά στα διατάγματα αριθ. 55/1996/IKIM και 46/2000/GM, και στο τελευταίο πριν από την 1η Ιανουαρίου 2004 εφαρμοστέο νομοθέτημα, το διάταγμα αριθ. 60/2002/GKM).

- (315) Από τα προαναφερόμενα προκύπτει σαφώς ότι ούτε οι διαπραγματεύσεις τιμών ούτε οι τροποποιήσεις των ΜΠΣ αφορούσαν τις βασικές αρχές που διέπουν τις ΜΠΣ, οι οποίες καθορίστηκαν, υπό τις συνθήκες που εκτίθενται ανωτέρω, κατά τη σύναψη των συμβάσεων. Μέχρι σήμερα εξακολουθεί να αποτελεί βάση των ΜΠΣ η ίδια αρχή, ήτοι η υποχρέωση αγοράς που διασφαλίζει την απόδοση των επενδύσεων.
- (316) Προδήλως προκύπτει από τα ως άνω ότι η υποχρέωση αγοράς της MVM απέναντι στους ηλεκτροπαραγωγούς η οποία διέπεται από την αρχή κάλυψης του επιλέξιμου σταθερού και μεταβλητού κόστους καταλογίζεται στο συγγκικό Δημόσιο.
- (317) Επιπλέον, κατά πάγια νομολογία, κάποιο μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση όχι μόνο σε περίπτωση που τοποθετεί επιχειρήσεις σε πλεονεκτική οικονομική θέση με την άμεση και ρητή κινητοποίηση κρατικών πόρων, αλλά και σε περίπτωση που η μελλοντική εκπλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων συνεπάγεται να επιφορτιστούν οι αρχές με πρόσθετο οικονομικό βάρος το οποίο θα μπορούσε να αποφευχθεί χωρίς τη χορήγηση πλεονεκτημάτων⁽⁷¹⁾. Το 2004 ήταν σαφές ότι η MVM πρόκειται να επιφορτιστεί με τέτοιο πρόσθετο βάρος στην πιθανή περίπτωση που οι ηλεκτροπαραγωγοί και οι εισαγωγείς προσφέρουν χαμηλότερες τιμές από εκείνες των ΜΠΣ, καθώς οι προσφορές αυτές θα παρακινούσαν την MVM να τροποποιήσει το χαρτοφυλάκιο εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια και ως εκ τούτου να μειώσει την ποσότητα που αγοράζει από τους ηλεκτροπαραγωγούς στο πλαίσιο των ΜΠΣ, και να επιτύχει τη μείωση των σχετικών τιμών. Βάσει της υποχρέωσης όμως που απορρέει από τις ΜΠΣ η MVM δεν έχει τη δυνατότητα επιλογής διότι – σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω – δεν μπορεί να μειώσει κάτω από ορισμένο επίπεδο την ποσότητα (εγγυημένη ποσότητα απορρόφησης) που αγοράζει από τους παραγωγούς οι οποίοι λειτουργούν στο πλαίσιο των ΜΠΣ, επιπλέον, δεν μπορεί να διεξαγάγει διαπραγματεύσεις τιμών βάσει των εναλλακτικών προσφορών που λαμβάνει από τους ανταγωνιστές παραγωγούς, αντίθετα, τη δεσμεύουν οι μηχανισμοί διαμόρφωσης τιμών που εφαρμόζονται στις ΜΠΣ και έχουν ως βάση το κόστος. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός αυτό και όσα αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 315 και 316, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι προϋποθέσεις μεταβίβασης κρατικών πόρων συντρέχουν στις ΜΠΣ από την 1η Μαΐου 2004 και θα εξακολουθούν να συντρέχουν καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος των ΜΠΣ, ασχέτως των πραγματικών συνθηκών αγοράς, καθώς στερούν την MVM από τη δυνατότητα επιλογής μιας λύσης η οποία θα της επέτρεπε τη μεγαλύτερη δυνατή μείωση των πόρων που θα διέδετε για την αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας προς κάλυψη των αναγκών της.
- (318) Από το ανωτέρω σκεπτικό συνάγεται ότι οι ΜΠΣ οδηγούν στη μεταβίβαση κρατικών πόρων.

Στρέβλωση του ανταγωνισμού και επίδραση στο εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών

- (319) Οι αγορές ηλεκτρικής ενέργειας έχουν ανοίξει στον ελεύθερο ανταγωνισμό, το ηλεκτρικό ρεύμα αποτελεί αντικείμενο συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών, ιδιαίτερα από τότε που άρχισε να ισχύει η οδηγία 96/92/EK⁽⁷²⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- (320) Κατά συνέπεια, μέτρα που παρέχουν πλεονεκτήματα σε ορισμένες εταιρείες στον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας κάποιου κράτους μέλους είναι δυνατόν να παρεμποδίζουν την ικανότητα επιχειρήσεων άλλων κρατών μελών όσον αφορά την εξαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας προς το συγκεκριμένο κράτος μέλος ή να ευνοούν τις εξαγωγές ηλεκτρικού ρεύματος από το κράτος αυτό προς άλλα κράτη μέλη. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για την Ουγγαρία, η οποία λόγω της κεντρικής θέσης της στην Ευρώπη συνδέεται ή είναι εύκολο να συνδεθεί με το δίκτυο αρκετών σημερινών και μελλοντικών κρατών μελών.
- (321) Ιδιαίτερα ισχύει αυτό για την Ουγγαρία η οποία κατέχει κεντρική θέση στην Ευρώπη, και από τις επτά χώρες με τις οποίες συνορεύει τέσσερις είναι κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από τα κράτη μέλη της Ένωσης είναι διασυνδεδεμένη με την Σλοβακία, την Αυστρία και την Ρουμανία. Οι εισαγωγές της το 2004 ήταν της τάξεως των 14 000 GWh, ενώ οι εξαγωγές της ήταν 6 300 GWh. Το 2005 οι εισαγωγές της υπερέβησαν τα 15 000 GWh, ενώ οι εξαγωγές κυμάνθηκαν μεταξύ 8 000 και 10 000 GWh.
- (322) Στα έτη μετά την προσχώρηση στην Ένωση περίπου 60 % της παραγωγικής δυναμικότητας της Ουγγαρίας καλυπτόταν υπό καθεστώς ΜΠΣ. Οι ΜΠΣ λήγουν μεταξύ του τέλους του 2010 και του τέλους του 2024. Οι προεκτιθέμενες προϋποθέσεις της υποχρέωσης αγοράς που υπέχει η MVM θα εξακολουθούν να ισχύουν αμετάβλητα μέχρι τη λήξη των συμβάσεων.
- (323) Το πρώτο βήμα στη διαδικασία της απελευθέρωσης της συγγκικής αγοράς έγινε την 1η Ιανουαρίου 2004, όταν όλοι οι μη οικιακοί καταναλωτές απέκτησαν δικαίωμα να εισέλθουν στην ελεύθερη αγορά. Την 1η Ιανουαρίου 2008 καταργήθηκε ο τομέας κοινής ωφέλειας, με αποτέλεσμα να γίνουν όλοι οι καταναλωτές «επιλέξιμοι».
- (324) Παρά την απελευθέρωση της αγοράς που πραγματοποιήθηκε από το 2004 και μετά, η μεγάλη πλειονότητα των επιλέξιμων καταναλωτών δεν επέλεξε τον τομέα ανταγωνισμού. Τομεακή έρευνα που διεξήγαγε η Υπηρεσία Ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας της Ουγγαρίας καταλήγει στο σαφές συμπέρασμα ότι η στενότητα των ανταγωνιστικών δυναμικοτήτων που οφείλεται στη δέσμευση σημαντικών δυναμικοτήτων από τις ΜΠΣ, αποτελεί εμπόδιο για την είσοδο στην ελεύθερη αγορά⁽⁷³⁾. Μέσω των ΜΠΣ το 60 % περίπου της παραγωγικής δυναμικότητας συνδέεται με τον τομέα κοινής ωφέλειας και αποκλειστικά με την MVM και στην ουσία μόνο η υπόλοιπη δυναμικότητα μπορεί να ανταγωνιστεί για τους νέους καταναλωτές.

⁽⁷¹⁾ Βλέπε ιδίως την απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Ιουνίου 2000 στη συνεδριασθείσα υπόθεση T-204/97 και T-290/97, EPAC - Empresa para a Agroalimentação e Cereais, SA κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [Συλλογή 2000, σ. II-02267].

⁽⁷²⁾ ΕΕ L 27 της 30.1.1997, σ. 20.

⁽⁷³⁾ Δημοσιεύθηκε την 15η Μαΐου 2006.

- (325) Οι δεσμευμένες δυναμικότητες, δηλαδή οι εγγυημένες επί τόσο μεγάλο διάστημα ποσότητες αποτελούν εμπόδιο και για την είσοδο νέων παραγωγών στην αγορά καθότι το 60 % της συνολικής δυναμικότητας συνδέεται με μία μόνο (κρατική) επιχείρηση η οποία παρέχει εγγύηση αγοράς.
- (326) Η Επιτροπή έλαβε υπόψη και από την άποψη αυτή την τομεακή έρευνα της Ουγγρικής Υπηρεσίας Ανταγωνισμού η οποία διαπιστώνει ρητά ότι οι ΜΠΣ συνεπάγονται το κλείσιμο της αγοράς υπό την έννοια ότι περιορίζουν τις δυνατότητες των επιλέξιμων καταναλωτών να αλλάξουν πράγματι προμηθευτή, και παρεμποδίζουν τους δυνητικούς χονδρεμπόρους να εισέλθουν στην αγορά ⁽⁷⁴⁾.
- (327) Η στενότητα των διαθέσιμων εκτός ΜΠΣ δυναμικοτήτων έχει ως επιπρόσθετη συνέπεια και την αύξηση των τιμών στον τομέα ανταγωνισμού. Η σημαντική δυναμικότητα και ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που δεσμεύεται στο πλαίσιο των ΜΠΣ επηρεάζει τις τιμές και στην ελεύθερη αγορά.
- (328) Σύμφωνα με την ποσοτική έρευνα του Περιφερειακού Κέντρου Ερευνών Ενεργειακής Οικονομίας για την επίδραση που ασκούν οι ΜΠΣ στις χονδρικές τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ουγγαρία ⁽⁷⁵⁾ οι ΜΠΣ οδηγούν σε υψηλότερες χονδρικές τιμές από εκείνες που θα ήταν δυνατόν να επιτευχθούν χωρίς ΜΠΣ. Η μελέτη υποστηρίζει ως γενικότερη διαπίστωση ότι οι ΜΠΣ αποτελούν έναν από τους βασικούς παράγοντες δημιουργίας μιας δομής αγοράς η οποία είναι «ασυμβίβαστη με τις αρχές λειτουργίας της αγοράς ανταγωνισμού» ⁽⁷⁶⁾. Εξάλλου, η μελέτη προτείνει τη λύση των ΜΠΣ, πράγμα που θα εξασφάλιζε τον ελεύθερο ανταγωνισμό στην ουγγρική χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.
- (329) Η Επιτροπή στην τομεακή έρευνά ⁽⁷⁷⁾ της για την ηλεκτρική ενέργεια ασχολήθηκε επίσης με την επίδραση των ΜΠΣ στον ανταγωνισμό και στο εμπόριο. Η Επιτροπή στις παραγράφους 467–473 επισημαίνει ότι «Οι μακροπρόθεσμες συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (οι ΜΠΣ) είνονται να επιδρούν επί της ποσότητας της ηλεκτρικής ενέργειας που κανονικώς διατίθεται στη χονδρική αγορά». Σχετικά με τις ΜΠΣ της Πολωνίας η έρευνα υποστηρίζει ότι «υπάρχει η πιθανότητα να εμποδιστεί σημαντικά η ανάπτυξη της Πολωνικής χονδρικής αγοράς». Και συνεχίζει ως εξής: «Παρόμοια είναι η κατάσταση στην Ουγγαρία, όπου οι Magyar Villamos Művek (MVM), δηλαδή ο χονδρέμπορος παροχής κοινής ωφέλειας αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια μέσω ΜΠΣ την οποία στο εξής διαθέτει στους τοπικούς μεταπωλητές. Οι ουγγρικές ΜΠΣ αυτές που καλύπτουν το μέγιστο κομμάτι της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας του κράτους μέλους επιδρούν στο χονδρικό εμπόριο με παρόμοιο όπως το Πολωνικό παράδειγμα τρόπο ή σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό».
- (330) Όλες οι προαναφερόμενες έρευνες λοιπόν καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι οι ΜΠΣ στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό και είναι πιθανό να επηρεάζουν τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.
- (331) Τα ενδιαφερόμενα μέρη υποστηρίζουν επίσης ότι δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα ότι ο περιορισμός του μη δεσμευμένου διαθέσιμου δυναμικού στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, επειδή δεδομένων των πλειοδοτικών διαγωνισμών για τη δυναμικότητα αποδεικνύεται ότι η MVM δεν μπορούσε να πωλήσει ούτε την προσφερόμενη ποσότητα των προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας.
- (332) Η σύγκριση ⁽⁷⁸⁾, όμως, μεταξύ της προσφερόμενης ποσότητας και των επιτυχώς δημοπρατηθέντων προϊόντων καταδεικνύει ότι η MVM πώλησε σχεδόν σε όλες τις δημοπρασίες όλα τα προσφερόμενα προϊόντα. Στις περισσότερες περιπτώσεις, μάλιστα, πώλησε και το επιπλέον προϊόν ποσοστού 10 % η διάθεση του οποίου επιτρέπεται από τη νομοθεσία.
- (333) Τα ενδιαφερόμενα μέρη στις παρατηρήσεις τους τόνιζαν και την ύπαρξη αρκετών άλλων παραγόντων που επηρέασαν τις συναλλαγές και επέδρασαν στη δημιουργία του ελεύθερου ανταγωνισμού στην ουγγρική χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. Η Επιτροπή αποδέχεται βέβαια ότι οι ΜΠΣ δεν είναι οι μόνοι παράγοντες που επηρεάζουν τον ανταγωνισμό και το εμπόριο. Όλες οι προαναφερόμενες έρευνες αναγνωρίζουν ότι πολλοί άλλοι παράγοντες (η νομοθεσία, η περιορισμένη πρόσβαση στο διασυνοριακό δυναμικό, η σημαντική επιρροή της διαμόρφωσης τιμών στη διεθνή αγορά κ.λπ.) επιδρούν επίσης στην επιτυχία του ανοίγματος της αγοράς και στο πραγματικό ύψος τιμής. Ωστόσο από όλες τις εκδόσεις που είτε υποβλήθηκαν στην Επιτροπή κατά τη διάρκεια της παρούσας έρευνας είτε ήταν ήδη διαθέσιμες – εκτός εκείνη που παραγγέλθηκε και υποβλήθηκε από την AES-Tisza Erdmű Kft. ⁽⁷⁹⁾ – αναγνωρίζεται σαφώς η σημαντική επιρροή των ΜΠΣ στον ανταγωνισμό και στο εμπόριο.
- (334) Η δέσμευση της δυναμικότητας από τις ΜΠΣ, η εγγυημένη απορρόφηση και ο μηχανισμός διαμόρφωσης τιμών για ολόκληρη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης προστατεύουν τους σταθμούς παραγωγής από τους επιχειρησιακούς κινδύνους που προέρχονται από τη λειτουργία τους. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, στην αιτιολογική σκέψη 211, ως επιχειρησιακή κίνδυνοι νοούνται, μεταξύ άλλων, η διακύμανση του κόστους παραγωγής, ιδίως εκείνου των καυσίμων, οι διακύμανση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας που πρόκειται να πληρώνουν οι τελικοί χρήστες, καθώς και η μη ομαλή ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας εκ μέρους των τελικών χρηστών. Έχοντας υπόψη ότι οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που λειτουργούν εκτός πλαισίου ΜΠΣ είναι αναγκασμένοι να αντιμετωπίζουν αυτούς τους συνήθεις κινδύνους, οι ΜΠΣ εμποδίζουν τη διαμόρφωση ισότιμων όρων για όλους τους παραγωγούς και στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό που βασίζεται στην προσφορά.

⁽⁷⁴⁾ Σημείο 24 του κεφαλαίου Περίληψη της έκθεσης.

⁽⁷⁵⁾ Δημοσιεύθηκε τον Νοέμβριο του 2006. Ολόκληρος ο τίτλος είναι ο εξής: «Η επίπτωση της κατάργησης των μακροπρόθεσμων συμβάσεων αγοράς ηλεκτρικού ρεύματος στη χονδρική τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας».

⁽⁷⁶⁾ Απόσπασμα από το σημείο 2 της ανάλυσης: «ασυμβίβαστη με τις αρχές λειτουργίας της αγοράς ανταγωνισμού»

⁽⁷⁷⁾ Τη 10η Ιανουαρίου 2007. http://ec.europa.eu/comm/competition/antitrust/others/sector_inquiries/energy

⁽⁷⁸⁾ Οι πληροφορίες διατίθενται στην παρακάτω διεύθυνση, στην ιστοσελίδα της Ουγγρικής Υπηρεσίας Ενέργειας: www.eh.gov.hu Το ουγγρικό κείμενο της παρούσας απόφασης είναι ελεύθερη απόδοση του αγγλικού πρωτότυπου.

⁽⁷⁹⁾ Έκθεση του Dr. Theon van Dijk, Μάρτιος 2006.

- (335) Η Επιτροπή διαπιστώνει επίσης ότι οι σταθμοί παραγωγής που τελούν υπό ΜΠΣ ανήκουν στους μεγάλους διεθνείς ομίλους οι οποίοι δραστηριοποιούνται και σε αρκετά άλλα κράτη μέλη. Το μέτρο αυτό εξασφαλίζει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στις εν λόγω εταιρείες και χωρίς αμφιβολίες ασκεί σημαντική επίδραση στο εμπόριο και είναι ικανό να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό στην κοινή αγορά.
- (336) Τα περισσότερα ενδιαφερόμενα μέρη εξετάζουν τα κριτήρια της στρέβλωσης του ανταγωνισμού και της επίδρασης στο εμπόριο κάνοντας αναφορά στις συνθήκες αγοράς που ίσχυαν κατά την περίοδο της σύναψης των ΜΠΣ ή τουλάχιστον πριν από την προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ένωση. Η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχθεί αυτή την προσέγγιση και παραπέμπει σχετικά στις αιτιολογικές σκέψεις 156 έως 172 ανωτέρω.
- (337) Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη υποστηρίζουν επίσης ότι εξεταζόμενη μεμονωμένα η δική τους ΜΠΣ δεν επηρεάζει τις συναλλαγές, καθότι σε σχέση με τη συνολική δυναμικότητα της χώρας η παραγωγική δυναμικότητά τους είναι ελάχιστη. Δεδομένου ότι κάθε ΜΠΣ διέπεται από την ίδια θεμελιώδη αρχή (η υποχρεωτική αγορά ορισμένης ελάχιστης ποσότητας παραγομένης ηλεκτρικής ενέργειας, η δέσμευση παραγωγικής δυναμικότητας, η εφαρμογή τιμής που καλύπτει το επιλέξιμο και μεταβλητό κόστος κατά τη χρονική περίοδο 15 έως 27 ετών), η κάθε μια από αυτές επηρεάζει την αγορά. Ωστόσο, η συνύπαρξη δέκα ΜΠΣ στην ουγγρική αγορά πολλαπλασιάζει την επιρροή αυτή. Όσο μεγαλύτερη δυναμικότητα καλύπτεται από τις ΜΠΣ τόσο ισχυρότερη είναι η αναφερόμενη επιρροή.
- (338) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι ανωτέρω παρουσιαζόμενες διατάξεις των ΜΠΣ επηρεάζουν το εμπόριο και είναι ικανές να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό.
- (339) Η Επιτροπή στο σημείο 3.1 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας εξέφρασε αμφιβολίες αν η ΜΠΣ της Paksi Atomerőmű συνιστά κρατική ενίσχυση λόγω των ενδεχομένων σημαντικών παρεκκλίσεων της από τις άλλες ΜΠΣ. Όμως η Επιτροπή κατά την εξέτασή της κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι ανωτέρω αξιολογήσεις των κριτηρίων κρατικής ενίσχυσης αφορούν και την ΜΠΣ της Paksi Atomerőmű, επειδή οι καθοριστικές διατάξεις της συνάδουν με τις βασικές αρχές των άλλων ΜΠΣ. Στην παρούσα απόφαση αναφέρονται ανωτέρω τα καθοριστικά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ΜΠΣ της Paksi Atomerőmű στο πλαίσιο ανάλυσης του σχετικού κριτηρίου.
- (340) Με βάση την ανωτέρω ανάλυση, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ κρατική ενίσχυση συνιστούν οι σημαντικότεροι όροι της αναφερόμενης στις ΜΠΣ υποχρέωσης αγοράς: ήτοι η δέσμευση δυναμικότητας και η εγγυημένη απορρόφηση εκ μέρους της MVM με τους όρους που αποσκοπούν στη διασφάλιση της απόδοσης επενδύσεων που πραγματοποιούν οι σταθμοί παραγωγής και στην απαλλαγή από τους εμπορικούς κινδύνους που προέρχονται από τη λειτουργία. Αυτή η κρατική ενίσχυση προέρχεται από τη συνολική εφαρμογή της δέσμευσης δυναμικότητας, της εγγυημένης ελάχιστης απορρόφησης, του μηχανισμού διαμόρφωσης τιμών ο οποίος βασίζεται στις τιμές ενέργειας και ισχύος και αποβλέπει στην κάλυψη του σταθερού και μεταβλητού κόστους και του κόστους κεφαλαίου, καθώς και από τη μεγαλύτερη από τη συνήθη πρακτική της αγοράς διάρκεια ισχύος της σύμβασης.

7.4. Εφαρμογή των ΜΠΣ μετά την προσχώρηση

- (341) Τα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίζονται ότι τα μέτρα που έχουν ληφθεί νόμιμα πριν από την προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν θα πρέπει να επιθεωρηθούν από την Επιτροπή μετά την προσχώρηση. Αυτό θα ήταν σύμφωνο με τη γενική αρχή της απαγόρευσης αναδρομικής ισχύος των κανόνων δικαίου.
- (342) Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με τον ισχυρισμό αυτό. Από την ημερομηνία της προσχώρησης για κάθε μέτρο ισχύει το κοινοτικό κεκτημένο ανεξαρτήτως εάν προηγουμένως τα μέτρα, βάσει των εθνικών νομοθεσιών, ήταν σύνομα. Για τα ενισχυτικά μέτρα εφαρμόζονται οι ειδικές διατάξεις περί κρατικών ενισχύσεων που προβλέπονται στο παράρτημα IV της πράξης προσχώρησης, ακόμη και αν αυτά πριν από την προσχώρηση είχαν ληφθεί σύμφωνα με το ισχύον εσωτερικό δίκαιο.
- (343) Αποκλειστικά και μόνο οι κατωτέρω τρεις κατηγορίες μέτρων χαρακτηρίζονται ως υπάρχουσες ενισχύσεις στο παράρτημα IV κεφάλαιο 3 παράγραφος 1 της πράξης προσχώρησης: i) οι ενισχύσεις που τέθηκαν σε εφαρμογή πριν από την 10η Δεκεμβρίου 1994, ii) οι ενισχύσεις που, μετά την εξέταση της Επιτροπής, εντάχθηκαν στο προσάρτημα του παραρτήματος IV της πράξης προσχώρησης, καθώς και iii) αυτές που στο πλαίσιο του «προσωρινού μηχανισμού» εγκρίθηκαν από την Επιτροπή. Κάθε εφαρμοστέο και μετά την προσχώρηση μέτρο που συνιστά κρατική ενίσχυση και δεν ανήκει σε καμία από τις κατηγορίες αυτές πρέπει να χαρακτηριστεί ως νέα ενίσχυση, κατά συνέπεια η Επιτροπή έχει πλήρη αρμοδιότητα να απαγορεύσει τα μέτρα αυτά εφόσον καθίστανται μη συμβιβάσιμα με την κοινή αγορά. Η εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στις μελλοντικές επιπτώσεις των μέτρων που έχουν εφαρμογή μετά την προσχώρηση δεν συνιστά αναδρομική εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων των ΕΚ και γίνεται οπωσδήποτε με εξουσιοδότηση της πράξης προσχώρησης.
- (344) Στο παράρτημα IV κεφάλαιο 3 παράγραφος 2 της πράξης προσχώρησης καθορίζεται η έννοια του «προσωρινού μηχανισμού». Η παράγραφος αυτή ορίζει το νομοθετικό πλαίσιο της εξέτασης των προγραμμάτων στήριξης και των επιμέρους ενισχύσεων που τέθηκαν σε εφαρμογή πριν την προσχώρηση αλλά εφαρμόζονται και μετά από αυτή.
- (345) Τα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίζονται ότι οι κοινοτικές διατάξεις περί κρατικών ενισχύσεων εφαρμόζονται μόνο εκείνα τα μέτρα μπορούν να καθοριστούν ως εφαρμοστέα και μετά την προσχώρηση τα οποία εξασφαλίζουν και περαιτέρω πλεονέκτημα. Κατά τα επιχειρήματά τους οι ΜΠΣ δεν δημιούργησαν περαιτέρω πλεονέκτημα μετά την προσχώρηση, αφού ο τύπος τιμών καθορίστηκε πριν από αυτή, επομένως η οικονομική δέσμευση του κράτους ήταν ήδη πλήρως γνωστή.

(346) Η Επιτροπή κάνει τις ακόλουθες παρατηρήσεις. Οι ΜΠΣ λήγουν στη χρονική περίοδο από 2010 έως 2024, δηλαδή μετά την προσχώρηση. Η Επιτροπή μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις έκρινε ότι κάποιο μέτρο ενίσχυσης, που έχει εφαρμογή και μετά την ημερομηνία προσχώρησης, δεν θεωρείται, σύμφωνα με την πράξη προσχώρησης, ως εφαρμοστέο μέτρο. Όμως αυτή η εξαιρετική πρακτική – βάσει των γενικών αρχών της νομικής ερμηνείας των εξαιρέσεων – πρέπει να ερμηνευθεί συστατικά για να μην αποδεσμευθούν από τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων από την Επιτροπή εκείνα τα μέτρα στα οποία κατά τη βούληση των μερών της πράξης προσχώρησης, η ίδια πρέπει να διαθέτει εξουσία ελέγχου.

(347) Εν προκειμένω, η Επιτροπή στην έως τώρα πρακτική της ⁽⁸⁰⁾ έκρινε πράγματι ότι κατά την έννοια του παραρτήματος IV της πράξης προσχώρησης τα μέτρα ενίσχυσης στην περίπτωση των οποίων ήταν γνωστή η ακριβής έκταση της οικονομικής δέσμευσης του κράτους πριν από την προσχώρηση, δεν είναι εφαρμοστέα μετά την προσχώρηση.

Η ακριβής έκταση της οικονομικής δέσμευσης του κράτους

(348) Οι ΜΠΣ δεν καθορίζουν τη μέγιστη έκταση της οικονομικής δέσμευσης του κράτους, και πριν από την προσχώρηση δεν ήταν δυνατόν να καθορισθεί ο ακριβής υπολογισμός της έκτασης αυτής της οικονομικής δέσμευσης για τη συνολική διάρκεια ισχύος των ΜΠΣ.

(349) Αντιθέτως, η έκταση της δέσμευσης του κράτους σχετικά με τις ΜΠΣ εξαρτάται από ορισμένες παραμέτρους των οποίων η μελλοντική εξέλιξη ήταν ακόμη άγνωστη κατά την ημερομηνία της προσχώρησης. Οι ΜΠΣ εξασφαλίζουν επίσης στους παραγωγούς μια προστασία από διακυμάνσεις του κόστους οποίο δεν συνδέεται με προγενέστερες της προσχώρησης, αλλά με μελλοντικές συναλλαγές και γεγονότα, επομένως ήταν ακόμη άγνωστο κατά την ημερομηνία της προσχώρησης.

(350) Ιδιαίτερος οι ακόλουθες συνθήκες επιβεβαιώνουν το γεγονός ότι η έκταση της δέσμευσης του κράτους στο πλαίσιο των ΜΠΣ ήταν ακόμη άγνωστη κατά την ημερομηνία προσχώρησης και οι ΜΠΣ επιβάλλουν περαιτέρω υποχρέωση στο κράτος και μετά την ημερομηνία προσχώρησης.

(351) Πρώτον στις ΜΠΣ δεν καθορίζεται η ακριβής τιμή στην οποία πωλούν οι παραγωγοί την ενέργεια στην MVM. Ο υπολογισμός των τιμών βασίζεται σε τύπους που αποτελούνται από πολλές παραμέτρους με απρόβλεπτη διακύμανση.

(352) Στον τύπο τιμών των ΜΠΣ συμπεριλαμβάνονται η τιμή διαθέσιμότητας (ή αλλιώς τιμή ισχύος), η τιμή ενέργειας, καθώς και άλλες, εξαρτώμενες από τους παραγωγούς συμπληρωματικές χρεώσεις.

(353) Αυτός ο τύπος ορίζει μόνον τις επιλέξιμες δαπάνες και τιμές ανά κατηγορία χρεώσεων, όπως και τη σημασία της δεδομένης κατηγορίας χρεώσεων στη διαμόρφωση της τιμής.

(354) Τόσο οι ίδιοι οι παραγωγοί, όσο και η MVM αναγνώρισαν στις παρατηρήσεις τους ότι ορισμένες κατηγορίες χρεώσεων

χρειάζονται περαιτέρω διευκρίνιση στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων με την MVM.

(355) Ορισμένες από τις κατηγορίες κόστους που αναγνωρίζονται στις ΜΠΣ είναι ασταθείς και η εξακρίβωσή τους δεν υπήρξε δυνατή πριν από την προσχώρηση. Παραδείγματος χάριν:

(356) Τιμή ισχύος

Σε αυτή την κατηγορία χρεώσεων λαμβάνεται υπόψη τόσο η εγγυημένη όσο και η από την MVM πραγματικά χρησιμοποιούμενη ισχύς. Η διαμόρφωσή της εξαρτάται μεταξύ άλλων από τον ετήσιο, τον μηνιαίο και τον εβδομαδιαίο σχεδιασμό. Σε κάθε ΜΠΣ αναφέρονται οι κανόνες του σχεδιασμού χρονοδιαγραμμάτων και η τελική καθοριζόμενη τιμή στην κάθε ΜΠΣ εξαρτάται από τα ετήσια, τα μηνιαία και τα εβδομαδιαία προγράμματα. Είναι προφανές ότι αυτές οι κατηγορίες κόστους δεν μπορούν να προσδιοριστούν εκ των προτέρων. Παραδείγματος χάριν για μια δεδομένη περίοδο τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να προβλέψουν πλεονάζουσα δυναμικότητα. Η τελική τιμή που αποδίδεται από την MVM αναγκαστικά διαμορφώνεται και από άλλους παράγοντες, όπως παραδείγματος χάριν από τις καιρικές συνθήκες που επιδρούν στη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας των καταναλωτών.

Η συναλλαγματική ισοτιμία του φιορινιού Ουγγαρίας προς τα ξένα νομίσματα επηρεάζει επίσης αυτή την κατηγορία δαπανών.

(357) Τιμή ενέργειας

Αυτή η κατηγορία κόστους καθορίζεται κυρίως από το κόστος καυσίμων. Τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν δύνανται να ελέγξουν τους κανόνες της αγοράς που σχετίζονται με τη διακύμανση του κόστους αυτού. Στις ΜΠΣ δεν καθορίζεται κανένα συγκεκριμένο ανώτατο όριο του κόστους που σχετίζεται με τη μελλοντική διαμόρφωση της τιμής καυσίμων.

Το ακριβές πληρωτέο ποσό της τιμής ενέργειας για τη δεδομένη περίοδο επηρεάζεται σαφώς και από την ακριβή ποσότητα που πωλήθηκε στην MVM. Αυτή η τελευταία δύναται να υπολογιστεί μόνον εκ των υστέρων.

(358) Συμπληρωματικές χρεώσεις (όπου συντρέχει περίπτωση)

Ορισμένες ΜΠΣ καθορίζουν μια συμπληρωματική χρέωση για τη δεσμευμένη δυναμικότητα που τελικά δεν χρησιμοποιήθηκε. Φυσικά ούτε το ακριβές ποσό αυτής μπορεί να προβλεφθεί.

(359) Στις περισσότερες ΜΠΣ συμπεριλαμβάνεται σύστημα bonus/malus, βάσει του οποίου οι παραγωγοί δικαιούνται προσαύξηση εφόσον, παραδείγματος χάριν, σε περιόδους φορτίου αιχμής λειτουργούν με περισσότερη δυναμικότητα ή παράγουν περισσότερη ενέργεια από την προβλεπόμενη στη ΜΠΣ. Αντιθέτως, προβλέπεται μείωση τιμής εφόσον ο παραγωγός προσφέρει λιγότερη δυναμικότητα από την προβλεπόμενη στη ΜΠΣ ή στο ετήσιο/μηνιαίο πρόγραμμα.

(360) Αυτοί οι υπολογισμοί —παρόμοια με τους προαναφερμένους— βασίζονται σε περιοδικούς προγραμματισμούς παραγωγής και εξαρτώνται επίσης και από την απόκριση του ίδιου του παραγωγού. Σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να προβλεφθούν.

⁽⁸⁰⁾ Βλέπε π.χ. την απόφαση της Επιτροπής της 28ης Ιανουαρίου 2004 περί κρατικής ενίσχυσης: CZ 14/2003 – Τσεχική Δημοκρατία «Česka spořitelna, a.s.».

- (361) Από τα ανωτέρω προκύπτει σαφώς ότι σε περίπτωση συμβάσεων διάρκειας 15 έως 27 ετών δεν μπορεί να καθοριστεί η τελική χονδρική τιμή. Η ακριβής τιμή εξαρτάται από τα χρονοδιαγράμματα παραγωγής, καθώς και επηρεάζεται από το μέγεθος της ζήτησης ενέργειας, τη συμπεριφορά των συμβαλλόμενων μερών, την τιμή καυσίμων κ.λπ.
- (362) Μολονότι δεν αφορούν όλα τα προαναφερόμενα επιχειρήματα στο σύνολο των ΜΠΣ (επειδή οι κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών σε κάποιο βαθμό διαφέρουν στις διάφορες συμβάσεις), όλες οι ΜΠΣ περιέχουν κάποιο στοιχείο τιμής που δεν μπορεί να προβλεφθεί με ακρίβεια.
- (363) Βάσει των ανωτέρω η Επιτροπή είναι της άποψης ότι η ύπαρξη των τύπων για τον προσδιορισμό της τιμής δεν περιορίζει την έκταση της δέσμευσης του κράτους. Το γεγονός ότι ο τύπος αποτελείται από πολλές μεταβλητές παραμέτρους δεν επιτρέπουν τον ακριβή προσδιορισμό της μελλοντικής έκτασης της δέσμευσης του κράτους.
- (364) Παράλληλα, πρέπει να σημειωθεί ότι η οικονομική δέσμευση της MVM που απορρέει από τις ΜΠΣ σε μεγάλο βαθμό εξαρτάται από τις συνθήκες ζήτησης, δεδομένου ότι αυτή η οικονομική δέσμευση αντιστοιχεί στη διαφορά της τιμής παράδοσης όπως προβλέπεται από τις ΜΠΣ και των εσόδων που προέρχονται από την ενέργεια που έχει διατεθεί στο εμπόριο από την MVM. Πράγματι, η τιμή στην οποία η MVM θα πωλεί την ενέργεια δεν μπορεί να προβλεφθεί. Συγκεκριμένα αυτό το έσοδο εξαρτάται από το μέγεθος των ακριβών εισπράξεων της MVM που προέρχονται από την πώληση στο πλαίσιο των συμβάσεων με τους περιφερειακούς διανομείς, από τα αποτελέσματα των διαδικασιών πρόσκλησης προς υποβολή προσφορών και των πλειοδοτικών δημοπρασιών, καθώς και από την πώληση στην «Ηλεκτρονική αγορά». Οι τιμές αυτές επηρεάζονται από την περιοδική ρύθμιση της διοικητικής τιμής και την αστάθεια της ζήτησης της αγοράς. Αυτό καθιστά ακόμα πιο απρόβλεπτη την οικονομική δέσμευση του κράτους που οφείλεται στις ΜΠΣ. Επιπλέον υπάρχει πιθανότητα η ποσότητα της εγγυημένης απορρόφησης να υπερβαίνει όλο και περισσότερο τις πραγματικές ανάγκες της MVM, ειδικά μετά την πλήρη απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, τον Ιανουάριο του 2008. Το πλεόνασμα ενέργειας μπορεί να αυξάνει το άγνωστο κόστος, επομένως η έκταση της δέσμευσης του κράτους στο πλαίσιο των ΜΠΣ ενδέχεται να γίνει ακόμα πιο απρόβλεπτη.
- (365) Βάσει των ανωτέρω δηλαδή οι πληρωμές που έχουν καταβληθεί από την MVM προς τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας δεν αποτελούν απλώς την εξόφληση των δόσεων ενός, πριν από την προσχώρηση ακριβώς καθορισμένου πλαισίου ενίσχυσης.
- (366) Επομένως οι ΜΠΣ που εξετάζονται στην παρούσα απόφαση - κατά την έννοια του παραρτήματος IV κεφάλαιο 3 της πράξης προσχώρησης - αποτελούν μέτρα που έχουν εφαρμογή μετά την προσχώρηση.

7.5. Η ΜΠΣ ως «νέα ενίσχυση» σε αντίθεση με την «υφιστάμενη ενίσχυση»

- (367) Κατά την έννοια του παραρτήματος IV, κεφάλαιο 3 της πράξης προσχώρησης «εάν η Επιτροπή δεν προβάλλει αντι-

ρήσεις στο υφιστάμενο μέτρο ενίσχυσης λόγω σοβαρών αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του μέτρου με την κοινή αγορά, εντός 3 μηνών από την παραλαβή όλων των πληροφοριών για το μέτρο αυτό ή από την παραλαβή της δήλωσης του νέου κράτους μέλους με την οποία το κράτος μέλος αυτό ενημερώνει την Επιτροπή ότι θεωρεί ότι η παρασχεθείσα πληροφορία είναι πλήρης, διότι η αιτούμενη συμπληρωματική πληροφορία δεν είναι διαθέσιμη ή έχει ήδη παρασχεθεί, η Επιτροπή θεωρείται ότι δεν έχει προβάλλει αντιρρήσεις».

- (368) Ορισμένα των ενδιαφερόμενων μερών επικαλούμενα το ανωτέρω κεφάλαιο υποστηρίζουν ότι η Επιτροπή παρέλειψε την τήρηση της προθεσμίας των τριών μηνών από την παραλαβή της κοινοποίησης της Ουγγαρίας που πραγματοποιήθηκε την 31η Μαρτίου 2004, εγκρίνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο σιωπηρά το μέτρο στο πλαίσιο του προσωρινού μηχανισμού.
- (369) Η Επιτροπή τονίζει σχετικά ότι θέμα της κοινοποίησης της 31ης Μαρτίου 2004 στο πλαίσιο του προσωρινού μηχανισμού αποτελούσε το κυβερνητικό διάταγμα σχετικά με την αντιστάθμιση προς την MVM και όχι οι ΜΠΣ. Η Ουγγαρία απέσυρε αυτή την κοινοποίησή της και η Επιτροπή κίνησε νέα διαδικασία σχετικά με τις ΜΠΣ με αριθμό καταχώρισης NN (βλέπε κεφάλαιο 1 ανωτέρω).
- (370) Ανεξαρτήτως των προαναφερομένων σημειώνεται ότι, όπως προκύπτει από τον παρακάτω πίνακα, η Επιτροπή δεν παρέλειψε να τηρεί την από τα ενδιαφερόμενα μέρη αναφερόμενη προθεσμία:

Γεγονός	Ημερομηνία	Χρονικό διάστημα μεταξύ ημερομηνίας παραλαβής πληροφοριών και λήψης μέτρων
Κοινοποίηση της Ουγγαρίας	31-3-2004	
Ερωτήματα της Επιτροπής	29-4-2004	29 ημέρες
Απαντήσεις της Ουγγαρίας	4-6-2004	
Ερωτήματα της Επιτροπής	10-8-2004	2 μήνες και 6 μέρες
Απαντήσεις της Ουγγαρίας	21-10-2004	
Ερωτήματα της Επιτροπής	17-1-2005	2 μήνες και 27 μέρες
Απαντήσεις της Ουγγαρίας	7-4-2005	
Η Ουγγαρία αποσύρει την κοινοποίησή	15-4-2005	8 μέρες

- (371) Πέρα από την ανωτέρω γραπτή επικοινωνία, την 15η Ιουλίου 2004, την 30ή Νοεμβρίου 2004 και την 12η Ιανουαρίου 2005 πραγματοποιήθηκαν προσωπικές συναντήσεις μεταξύ των εκπροσώπων της Επιτροπής και των ουγγρικών αρχών.

- (372) Όσον αφορά τη διαδικασία που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή εξετάζει παρακάτω αν οι ΜΠΣ εμπεριέχουν υφιστάμενη ή νέα ενίσχυση δυνάμει των διατάξεων της πράξης προσχώρησης και του κανονισμού διαδικασίας.
- (373) Δυνάμει του παραρτήματος IV κεφάλαιο 3 της πράξης προσχώρησης όλα τα ευρισκόμενα ακόμη σε ισχύ μετά την ημερομηνία προσχώρησης μέτρα, τα οποία αποτελούν κρατική ενίσχυση και δεν πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις, θεωρούνται ως νέα ενίσχυση, κατά την προσχώρηση, για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.
- (374) Οι ΜΠΣ που αποτελούν αντικείμενο της παρούσας απόφασης τέθηκαν σε ισχύ μεταξύ των ετών 1995 και 2001, δηλαδή πριν την προσχώρηση (1η Μαΐου 2004) της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η παρούσα απόφαση αφορά μόνον εκείνες τις ΜΠΣ που ήταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία της προσχώρησης. Δεν αφορά καμία ΜΠΣ που έχει καταγγελθεί πριν από την προαναφερόμενη ημερομηνία. Για όλους τους περαιτέρω λόγους που αναφέρονται στο σημείο 7.4 ανωτέρω το μέτρο κρίνεται εφαρμοστέο μετά την προσχώρηση κατά την εφαρμογή της πράξης προσχώρησης.
- (375) Οι παρακάτω ανήκουν στις τρεις κατηγορίες υφισταμένων ενισχύσεων που αναφέρονται στην πράξη προσχώρησης:
- 1) τα μέτρα ενίσχυσης που έχουν τεθεί σε ισχύ πριν από τις 10 Δεκεμβρίου 1994,

Κάθε ΜΠΣ υπογράφηκε και τέθηκε σε ισχύ μετά την 10η Δεκεμβρίου 1994.
 - 2) τα μέτρα ενίσχυσης που απαριθμούνται στο προσάρτημα που συνάπτεται στην πράξη προσχώρησης,

Κατά την έννοια του παραρτήματος IV κεφάλαιο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) της πράξης προσχώρησης, οι ΜΠΣ ούτε γενικά ούτε μεμονωμένα δεν απαριθμούνται στο προσάρτημα που περιέχει τον κατάλογο των υφιστάμενων μέτρων ενίσχυσης.
 - 3) τα μέτρα ενίσχυσης τα οποία αξιολογήθηκαν από την αρχή εποπτείας των κρατικών ενισχύσεων του νέου κράτους μέλους πριν από την ημερομηνία προσχώρησης και κρίθηκαν συμβατά με το κεκτημένο και για τα οποία η Επιτροπή δεν προέβαλε αντιρρήσεις λόγω σοβαρών αμφιβολιών ως προς τη συμβατότητα του μέτρου με την κοινή αγορά, σύμφωνα με τη διαδικασία που προσδιορίζεται στην πράξη προσχώρησης, της καλούμενης διαδικασίας μεταβατικών μέτρων (βλέπε παράρτημα IV κεφάλαιο 3 παράγραφος 2 της πράξης προσχώρησης).

Καμία ΜΠΣ δεν υποβλήθηκε στην Επιτροπή στο πλαίσιο της καλούμενης διαδικασίας μεταβατικών μέτρων.
- (376) Δεδομένου ότι οι ΜΠΣ δεν ανήκουν σε καμία κατηγορία των υφιστάμενων ενισχύσεων που απαριθμούνται στην πράξη προσχώρησης, συνιστούν νέα ενίσχυση από την ημερομηνία προσχώρησης.
- (377) Η Επιτροπή εφιστά την προσοχή επίσης και στο γεγονός ότι αυτός ο χαρακτηρισμός των ΜΠΣ συμφωνεί με την προδιαγραφή της τελευταίας πρότασης του άρθρου 1 στοιχείο β σημείο ν του κανονισμού διαδικασίας. Αυτός ο κανονισμός προβλέπει ότι εφόσον ορισμένα μέτρα μετατρέπονται σε ενισχύσεις λόγω της απελευθέρωσης μιας δραστηριότητας από την κοινοτική νομοθεσία (δηλαδή στην παρούσα περίπτωση από την έναρξη της ισχύος της οδηγίας 96/92/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία έναρξη στην Ουγγαρία είναι η ημερομηνία προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση), τα μέτρα αυτά δεν συνιστούν υφιστάμενη ενίσχυση μετά την ημερομηνία απελευθέρωσης, επομένως πρέπει να αντιμετωπίζονται ως νέα ενίσχυση.
- (378) Κατά τον ισχυρισμό της Budapesti Erőmű η τελευταία πρόταση του άρθρου 1 στοιχείο β σημείο ν του κανονισμού διαδικασίας δεν μπορεί να εφαρμοστεί. Αναφέρεται στην απόφαση που εκδόθηκε στην υπόθεση *Alzetta Mauro* ⁽⁸¹⁾ υποστηρίζοντας ότι η ενίσχυση που επιδικάστηκε σε μια αγορά που ήταν αποκλεισμένη από τον ανταγωνισμό πριν από την απελευθέρωση, συνιστά υφιστάμενη ενίσχυση από την ημερομηνία της απελευθέρωσης.
- (379) Η Επιτροπή δεν μπορεί να δεχτεί τον ισχυρισμό αυτό. Όπως αναπτύχθηκε ανωτέρω, κατά την άποψη της Επιτροπής οι διατάξεις περί κρατικών ενισχύσεων της πράξης προσχώρησης είχαν ως σκοπό να εξασφαλίσουν την επανεξέταση από την Επιτροπή όλων των μέτρων που μετά την ημερομηνία της προσχώρησης ήταν ικανά να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό μεταξύ των κρατών μελών. Αντίθετα με τις συμβάσεις προσχώρησης που τέθηκαν σε ισχύ πριν την 1η Μαΐου 2004 η πράξη προσχώρησης της 1ης Μαΐου 2004 απέβλεπε στο να περιορίσει τις υφιστάμενες ενισχύσεις στις τρεις αναφερόμενες συγκεκριμένες περιπτώσεις. Η απόφαση που εκδόθηκε στην υπόθεση *Alzetta Mauro* δεν αφορά τα μέτρα που ανήκουν στο πεδίο της πράξης προσχώρησης, και επομένως δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση των υπό εξέταση ΜΠΣ. Επιπλέον η απόφαση που εκδόθηκε στην υπόθεση *Alzetta Mauro* αφορά την πραγματική κατάσταση πριν την έναρξη της ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999.
- (380) Η Budapesti Erőmű υποστηρίζει επίσης ότι στην περίπτωση των ατομικών ενισχύσεων το άρθρο 1, στοιχείο β, σημείο ν δεν εφαρμόζεται, «καθότι δεν αναφέρονται ρητώς τα μέτρα ατομικών ενισχύσεων». Η επιχειρηματολογία αυτή απορρίφθηκε από την Επιτροπή. Δεν υπάρχει κάποιος λόγος που να αποκλείει η αναφορά σε «ενίσχυση» ή σε «ορισμένα μέτρα» να παραπέμπει συγχρόνως και σε ατομικές ενισχύσεις ή προγράμματα ενίσχυσης. Στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 αναφέρονται με συνήθεια κοινοποιηθέντα «μέτρα», όμως η Επιτροπή δεν υποθέτει ότι το ενδιαφερόμενο μέρος θα ήταν της γνώμης ότι το άρθρο 4 διέπει μόνον τις προκαταρκτικές εξετάσεις των κοινοποιηθέντων προγραμμάτων ενισχύσεως.
- (381) Ως εκ τούτου, βάσει της πράξης προσχώρησης και του κανονισμού διαδικασίας η Επιτροπή εκτιμά ότι οι ΜΠΣ συνιστούν νέα ενίσχυση.

⁽⁸¹⁾ Βλέπε υποσημείωση 32.

7.6. Η Επιτροπή δεν δύναται να ακυρώσει τις συμφωνίες ιδιωτικού δικαίου που καταρτίστηκαν εγκύτως («*practa sunt servanda*») – Ανασφάλεια δικαίου - Αναλογικότητα

- (382) Εν προκειμένω, η Επιτροπή επιθυμεί να διατυπώσει την άποψή της σχετικά με τις παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών στις οποίες υποστηρίζεται ότι η Επιτροπή δεν δύναται να καταργήσει τις συμφωνίες ιδιωτικού δικαίου, καθότι σύμφωνα με την άποψη των ενδιαφερόμενων μερών η πράξη αυτή θα αντέκειτο στους κανόνες της συνθήκης ΕΚ περί κρατικών ενισχύσεων, καθώς και θα παραβίαζε την αρχή της ασφάλειας δικαίου και την απαίτηση της αναλογικότητας.
- (383) Η Επιτροπή απορρίπτει αυτό το επιχειρήμα. Προκειμένου για τις κρατικές ενισχύσεις η μορφή της ενίσχυσης (στην περίπτωση των ΜΠΣ συμφωνία ιδιωτικού δικαίου) είναι επουσιώδης επειδή από την πλευρά της εξέτασης της Επιτροπής μόνον οι επιπτώσεις του συγκεκριμένου μέτρου έχουν σημασία. Εφόσον κάποιο από τα μέρη διαθέτει παράνομη και μη συμβιβάσιμη κρατική ενίσχυση συνεπεία των όρων κάποιας συμφωνίας ιδιωτικού δικαίου, τότε το κράτος μέλος πρέπει να καταργήσει τους όρους αυτούς. Η Επιτροπή πρέπει να διατάξει την κατάργηση των παράνομων και μη συμβιβάσιμων μέτρων της κρατικής ενίσχυσης ακόμα και στην περίπτωση που η κρατική ενίσχυση αποτελεί τόσο σημαντικό στοιχείο της συμφωνίας όπου η ισχύς της ίδιας της συμφωνίας θίγεται από την κατάργηση.
- (384) Σχετικά με την ασφάλεια του δικαίου η Επιτροπή κάνει τις ακόλουθες παρατηρήσεις. Η προενταξιακή ευρωπαϊκή συμφωνία μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους αφενός, και της Ουγγαρίας αφετέρου, υπογράφηκε την 16η Δεκεμβρίου 1991 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Φεβρουαρίου 1994, δηλαδή πριν από τη σύναψη των ΜΠΣ. Την 31η Μαρτίου 1994 η Ουγγαρία υπέβαλε επίσημα αίτηση προσχώρησης στην Ένωση. Στην περίοδο της σύναψης των ΜΠΣ (μεταξύ 1995 και 2001) η Ουγγαρία όφειλε να συντονίσει - σύμφωνα με το άρθρο 62 της ευρωπαϊκής συμφωνίας - τους κανόνες ανταγωνισμού της με τη συνθήκη ΕΚ. Επίσης ήταν σαφές ότι οι ΜΠΣ υπογράφηκαν για τόσο μεγάλη διάρκεια ισχύος, που η ισχύς τους δεν θα έπαυε πριν από την προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (385) Η Δημοκρατία της Ουγγαρίας υπέγραψε τη συνθήκη Προσχώρησης⁽⁸²⁾ την 16η Απριλίου 2003. Η συνθήκη Προσχώρησης τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 2004. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της πράξης προσχώρησης από την ημερομηνία της προσχώρησης οι συνθήκες και οι διατάξεις του παράγωγου δικαίου καθίστανται υποχρεωτικές στην Ουγγαρία, σύμφωνα με το άρθρο 2 της πράξης προσχώρησης. Κατά συνέπεια, στα νέα κράτη μέλη το λεγόμενο κοινοτικό κεκτημένο πρέπει να εφαρμοστεί για όλες τις συμβατικές σχέσεις και κάθε αποκλεισμός από την εφαρμογή του κανόνα αυτού είναι δυνατόν να συνάγεται αποκλειστικά από την πράξη

προσχώρησης. Η πράξη προσχώρησης, που επισυνάπτεται στη συνθήκη Προσχώρησης, και τα παραρτήματά της δεν περιέχουν καμία εξαίρεση από την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικής ενίσχυσης που να αποκλείει τις ΜΠΣ ή γενικά τον τομέα ενέργειας από την άμεση εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ περί κρατικής ενίσχυσης.

- (386) Επομένως η Επιτροπή υποχρεούται να εφαρμόζει τις διατάξεις της νομοθεσίας της ΕΕ περί ανταγωνισμού για την Ουγγαρία, όπως και για τα άλλα κράτη μέλη. Η Επιτροπή, σε αντίθεση με την επιχειρηματολογία των ενδιαφερόμενων μερών, είναι της άποψης ότι ο αποκλεισμός των ΜΠΣ από την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων θα οδηγούσε περισσότερο σε ανασφάλεια δικαίου στην κοινή αγορά ενέργειας. Η προσχώρηση μιας χώρας στην ΕΕ μπορεί πράγματι να δημιουργήσει μια κατάσταση ώστε κάποιο μέτρο που πριν από την προσχώρηση δεν παραβίαζε την εθνική νομοθεσία μετά από αυτή να συνιστά κρατική ενίσχυση και συνεπώς να περάσει στην εξουσία ελέγχου της Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις.
- (387) Η Επιτροπή στις παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών δεν βρήκε κάποιο βάσιμο επιχειρήμα που να αποδεικνύει την ασυμβατότητα της παρούσας διαδικασίας με την αρχή της ασφάλειας του δικαίου.

7.7. Η εξέταση του συμβιβάσιμου

- (388) Το άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ καθιερώνει τη γενική αρχή που απαγορεύει τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης εντός της Κοινότητας.
- (389) Στο άρθρο 87 παράγραφος 2 και 3 της συνθήκης ΕΚ διατυπώνονται εξαιρέσεις του γενικού κανόνα του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, βάσει του οποίου οι ενισχύσεις αυτές δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.
- (390) Οι απαλλαγές του άρθρου 87 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ στην παρούσα υπόθεση δεν εφαρμόζονται, επειδή η ενίσχυση αυτή δεν έχει κοινωνικό χαρακτήρα προς μεμονωμένους καταναλωτές, δεν χορηγείται για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα, καθώς και δεν υφίσταται ενίσχυση προς την οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, οι οποίες θίγονται από τη διαίρεση της Γερμανίας.
- (391) Οι περαιτέρω απαλλαγές καθορίζονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.
- (392) Το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) ορίζει ότι δύνανται να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά «οι ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση». Κατά την ημερομηνία της προσχώρησης όλη η ουγγρική επικράτεια θα μπορούσε να θεωρηθεί τέτοια περιοχή και στις περισσότερες από τις περιφέρειες της δύναται να χορηγηθούν οι ενισχύσεις αυτές και στο εξής⁽⁸³⁾.

⁽⁸²⁾ ΕΕ L 236 της 23.9.2003.

⁽⁸³⁾ Ο χάρτης εθνικών περιφερειακών ενισχύσεων της Ουγγαρίας εγκρίθηκε από την Επιτροπή την 13η Σεπτεμβρίου 2006 και δημοσιεύθηκε στην ΕΕ C 256 της 24.10.2006, σ. 7.

- (393) Η Επιτροπή για την αξιολόγηση παρόμοιων ενισχύσεων ενέκρινε κατευθυντήριες γραμμές. Στην Ουγγαρία, κατά την ημερομηνία της προσχώρησης στην ΕΕ ήταν σε ισχύ οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα ⁽⁸⁴⁾ (εφεξής: «προηγούμενες κατευθυντήριες γραμμές περιφερειακών ενισχύσεων»). Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές ρύθμιζαν την αξιολόγηση των περιφερειακών ενισχύσεων και σχετικά ως προς το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ. Η Επιτροπή για την περίοδο μετά την 1η Ιανουαρίου 2007 ενέκρινε νέες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα ⁽⁸⁵⁾ (εφεξής: «νέες κατευθυντήριες γραμμές περιφερειακών ενισχύσεων»).
- (394) Και στις δύο κατευθυντήριες γραμμές περιφερειακών ενισχύσεων διατυπώνεται ως γενικός κανόνας ότι επιτρέπονται οι κρατικές ενισχύσεις μόνον εφόσον χορηγούνται για την κάλυψη επενδυτικού κόστους ⁽⁸⁶⁾. Όπως διατυπώνεται και στις δύο κατευθυντήριες γραμμές:
- (395) «Οι περιφερειακές ενισχύσεις που προορίζονται για τη μείωση των τρεχουσών δαπανών μιας επιχείρησης (ενισχύσεις λειτουργίας) κατά κανόνα απαγορεύονται. Κατ' εξαίρεση, όμως, ενισχύσεις του τύπου αυτού είναι δυνατόν να χορηγούνται σε περιφέρειες που είναι επιλέξιμες κατά την παρέκκλιση κατά το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α), υπό τον όρο ότι i) δικαιολογούνται από τη συμβολή τους στην περιφερειακή ανάπτυξη και από τον χαρακτήρα τους, και ii) το ύψος τους να είναι ανάλογο προς τα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν. Τα κράτη μέλη οφείλουν να αποδεικνύουν την ύπαρξη και το μέγεθος των προβλημάτων αυτών ⁽⁸⁷⁾.»
- (396) Η ενίσχυση δεν μπορεί να θεωρηθεί επενδυτική ενίσχυση. Η επενδυτική ενίσχυση προσδιορίζεται και στις δύο κατευθυντήριες γραμμές κρατικών ενισχύσεων με τη χρήση του καταλόγου επιλέξιμου λειτουργικού κόστους. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται βάσει των ΜΠΣ καλύπτουν σαφώς και άλλες δαπάνες. Το πιο εντυπωσιακό παράδειγμα αυτού είναι η εγγύηση στους σταθμούς παραγωγής για την κάλυψη του κόστους καυσίμων. Οι ΜΠΣ μπορούν να καλύψουν και το εργατικό κόστος. Φυσικά αυτές οι δαπάνες δεν δικαιούνται επενδυτικές ενισχύσεις. Αντιθέτως, αντιστοιχούν στις τρέχουσες δαπάνες μιας εταιρείας επομένως, σύμφωνα με τον ορισμό και των δυο κατευθυντήριων γραμμών περιφερειακών ενισχύσεων, πρέπει να θεωρούνται κόστος λειτουργίας.
- (397) Ως προς τη λειτουργική ενίσχυση, ούτε οι συγγραφικές αρχές ούτε οι ενδιαφερόμενοι επιβεβαίωσαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας συνδεόμενα με συγκεκριμένες περιφέρειες μειονεκτήματα στον μετριασμό των οποίων να απέβλεπαν οι ΜΠΣ, ούτε απέδειξαν την αναλογικότητα του ύψους των ενισχύσεων με τα προβλήματα αυτά.
- (398) Επιπλέον, και στις δύο κατευθυντήριες γραμμές προδιαγράφεται ότι η ενίσχυση λειτουργίας πρέπει πάντοτε να μειώνεται σταδιακά, καθώς και να είναι περιορισμένης διάρκειας. Η ενίσχυση που χορηγείται στο πλαίσιο των ΜΠΣ δεν μειώνεται σταδιακά και η διάρκεια ισχύος 15 έως 27 ετών υπερβαίνει σε μεγάλο βαθμό τη χρονική διάρκεια που ορίζουν και οι δύο κατευθυντήριες γραμμές. Οι ΜΠΣ δεν αντιστοιχούν σε καμία από τις ειδικές εξαιρούμενες περιπτώσεις οι οποίες επιτρέπονται από τις δύο κατευθυντήριες γραμμές, άλλωστε αυτό δεν υποστηρίχτηκε ποτέ ούτε από τις συγγραφικές αρχές ούτε από τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- (399) Με βάση τα ανωτέρω η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η ενίσχυση δεν πληροί τα κριτήρια των απαλλαγών όπως ορίζονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3, στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ.
- (400) Το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο α) της συνθήκης ΕΚ ορίζει ότι δύνανται να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά: «οι ενισχύσεις για την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους».
- (401) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η εν λόγω ενίσχυση δεν αποσκοπεί στις ενισχύσεις για την προώθηση κάποιων σημαντικών σχεδίων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.
- (402) Η Επιτροπή δεν βρήκε κάποιο στοιχείο που να αποδεικνύει ότι η ενίσχυση εξυπηρετεί την άρση σοβαρής διαταραχής στην συγγραφική οικονομία. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η ηλεκτρική ενέργεια είναι σημαντικό προϊόν στην οικονομία του κάθε κράτους μέλους, όπως επίσης ότι στη δεκαετία του 1990 στην Ουγγαρία ήταν απαραίτητος ο εκσυγχρονισμός του τομέα αυτού.
- (403) Όμως, κατά την εκτίμηση της Επιτροπής η «σοβαρή διαταραχή της οικονομίας κράτους μέλους» αφορά πιο βαριές καταστάσεις και δεν συνάδει με την περίπτωση συνηθισμένων συμβάσεων παροχής ενέργειας. Επιπλέον η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι η ανωτέρω διατύπωση προϋποθέτει κάποιο βαθμό έκτακτης ανάγκης, πράγμα που είναι ασυμβίβαστο με τις ΜΠΣ.
- (404) Ούτε οι συγγραφικές αρχές ούτε τα ενδιαφερόμενα μέρη υποστήριξαν ότι οι ΜΠΣ είναι συμβιβάσιμες με το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΚ.
- (405) Με βάση τα ανωτέρω η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η ενίσχυση δεν πληροί τα κριτήρια των απαλλαγών όπως ορίζονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο β) της συνθήκης ΕΚ.
- (406) Το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο δ) της συνθήκης ΕΚ ορίζει ότι δύνανται να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά οι ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και ανταγωνισμού στην Κοινότητα σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον. Αυτό το στοιχείο προφανώς δεν εφαρμόζεται στις ΜΠΣ.
- (407) Το άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ επιτρέπει την έγκριση των ενισχύσεων για την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον. Η Επιτροπή κατήρτισε πολλές κατευθυντήριες γραμμές και ανακοινώσεις στις οποίες προβάλλει τους τρόπους εφαρμογής των απαλλαγών του προαναφερόμενου άρθρου.

⁽⁸⁴⁾ ΕΕ C 74 της 10.3.1998, σ. 9.

⁽⁸⁵⁾ ΕΕ C 54 της 4.3.2006, σ. 13.

⁽⁸⁶⁾ Σημείο 4.15. των προηγούμενων κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, καθώς και το σημείο 5 των νέων κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.

⁽⁸⁷⁾ Το απόσπασμα προέρχεται από το στοιχείο 5 των νέων κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.

- (408) Από τις ανωτέρω αιτιολογικές σκέψεις 393 έως 398 προκύπτει ότι οι ΜΠΣ δεν είναι συμβιβάσιμες ούτε με τις προηγούμενες ούτε με τις νέες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.
- (409) Όσον αφορά το κοινοτικό πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος ⁽⁸⁸⁾ που ήταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία προσχώρησης της Ουγγαρίας, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι παρομοίως με τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις περιφερειακές ενισχύσεις, αυτό το πλαίσιο επιτρέπει προπάντων τις επενδυτικές ενισχύσεις. Η χορήγηση ενίσχυσης λειτουργίας περιορίζεται στην ενίσχυση ατομικών σκοπών. Η πρώτη κατηγορία αυτών αφορά τη διαχείριση των αποβλήτων και την εξοικονόμηση ενέργειας (ενότητα E.3.1) όπου η διάρκεια της ενίσχυσης περιορίζεται στα πέντε έτη. Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν οι φορολογικές εκπτώσεις ή απαλλαγές (ενότητα E.3.2). Η τρίτη αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ενότητα E.3.3). Προφανώς καμία από τις διατάξεις αυτές δεν μπορεί να εφαρμοστεί στην παρούσα υπόθεση.
- (410) Η τέταρτη και τελευταία κατηγορία εκείνων των ενισχύσεων που μπορούν να εγκριθούν είναι υπέρ της συνδυασμένης παραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας (ενότητα E.3.4., εφεξής: «συνδυασμένη παραγωγή ενέργειας»). Ορισμένοι από τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς παράγουν θερμότητα και ηλεκτρισμό. Όμως οι ΜΠΣ δεν συμμορφώνονται με τους όρους που διατυπώνονται στο σημείο 66 του κοινοτικού πλαισίου σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και αναλόγως με καμία από τις επιλογές των σημείων 58 έως 65. Ένας από τους όρους του σημείου 66 αφορά τις ενισχύσεις που ευνοούν την προστασία του περιβάλλοντος, είτε επειδή η απόδοση μετατροπής είναι ιδιαίτερα υψηλή, είτε επειδή τα μέτρα αυτά επιτρέπουν τον περιορισμό της κατανάλωσης ενέργειας, είτε επειδή η διαδικασία παραγωγής επιφέρει μικρότερη βλάβη στο περιβάλλον. Από τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή δεν διαπιστώνεται ότι πληρούνται οι όροι αυτοί.
- (411) Επιπλέον, για τη χορήγηση ενίσχυσης για τη συνδυασμένη παραγωγή ενέργειας τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν από τέσσερις εναλλακτικές λύσεις:
- 1η λύση: ενίσχυση για την αντιστάθμιση της διαφοράς μεταξύ του λειτουργικού κόστους του σταθμού συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας και της αγοραίας τιμής της παραγόμενης ενέργειας,
 - 2η λύση: εισαγωγή νέων μηχανισμών αγοράς, όπως τα πράσινα πιστοποιητικά ή τα συστήματα πρόσκλησης υποβολής προσφορών,
 - 3η λύση: ενίσχυση για την αντιστάθμιση των εξωτερικών δαπανών που αποφεύχθηκαν, δηλαδή του περιβαλλοντικού κόστους που θα βάρυνε την κοινωνία αν η ίδια ποσότητα ενέργειας δεν προερχόταν από συνδυασμένη παραγωγή ενέργειας,
 - 4η λύση: ενίσχυση με διάρκεια ισχύος που περιορίζεται στα πέντε έτη, η οποία μειώνεται προοδευτικά ή δεν υπερβαίνει το 50 % των επιπρόσθετων δαπανών.
- (412) Προφανώς, οι ΜΠΣ δεν ανταποκρίνονται στους όρους της 2ας και 3ης λύσης. Δεν ανταποκρίνονται ούτε στους όρους της 1ης λύσης, αφού κατά τον προσδιορισμό του ποσού της ενίσχυσης δεν εφαρμόστηκε η αγοραία τιμή της παραγόμενης ενέργειας. Το ποσό της ενίσχυσης που χορηγείται βάσει μιας συγκεκριμένης ΜΠΣ εξαρτάται αποκλειστικά από το κόστος επένδυσης και λειτουργίας του εν λόγω παραγωγού και όχι από την προσφερόμενη τιμή των άλλων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας.
- (413) Επιπλέον, ουσιαστικά ούτε η Ουγγαρία ούτε οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί δεν επιχειρηματολόγησαν υπέρ του συμβιβάσιμου βάσει των άρθρων αυτών όπως και δεν απέδειξαν ότι οι σταθμοί παραγωγής ανταποκρίνονται στα κριτήρια του πλαισίου σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος που αφορούν τη χορήγηση ενίσχυσης της συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας.
- (414) Την 23η Ιανουαρίου 2008 η Επιτροπή εξέδωσε νέες κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος ⁽⁸⁹⁾. Βάσει και αυτών των κατευθυντήριων γραμμών επιτρέπονται μόνον οι ενισχύσεις λειτουργίας που χορηγούνται για την εξοικονόμηση ενέργειας, τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τις φορολογικές εκπτώσεις και απαλλαγές. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, καμία από αυτές τις διατάξεις δεν εφαρμόζεται για τις ΜΠΣ.
- (415) Όσον αφορά τη συνδυασμένη παραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, στα κράτη μέλη προσφέρεται η δυνατότητα να επιλέξουν από τρεις εναλλακτικές λύσεις για τη χορήγηση ενισχύσεων:
- 1η λύση: ενίσχυση για την αντιστάθμιση της διαφοράς μεταξύ του λειτουργικού κόστους του σταθμού συνδυασμένης παραγωγής ενέργειας και της αγοραίας τιμής της παραγόμενης ενέργειας,
 - 2η λύση: εισαγωγή μηχανισμών αγοράς, όπως τα πράσινα πιστοποιητικά ή τα συστήματα πρόσκλησης υποβολής προσφορών,
 - 3η λύση: ενίσχυση με διάρκεια ισχύος που περιορίζεται στα πέντε έτη, η οποία μειώνεται προοδευτικά ή δεν υπερβαίνει το 50 % του επιπρόσθετου κόστους.
- Οι ΜΠΣ δεν ανταποκρίνονται σε κανένα από τους όρους των λύσεων αυτών. Ούτε οι ουγγρικές αρχές ούτε οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας δεν έχουν υποβάλλει αποδείξεις σχετικά με την εκπλήρωση των κριτηρίων των νέων κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την προστασία περιβάλλοντος.
- (416) Από τις κατευθυντήριες γραμμές και ανακοινώσεις που η Επιτροπή εξέδωσε για την επεξήγηση του ορθού τρόπου εφαρμογής των απαλλαγών του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης ΕΚ αποκλειστικά και μόνο η Μεθοδολογία του λανθάνοντος κόστους (βλέπε παράγραφος 26 της παρούσας) δύναται να χρησιμοποιηθεί.

⁽⁸⁸⁾ Κοινοτικό πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (ΕΕ C 37 της 3.2.2001, σ. 3).

⁽⁸⁹⁾ ΕΕ C 82 της 1.4.2008, σ. 1.

- (417) Η Μεθοδολογία αφορά τις ενισχύσεις εκείνων των κατεστημένων εταιρειών, οι οποίες πραγματοποίησαν επενδύσεις στους σταθμούς παραγωγής πριν από την απελευθέρωση της αγοράς, επομένως σε μια πλέον απελευθερωμένη αγορά θα αντιμετώπιζαν δυσκολίες στην εξασφάλιση της απόδοσης των επενδύσεων. Η Μεθοδολογία θεωρείται η κατάλληλη βάση της εξέτασης συμβιβάσιμου των ΜΠΣ επειδή τα βασικά χαρακτηριστικά αυτών είναι ότι προσφέρουν τη δυνατότητα σε εκείνες εταιρείες οι οποίες πραγματοποίησαν επενδύσεις σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας να αποκτήσουν εγγυημένες εισπράξεις που τους εξασφαλίζει την απόδοση των επενδύσεων τους.
- (418) Η Επιτροπή σημειώνει ότι ούτε οι ουγγρικές αρχές, ούτε οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί δεν υποστήριξαν στις παρατηρήσεις τους ότι οι ΜΠΣ θα ήταν συμβιβάσιμες με τα κριτήρια της Μεθοδολογίας. Πράγματι, οι περισσότεροι παραγωγοί θεωρούν τις ΜΠΣ εμπορικές συμφωνίες που συνάφθηκαν πριν από την έκδοση της Μεθοδολογίας και τα κριτήρια του μηχανισμού αντιστάθμισης είναι απλώς ανεπαρκή για την αξιολόγηση των εν λόγω συμβάσεων.
- (419) Πρωταρχική επιδίωξη της Μεθοδολογίας είναι να διευκολύνει τη μετάβαση του τομέα ενέργειας στην απελευθερωμένη αγορά, επιτρέποντας στις κατεστημένες επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας να προσαρμοστούν στην καθιέρωση συνθηκών ανταγωνισμού⁽⁹⁰⁾.
- (420) Κατά την ανάλυση των μέτρων ενίσχυσης με σκοπό την αντιστάθμιση του κόστους υποχρεώσεων και εγγυήσεων που δεν μπορούν να τηρηθούν, λόγω της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας η Μεθοδολογία δίνει μια σύντομη περιγραφή των γενικών αρχών που εφαρμόζονται από την Επιτροπή. Ορίζει ως «λανθάνον κόστος» αυτές τις υποχρεώσεις και εγγυήσεις που μπορούν να εμφανιστούν σε διάφορες μορφές, και κυρίως στη μορφή επενδύσεων που πραγματοποιούνται με την άμεση ή έμμεση εγγύηση πωλήσεων της παραγωγής.
- (421) Επειδή οι ίδιες οι ΜΠΣ συνιστούν άμεση εγγύηση πώλησης που έχει προσφερθεί πριν την απελευθέρωση, οι σταθμοί παραγωγής που λειτουργούν στο πλαίσιο των ΜΠΣ θεωρούνται ότι ανήκουν στο πεδίο εφαρμογής της Μεθοδολογίας.
- (422) Η Επιτροπή διαπιστώνει όμως, ότι πολλά στοιχεία των γενικών αρχών των ΜΠΣ δεν πληρούν τα κριτήρια που καθορίζονται στο κεφάλαιο 4 της Μεθοδολογίας. Πρώτον, δεν πληρούν τα κριτήρια της ενότητας 4.2 της Μεθοδολογίας, που προδιαγράφει ότι στον μηχανισμό καταβολής της ενίσχυσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η εξέλιξη του ανταγωνισμού. Οι μηχανισμοί προσδιορισμού τιμής έχουν διαμορφωθεί με τον τρόπο ώστε στον προσδιορισμό των τιμών λαμβάνονται υπόψη μόνον οι ειδικές παράμετροι του ενδιαφερόμενου σταθμού παραγωγής. Δεν λαμβάνονται υπόψη οι τιμές ή η δυναμικότητα παραγωγής των ανταγωνιστικών παραγωγών.
- (423) Κατά την έννοια της ενότητας 4.9 της Μεθοδολογίας η Επιτροπή εκφράζει σοβαρότατες αμφιβολίες σχετικά με μια ενίσχυση στο ποσό της οποίας δεν λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές μεταξύ των υποθέσεων σχετικά με την οικονομική κατάσταση και την αγορά οι οποίες έχουν ληφθεί αρχικά υπόψη για την εκτίμηση του λανθάνοντος κόστους αφενός,
- και της πραγματικής τους εξέλιξης αφετέρου. Οι ΜΠΣ συνιστούν τέτοια ενίσχυση, καθώς κατά τη διαμόρφωση της ενίσχυσης δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι υποθέσεις σχετικά με την αγορά. Επιπλέον το γεγονός ότι οι βασικές διατάξεις των ΜΠΣ παρέμεναν αμετάβλητες παρόλο το σταδιακό άνοιγμα της αγοράς ενέργειας, υποχρεώνοντας την ΜVM να αγοράζει περισσότερη ενέργεια από εκείνη που θα κάλυπτε τις ανάγκες της και κατά συνέπεια να πωλεί το πλεόνασμα στην ανοικτή αγορά, αποδεικνύεται ότι στις ΜΠΣ δεν λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές εξελίξεις της αγοράς.
- (424) Επιπλέον, όπως έχει παρουσιαστεί στο κεφάλαιο 3 της παρούσας, ένα από τα βασικότερα πλεονεκτήματα των ΜΠΣ από την άποψη των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας είναι ότι η ΜVM υποχρεώνεται να αγοράζει μια προσδιορισμένη ποσότητα ισχύος και εγγυημένης ποσότητας που καλύπτει το σταθερό και μεταβλητό κόστος, καθώς και το κόστος κεφαλαίου σε μια διάρκεια που αναλογεί περίπου με την περίοδο λειτουργίας ή απόσβεσης των εν λόγω εγκαταστάσεων. Κατά συνέπεια οι ΜΠΣ υποχρεώνουν το ένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη να αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια από το άλλο μέρος αγνοώντας την πραγματική εξέλιξη της προσφοράς των ανταγωνιστών.
- (425) Αρκετά κράτη μέλη έχουν δημιουργήσει μηχανισμούς αντιστάθμισης με τη χρήση των οποίων, βάσει της μελλοντικής ανοικτής αγοράς και ειδικά της ανάλυσης των μελλοντικών τιμών αγοράς που προέρχονται από τις συνθήκες προσφοράς και ζήτησης, καθορίζουν εκ των προτέρων το ανώτατο όριο του ποσού της ενίσχυσης. Εφόσον τα πραγματικά έσοδα των ενδιαφερόμενων παραγωγών είναι υψηλότερες από τις προβλεπόμενες, το ποσό της ενίσχυσης θα υπολογιστεί ξανά και θα προσδιοριστεί ως χαμηλότερο από το ανώτατο όριο. Επομένως η επίπτωση της αντιστάθμισης στην αγορά μειώνεται στο ελάχιστο δυνατό, ειδικά γιατί δεν εξασφαλίζει ένα ελάχιστο επίπεδο παραγωγής και πώλησης στους ωφελούμενους.
- (426) Στο πλαίσιο αυτό, σε σημαντική μερίδα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, οι ΜΠΣ αποτελούν εμπόδιο στη διαμόρφωση του πραγματικού ανταγωνισμού, αντί να προωθήσουν τη μετάβαση στην ανταγωνιστική αγορά. Ως εκ τούτου τα μέτρα για την καταβολή των ενισχύσεων δεν προσφέρουν τη δυνατότητα να λαμβάνονται υπόψη οι μελλοντικές εξελίξεις του ανταγωνισμού και το ποσό της ενίσχυσης δεν εξαρτάται από τις πραγματικές εξελίξεις του ανταγωνισμού.
- (427) Επομένως τα προαναφερόμενα μέτρα είναι αντίθετα με τις αρχές που διατυπώνονται στο κεφάλαιο 5 της Μεθοδολογίας, σύμφωνα με τις οποίες οι μηχανισμοί χρηματοδότησης δεν μπορούν να είναι αντίθετοι προς το συμφέρον της Κοινότητας και ιδίως προς τον ανταγωνισμό. Βάσει του κεφαλαίου 5 οι μηχανισμοί χρηματοδότησης δεν πρέπει να αποθαρρύνουν την είσοδο σε ορισμένες εθνικές ή περιφερειακές αγορές επιχειρήσεων ή άλλων νέων φορέων που δεν είναι παρόντες στις αγορές αυτές. Όμως, όπως τονίζεται μεταξύ άλλων και στην αιτιολογική σκέψη 220, το σύστημα δέσμευσης δυναμικότητας και τιμής ισχύος εμπεριέχει τη δυνατότητα να αποθαρρύνει την ΜVM, δηλαδή τον μακράν μεγαλύτερο αγοραστή της χονδρικής αγοράς, από τη σύναψη συμβάσεων με άλλους παραγωγούς που δραστηριοποιούνται εκτός πλαισίου ΜΠΣ. Επιπλέον, το άνοιγμα της αγοράς και οι όροι των ΜΠΣ υποχρεώνουν την ΜVM να

(90) Βλέπε τις εισαγωγικές διατάξεις της Μεθοδολογίας.

αγοράζει περισσότερη ενέργεια από εκείνη που θα κάλυπτε τις ανάγκες της και την προτρέπουν να πωλεί τη με αυτόν τον τρόπο προμηθευμένη ενέργεια με τη χρήση των μηχανισμών διάθεσης στην ανοικτή αγορά. Στην εμφάνιση νέων φορέων στη χονδρική αγορά αυτό καθ' αυτό το γεγονός αποτελεί εμπόδιο. Τέλος, η Επιτροπή εκτιμά ότι οι ΜΠΣ στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό για μακράν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από εκείνο που δικαιολογείται για τη μετάβαση στην ανταγωνιστική αγορά.

- (428) Οι κανόνες στους οποίους βασίζεται η δημιουργία των ΜΠΣ δεν πληρούν τα κριτήρια της ενότητας 4.5 της Μεθοδολογίας, επειδή δεν καθορίζουν εκ των προτέρων το ανώτατο ποσό των ενισχύσεων που καταβάλλεται στους παραγωγούς μεταξύ της 1ης Μαΐου 2004 και της παύσης ισχύος των ΜΠΣ.
- (429) Επιπλέον βάσει της ενότητας 4.8 της Μεθοδολογίας η Επιτροπή εκφράζει σοβαρότατες αμφιβολίες σχετικά με τις ενισχύσεις που αποσκοπούν να διατηρήσουν το σύνολο ή μέρος των προ της έναρξης ισχύος της οδηγίας 96/92/ΕΚ⁽⁹¹⁾ εσόδων, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη μόνο το επιλέξιμο λανθάνον κόστος που θα μπορούσε να προκύψει από την καθιέρωση του ανταγωνισμού.
- (430) Η διατήρηση των ΜΠΣ μετά την προσχώρηση της Ουγγαρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τις επιπτώσεις να διατηρηθεί το μεγαλύτερο μέρος των προ της έναρξης ισχύος της οδηγίας 96/26/ΕΚ εσόδων των ενδιαφερόμενων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπλέον, οι σταθμοί παραγωγής που λειτουργούν στο πλαίσιο των ΜΠΣ αποτελούν σημαντικό κομμάτι της αγοράς και η διάρκειά ισχύος των ΜΠΣ υπερβαίνει το δικαιολογημένο χρονικό διάστημα για την εφαρμογή στις συνθήκες της αγοράς.
- (431) Επιπλέον, η Επιτροπή δεν βρίσκει κάποια συγκεκριμένα στοιχεία των κυρίων διατάξεων που αποτελούν τις ΜΠΣ, τα οποία βάσει της Μεθοδολογίας θα μπορούσαν να θεωρηθούν συμβιβάσιμα με την κοινή αγορά. Ειδικά η μείωση της διάρκειας ισχύος των ΜΠΣ δεν θα αρκούσε να εξασφαλίσει το συμβιβασίμο επειδή θα παρέμενε εμπόδιο στη διαμόρφωση του πραγματικού ανταγωνισμού ο μηχανισμός χρηματοδότησης που βασίζεται στη δέσμευση δυναμικότητας και στην εγγυημένη ποσότητα απορρόφησης. Ο μηχανισμός χρηματοδότησης θα παρέμενε αντίθετος με τον στόχο να προωθηθεί η διαμόρφωση της πραγματικά ανταγωνιστικής αγοράς στην οποία οι τιμές προσδιορίζονται από τη σχέση προσφοράς και ζήτησης.
- (432) Βάσει του ανωτέρω συλλογισμού η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι ΜΠΣ δεν συμβιβάζονται με τα κριτήρια που ορίζονται στην Μεθοδολογία.
- (433) Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη υποστηρίζουν ότι το άρθρο 86 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ εφαρμόζεται στις ΜΠΣ ακόμη και στην περίπτωση που αυτές δεν πληρούν τα κρι-

τήρια τα οποία εξηγούνται στην απόφαση της υπόθεσης Altmark.

- (434) Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι οι παρατηρήσεις στις αιτιολογικές σκέψεις 255 έως 275 σχετικά με τα κριτήρια της απόφασης Altmark οδηγούν συγχρόνως και στη συμπεράσμα ότι το άρθρο 86 παράγραφος 2 στην περίπτωση των ΜΠΣ δεν δύναται να εφαρμοστεί.
- (435) Το άρθρο 86 παράγραφος 2 εφαρμόζεται μόνον εφόσον η ωφελούμενη επιχείρηση είναι επιφορτισμένη με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, αυτός ο όρος όμως, όπως αποδεικνύεται στις αιτιολογικές σκέψεις 256 έως 267, σε αυτή την περίπτωση δεν πληρούται. Επιπλέον η αντιστάθμιση για την παροχή υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος πρέπει να είναι ανάλογη με τα στοιχεία του πρόσθετου κόστους, που σημαίνει ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες πρέπει να είναι πλήρως προσδιορισμένες για να μπορεί να διαπιστωθεί το κόστος που συνδέεται με αυτή την υπηρεσία. Όπως υπογραμμίζεται στις αιτιολογικές σκέψεις 268 έως 270, στην παρούσα περίπτωση αυτός ο όρος δεν πληρούται.
- (436) Συνεπώς η ενίσχυση που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας απόφασης συνιστά μη συμβιβάσιμη κρατική ενίσχυση.

7.8. Ανάκτηση

- (437) Η Επιτροπή, σύμφωνα με τη συνθήκη ΕΚ και την πάγια νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, όταν βεβαιώνει το ασυμβίβαστο μιας ενίσχυσης με την κοινή αγορά, είναι αρμόδια να αποφασίσει αν το σχετικό κράτος μέλος υποχρεούται να καταργήσει ή να τροποποιήσει την ενίσχυση αυτή⁽⁹²⁾. Πάντα σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η υποχρέωση που επιβάλλεται σε ένα κράτος να καταργήσει ενίσχυση που η Επιτροπή θεωρεί ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά ολοκληρώνεται με την επαναφορά του προηγούμενου καθεστώτος⁽⁹³⁾. Το Δικαστήριο απεφάνθη σχετικά ότι ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται όταν ο δικαιούχος έχει επιστρέψει τα ποσά που χορηγήθηκαν βάσει της παράνομης ενίσχυσης, χάνοντας ως εκ τούτου το πλεονέκτημα από το οποίο είχε επωφεληθεί στην αγορά σε σχέση με τους ανταγωνιστές του, και επαναφέρεται η κατάσταση που ίσχυε πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης⁽⁹⁴⁾.
- (438) Στο πνεύμα της ανώτερης νομολογίας το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 ορίζει ότι «σε περίπτωση αρνητικής απόφασης για υπόθεση παράνομων ενισχύσεων, η Επιτροπή αποφασίζει την εκ μέρους του οικείου κράτους μέλους λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τον ωφελούμενο. Η Επιτροπή δεν απαιτεί ανάκτηση της ενίσχυσης εάν αυτό αντικείται σε κάποια γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου».

⁽⁹²⁾ Η απόφαση C-70/72 Επιτροπή κατά Γερμανίας (Συλλογή 1973, σ. 00813, σκέψη 13).

⁽⁹³⁾ Η απόφαση στις υποθέσεις C-278/92, C-279/92 και C-280/92 Βασιλείο της Ισπανίας κατά Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Συλλογή 1994, σ. I-4103, σκέψη 75).

⁽⁹⁴⁾ Η απόφαση C-75/97 Βασιλείο του Βελγίου κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Συλλογή 1999, σ. I-03671, σκέψεις 64-65).

⁽⁹¹⁾ Στην πράξη, από την ημερομηνία της απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας, η οποία στην περίπτωση της Ουγγαρίας είναι η 1η Μαΐου 2004.

(439) Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίζονταν στις κοινοποιήσεις τους ότι η κατάργηση των συμφωνιών ιδιωτικού δικαίου με την απόφαση της Επιτροπής θα ήταν αντίθετη με την αρχή της ασφάλειας του δικαίου, αφού οι ΜΠΣ είναι συμφωνίες ιδιωτικού δικαίου που συνάφθηκαν καλή την πίστη των παραγωγών και σύμφωνα με τις συνθήκες της αγοράς που επικρατούσαν στην περίοδο της σύναψής τους. Επίσης υποστηρίζουν ότι μια τέτοια απόφαση θα έδιγε την αρχή της αναλογικότητας. Η Επιτροπή βάσει των λόγων που εξηγούνται στις αιτιολογικές σκέψεις 382 έως 387 απορρίπτει αυτή την επιχειρηματολογία.

(440) Το Δικαστήριο σχετικά με την αναλογικότητα έκρινε ότι η ανάκτηση της παράνομης κρατικής ενίσχυσης η οποία αποσκοπεί στην επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μέτρο δυσανάλογο προς τους στόχους των διατάξεων της συνθήκης που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις ⁽⁹⁵⁾.

(441) Επομένως η Επιτροπή είναι της άποψης ότι υπάρχουν επαρκείς λόγοι για να ανακτηθεί η ενίσχυση που χορηγούνται στο πλαίσιο των ΜΠΣ, με σκοπό την επαναφορά των συνθηκών του ανταγωνισμού.

Προσδιορισμός του ποσού που πρέπει να ανακτηθεί

(442) Στις αιτιολογικές σκέψεις 176 έως 236 αποδείχθηκε ότι το πλεονέκτημα που προέρχεται από τις ΜΠΣ υπερβαίνει αρκετά την ενδεχόμενη θετική διαφορά μεταξύ των τιμών που προβλέπονται στις ΜΠΣ και των τιμών που θα υπήρχαν στην αγορά σε περίπτωση απουσίας αυτών.

(443) Ωστόσο η Επιτροπή είναι της άποψης ότι για το χρονικό διάστημα μεταξύ της 1ης Μαΐου 2004 έως και την παύση ισχύος των ΜΠΣ δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί ακριβώς το συνολικό ποσό όλων των προϋποθέσεων, που περιγράφονται στις αιτιολογικές σκέψεις 174 έως 236 και σχετίζονται με τις μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις αγοράς της ΜVM. Επομένως η Επιτροπή κατά την έκδοση της εντολής ανάκτησης περιορίζει την ανάκτηση στη διαφορά μεταξύ των εσόδων των σταθμών παραγωγής οι οποίοι λειτουργούν σε πλαίσιο των ΜΠΣ και των εσόδων που θα εισέπρατταν χωρίς των ΜΠΣ στην αγορά για το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα.

(444) Όσον αφορά το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί, η Επιτροπή έχει την επίγνωση της περιπλοκότητας του υπολογισμού του ακριβούς ποσού της ενίσχυσης που χορηγήθηκε στους ωφελούμενους, επειδή αυτός εξαρτάται από την τιμή και από την ποσότητα της παραγόμενης και πωλούμενης ενέργειας στη χονδρική αγορά της Ουγγαρίας στο χρονικό διάστημα μεταξύ της 1ης Μαΐου 2004 έως και την παύση ισχύος των ΜΠΣ, εάν καμία ΜΠΣ δεν θα ήταν σε ισχύ κατά την περίοδο αυτή. Επειδή το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγικής δυνα-

μικότητας της Ουγγαρίας καλύπτεται από ΜΠΣ, στην περίπτωση που θα ίσχυε το «εναλλακτικό σενάριο» (counterfactual scenario) ⁽⁹⁶⁾ η αγορά θα διαμορφωνόταν πολύ διαφορετικά από την πραγματική πορεία της.

(445) Ένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ηλεκτρικής ενέργειας είναι ότι μετά την παραγωγή της η αποθήκευσή της δεν είναι συμφέρουσα. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η σταθερότητα του δικτύου η σχέση ανάμεσα στην προσφορά και τη ζήτηση πρέπει να είναι ισορροπημένη. Κατά συνέπεια η ποσότητα και η τιμή της ενέργειας που πωλείται στη χονδρική αγορά από τους παραγωγούς και εισαγωγείς σε κάποιο δεδομένο χρονικό διάστημα δεν εξαρτάται από τη συνολική ποσότητα της ζητούμενης από τους καταναλωτές ενέργειας για το ίδιο χρονικό διάστημα, αλλά από τη συνολική ποσότητα ενέργειας που ζητείται στις συγκεκριμένες χρονικές στιγμές ⁽⁹⁷⁾. Επιπλέον, η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας παρουσιάζει σημαντική ημερήσια και εποχική διακύμανση, με συνέπεια η παραγωγική και εισαγωγική δυναμικότητα για την κάλυψη της ζήτησης να διαφέρει σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους και συγκεκριμένες μονάδες παραγωγής, εξάλλου ορισμένες μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας προσφέρουν ενέργεια μόνο σε περιόδους αυξημένης ζήτησης ⁽⁹⁸⁾. Για τον λόγο αυτό, δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί με ακρίβεια η λειτουργία της αγοράς βάσει των στοιχείων ετήσιας κατανάλωσης, παραγωγής και τιμής, που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή.

(446) Ωστόσο, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου δεν υπάρχει διάταξη του κοινοτικού δικαίου που να προβλέπει ότι η Επιτροπή οφείλει κατά την έκδοση της εντολής ανάκτησης της μη συμβίβασιμης με την κοινή αγορά ενίσχυσης, να προσδιορίσει με ακρίβεια το ποσό προς ανάκτηση. Στην απόφαση της Επιτροπής αρκεί να περιλαμβάνονται μόνον οι πληροφορίες βάσει των οποίων ο ίδιος ο αποδέκτης μπορεί να υπολογίσει το ποσό αυτό χωρίς ιδιαίτερες δυσκολίες ⁽⁹⁹⁾.

(447) Για τον λόγο αυτό η Επιτροπή παρέχει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον προσδιορισμό του ποσού που πρέπει να ανακτηθεί. Όπως προαναφέρθηκε, οι ΜΠΣ καλύπτουν μια τόσο σημαντική μερίδα της συγγκριτικής χονδρικής αγοράς που χωρίς αυτές οι τιμές προφανώς θα διαμορφώνονταν διαφορετικά από τις πραγματικές τιμές που παρατηρήθηκαν στο τμήμα ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου η τιμή που οι παραγωγοί θα μπορούσαν να επιτύχουν ελλείπει ΜΠΣ δύναται να υπολογιστεί με τη χρήση των αποτελεσμάτων προσομοίωσης, οι οποία απαρτίζεται από την ανάλυση της λειτουργίας της χονδρικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας βάσει

⁽⁹⁵⁾ Η απόφαση C-75/97 Βασιλείο του Βελγίου κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Συλλογή 1999, σ. I-030671, σκέψη 68), η απόφαση C-142/87 Βασιλείο του Βελγίου κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Συλλογή 1990, σ. I-00959, σκέψη 66), και η απόφαση στις υποθέσεις C-278/92-C-280/92 Βασιλείο Ισπανίας κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Συλλογή 1994, σ. I-04103, σκέψη 75).

⁽⁹⁶⁾ Δηλαδή σε μια νοητή κατάσταση όπου, μεταξύ της 1ης Μαΐου 2004 και της παύσης ισχύος των ΜΠΣ, καμία ΜΠΣ δεν θα ήταν σε ισχύ ενώ όλα τα άλλα δεδομένα θα διαμορφώνονταν παρομοίως με την πραγματικότητα. Το «πραγματικό σενάριο» αντιστοιχεί στις πραγματικές συνέπειες της ύπαρξης των ΜΠΣ.

⁽⁹⁷⁾ Αυτό το χαρακτηριστικό στοιχείο εκφράζεται σε MW και ονομάζεται συνήθως «φορτίο δικτύου».

⁽⁹⁸⁾ Ονομάζονται συνήθως «φορτίο αιχμής» οι περιόδοι όπου η ζήτηση είναι αυξημένη σε σχέση με τις περιόδους του «βασικού φορτίου».

⁽⁹⁹⁾ Βλέπε, μεταξύ άλλων, την απόφαση C-480/98 Βασιλείο της Ισπανίας κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Συλλογή 2000, σ. I-8717, σκέψη 25) και την απόφαση C-415/03 Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Ελληνικής Δημοκρατίας (Συλλογή 2005, σ. I-03875, σκέψη 39).

του «εναλλακτικού σεναρίου». Μια τέτοια προσομοίωση αποσκοπεί στην εκτίμηση της πώλησης και των τιμών στην περίπτωση της υλοποίησης του «εναλλακτικού σεναρίου». Στη βάση αυτή θα μπορούσε να δοθεί μια αξιόπιστη εκτίμηση σχετικά με την τιμή που θα πλήρωνε η MVM στους ενδιαφερόμενους παραγωγούς για την ενέργεια που θα προμηθεύονταν σύμφωνα με το εναλλακτικό σενάριο. Η προσομοίωση πρέπει να πληροί τα κριτήρια των επόμενων αιτιολογικών σκέψεων.

(448) Κατ' αρχήν, λαμβάνοντας υπόψη την εξαιρετικά μικρή ελαστικότητα τιμής που χαρακτηρίζει τη ζήτηση ενέργειας, η προσομοίωση πρέπει να πραγματοποιηθεί με την προϋπόθεση ότι το φορτίο δικτύου του εναλλακτικού σεναρίου είναι σε κάθε χρονική περίοδο ισότιμο με το φορτίο που πραγματικά μετρήθηκε στο ίδιο χρονικό σημείο.

(449) Δεύτερον – όπως τονίζεται στην αιτιολογική σκέψη 196 – η ηλεκτρική ενέργεια πωλείται στο πλαίσιο προθεσμιακών ή ημερησίων συναλλαγών. Όπως αποδεικνύεται στην τομεακή έρευνα του ηλεκτρισμού οι τιμές της προθεσμιακής αγοράς προσδιορίζονται από τη διαμόρφωση των ειδικών προσδοκιών που αφορούν τις τιμές στην ημερήσια αγορά. Αντίθετα με τις ημερήσιες αγορές – όπου σύμφωνα με την οικονομική θεωρία, σε περίπτωση ιδανικών ανταγωνιστικών συνθηκών η τιμή στην κάθε χρονική στιγμή είναι ισότιμη με το υψηλότερο βραχυπρόθεσμο οριακό κόστος του συνόλου των για την κάλυψη της ζήτησης απαραίτητων παραγωγικών μονάδων⁽¹⁰⁰⁾ – στις προθεσμιακές αγορές δεν υπάρχει ένα προφανές επίπεδο τιμής που θα μπορούσε να εκτιμηθεί με βάση την οικονομική θεωρία. Επιπλέον, δεν μπορεί να προσομοιωθεί η επίδραση των στρατηγικών που οι πωλητές και αγοραστές ακολουθούν στις επιλογές τους μεταξύ προθεσμιακών και ημερησίων συναλλαγών. Η διαφορετικότητα των καταστάσεων στις χονδρικές αγορές ανά την Ευρώπη επίσης καταδεικνύεται αυτό το γεγονός. Η τομεακή έρευνα του ηλεκτρισμού εντόπισε ότι η αναλογία μεταξύ της ποσότητας που πωλείται στην ημερήσια αγορά και της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας σε εθνικό επίπεδο παρουσιάζει σημαντικές διαφορές από το ένα κράτος μέλος στο άλλο⁽¹⁰¹⁾.

(450) Βάσει των διαπιστώσεων της αιτιολογικής σκέψης 198, οι τιμές της ημερήσιας αγοράς - και ειδικά εκείνες που εμφανίζονται στα ημερήσια χρηματιστήρια ενέργειας – καθίστανται σημεία αναφοράς για το σύνολο της χονδρικής αγοράς, συμπεριλαμβανομένων και των προθεσμιακών προϊόντων. Για τον λόγο αυτό η Επιτροπή φρονεί ότι για την προσομοίωση της χονδρικής αγοράς – προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσό προς ανάκτηση – πρέπει να ληφθεί ως αφετηρία η υπόθεση ότι κάθε πώληση ηλεκτρικής ενέργειας, εκτός από τις ειδικές περιπτώσεις των αιτιολογικών σκέψεων 453 έως 456, πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο ημερησίων συναλλαγών.

⁽¹⁰⁰⁾ Σε ιδανικές ανταγωνιστικές συνθήκες η ζήτηση καλύπτεται από τις μονάδες παραγωγής οι οποίες λειτουργούν με το χαμηλότερο βραχυπρόθεσμο οριακό κόστος και είναι ικανές να εφοδιάζουν το δίκτυο με την ποσότητα ενέργειας που καλύπτει το σύνολο της ζήτησης. Οι μονάδες των σταθμών παραγωγής κατατάσσονται βάσει των βραχυπρόθεσμων οριακών κοστών τους. Η εμφάνισή τους στην αγορά σε κάθε χρονική στιγμή εξαρτάται από τη θέση τους σε αυτή την «κατάταξη αξιών», από το φορτίο δικτύου, καθώς και από την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που προμηθεύουν οι άλλες παραγωγικές μονάδες που βρίσκονται σε υψηλότερες θέσεις στην κατάταξη αξιών.

⁽¹⁰¹⁾ Αυτό το ποσοστό π.χ. στην Γαλλία είναι 5 %, στο Ηνωμένο Βασίλειο 11 %, στην Ιταλία 44 %, στην Ισπανία 84 %.

(451) Η προσομοίωση πρέπει να πραγματοποιηθεί βάσει του βραχυπρόθεσμου οριακού κόστους των ενδιαφερόμενων παραγωγικών μονάδων. Κατά συνέπεια στην προσομοίωση πρέπει να ληφθούν υπόψη τα σημαντικά στοιχεία, και ειδικά εκείνα που σχετίζονται με την εγκατεστημένη ισχύ, τη θερμική απόδοση, το κόστος καυσίμων, καθώς και τα άλλα σημαντικά στοιχεία του μεταβλητού κόστους και των χρονικών περιόδων της προγραμματισμένης και αναγκαστικής διακοπής λειτουργίας όλων των παραγωγικών μονάδων ηλεκτρικής ενέργειας που δραστηριοποιήθηκαν⁽¹⁰²⁾ στην Ουγγαρία στο διάστημα μεταξύ της 1ης Μαΐου 2004 και της πραγματικής παύσης ισχύος των ΜΠΣ. Επιπλέον η προσομοίωση πρέπει να υλοποιηθεί λαμβάνοντας υπόψη τη βασική προϋπόθεση ότι σε κάθε χρονική στιγμή υπάρχει αποκλειστικά μια μόνον τιμή στην προσομοιωμένη ημερήσια αγορά, η οποία διαμορφώθηκε ως αποτέλεσμα του μηχανισμού προσφοράς και ζήτησης. Αυτή η μοναδική τιμή κατά περιόδους τροποποιείται, λόγω των αλλαγών της ζήτησης και του μεταβλητού κόστους.

(452) Κατά την προσομοίωση πρέπει να δοθεί προσοχή στο γεγονός ότι σύμφωνα με το εναλλακτικό σενάριο η MVM δεν θα υποχρεούταν να αγοράζει ποσότητα ενέργειας που θα υπερέβαινε την αναγκαία ποσότητα για την κάλυψη της ζήτησης του τομέα κοινής ωφέλειας⁽¹⁰³⁾. Ως εκ τούτου το εναλλακτικό σενάριο δεν περιέχει τους μηχανισμούς πώλησης της αιτιολογικής σκέψης 226 και οι ανάγκες της MVM περιορίζονται στην ποσότητα που αναλογεί στη ζήτηση του τομέα κοινής ωφέλειας.

(453) Η προσομοίωση πρέπει να λαμβάνει υπόψη και εκείνες τις μεμονωμένες και δεόντως δικαιολογημένες καταστάσεις οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να οδηγήσουν σε παρέκκλιση από τη γενική αρχή του οριακού κόστους, στην οποία βασίζεται ολόκληρη η προσομοίωση. Τέτοιες μεμονωμένες περιπτώσεις μπορούν να αντιμετωπίζονται από τις μονάδες συνδυσμένης παραγωγής ενέργειας. Δεδομένης της εξάρτησης από τις υποχρεώσεις τους για παροχή θερμότητας σύμφωνα με τη σύμβαση ή τη νομοθεσία μπορεί να συμβεί οι μονάδες αυτές να πωλούν την ηλεκτρική ενέργεια σε τιμή που είναι χαμηλότερη από το βραχυπρόθεσμο οριακό κόστος τους.

(454) Μπορούν να βρεθούν σε παρόμοια κατάσταση και εκείνες οι παραγωγικές μονάδες στις οποίες χορηγείται κρατική ενίσχυση στο πλαίσιο ενισχυτικών προγραμμάτων λόγω της χρησιμοποίησης των φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών. Αυτή η κατάσταση υφίσταται στην Ουγγαρία, όπου, σύμφωνα με τους νόμους, η MVM και οι περιφερειακές επιχειρήσεις παροχής ηλεκτρισμού υποχρεούνται να αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια από εταιρείες συνδυσμένης παραγωγής ενέργειας, οι οποίες παράγουν ηλεκτρική ενέργεια από απόβλητα ή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε διοικητική τιμή που συνήθως είναι υψηλότερη από τις τιμές του τμήματος ανταγωνισμού της χονδρικής αγοράς. Κατά την προσομοίωση πρέπει να θεωρηθεί αυτό το σύστημα υποχρεωτικής απορρόφησης ως δεδομένο και του εναλλακτικού σεναρίου. Επομένως η ποσότητα και η τιμή της ενέργειας που αγοράζει η MVM στο πλαίσιο του συστήματος υποχρεωτικής απορρόφησης αντιστοιχεί στην πραγματική ποσότητα και τιμή, δηλαδή του «πραγματικού σεναρίου»⁽¹⁰⁴⁾.

⁽¹⁰²⁾ Είτε εντός είτε εκτός πλαισίου ΜΠΣ.

⁽¹⁰³⁾ Λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις απώλειες στο σύστημα μεταφοράς και διανομής.

⁽¹⁰⁴⁾ Το «πραγματικό σενάριο» αντιστοιχεί στην πραγματική εξέλιξη της αγοράς μετά την 1η Μαΐου με την ύπαρξη των ΜΠΣ.

- (455) Κατά την προσομοίωση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι μια ορισμένη ποσότητα υλικά διαθέσιμης παραγωγικής δυναμικότητας δεν μπορεί να προσφερθεί στη χονδρική αγορά καθότι έχει δεσμευτεί για την κάλυψη των υπηρεσιών εξισορρόπησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς. Σύμφωνα με το πραγματικό σενάριο τόσο οι παραγωγοί που δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο των ΜΠΣ όσο οι υπόλοιποι παραγωγοί παρείχαν υπηρεσίες εξισορρόπησης. Η προσομοίωση πρέπει να πραγματοποιηθεί βασιζόμενη στην υπόθεση ότι η παραγωγική δυναμικότητα που δεσμεύτηκε για τις υπηρεσίες εξισορρόπησης του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς, η ηλεκτρική ενέργεια που παρεσχέθη βάσει της δυναμικότητας αυτής, καθώς και η τιμή που εισπράχθηκε για αυτή, σύμφωνα με το εναλλακτικό σενάριο, θα διαμορφώνονταν με τον ίδιο τρόπο όπως και στο πραγματικό σενάριο.
- (456) Με βάση το εναλλακτικό σενάριο η ποσότητα και η τιμή της εισαγόμενης και εξαγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας θα διαμορφώνονταν διαφορετικά από εκείνες του πραγματικού σεναρίου. Ταυτόχρονα, αυτή η επίδραση δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί χωρίς να επεκταθεί η προσομοίωση και στις χώρες εισαγωγής και εξαγωγής, γιατί οι αποφάσεις των φορέων της αγοράς σχετικά με την εξαγωγή από μια δεδομένη χώρα ή την εισαγωγή σε μια άλλη καθορίζονται από τις συνθήκες αγοράς των χωρών αυτών. Δεδομένου ότι η ποσότητα της εισαγόμενης και εξαγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, σε σχέση με την εσωτερική παραγωγή και κατανάλωση, είναι ελάχιστη, καθώς και λαμβάνοντας υπόψη ότι το ένα τρίτο της εισαγωγής ρυθμίζεται από μακροπρόθεσμες συμβάσεις ⁽¹⁰⁵⁾, η Επιτροπή κρίνει ότι η προσπάθεια για την εν λόγω επέκταση της προσομοίωσης ενδέχεται να αποδειχθεί υπέρμετρο. Για τον λόγο αυτό η Ουγγαρία μπορεί να αποδεχτεί ότι οι περιεχόμενες στο εναλλακτικό σενάριο εισαγόμενες και εξαγόμενες ποσότητες καθώς και οι τιμές τους θα ήταν ισότιμες με εκείνες του πραγματικού σεναρίου.
- (457) Η Επιτροπή έχει την επίγνωση ότι ορισμένοι παραγωγοί - οι οποίοι δεν έχουν υπογράψει ΜΠΣ με την ΜVM - έχουν συνάψει μακροπρόθεσμες ή μεσοπρόθεσμες συμβάσεις με άλλους καταναλωτές. Ωστόσο, η Επιτροπή εκτιμά ότι αυτές οι συμβάσεις δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη στην προσομοίωση, καθότι εάν οι ΜΠΣ, σύμφωνα με την προϋπόθεση του εναλλακτικού σεναρίου, είχαν παύσει να είναι σε ισχύ την 1η Μαΐου 2004 ή ακόμη νωρίτερα, τότε όλοι οι παραγωγοί θα ήταν υποχρεωμένοι να τροποποιήσουν τις επιχειρηματικές στρατηγικές τους λόγω της πλειοψηφίας της εγκαταστημένης ισχύος που δεσμεύεται στο πλαίσιο των ΜΠΣ. Όπως διατυπώνεται στην αιτιολογική σκέψη 449, δεν μπορεί να εκτιμηθεί η αναλογία μεταξύ της ηλεκτρικής ενέργειας που πωλείται στην ημερήσια αγορά και εκείνης που πωλείται στην προθεσμιακή αγορά. Κατά συνέπεια πρέπει να θεωρηθεί ότι, εφόσον δεν τους αφορά κάποια από τις περιπτώσεις των αιτιολογικών σκέψεων 453 έως 456, όλοι οι παραγωγοί θα πωλούσαν το σύνολο της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειάς τους στην ημερήσια αγορά.
- (458) Η ακριβέστερη δυνατή εκτέλεση της προσομοίωσης της χονδρικής αγοράς γίνεται σε ωριαία βάση, βάσει όλων των δεικτών που ισχύουν τη δεδομένη ώρα. Ωστόσο η Επιτροπή δέχεται τη χρήση της προσομοίωσης που περιορίζεται σε
- δείγματα αντιπροσωπευτικών χρονικών σημείων και τα αποτελέσματα της προσομοίωσης που προκύπτουν από τις χρονικές αυτές στιγμές προβάλλονται επί του συνόλου της υπό εξέταση χρονικής περιόδου.
- (459) Η προσομοίωση πρέπει να προσφέρει εκτιμήσεις για τη θεωρητική ποσότητα και τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το εναλλακτικό σενάριο. Με βάση τα προηγούμενα στοιχεία των τελικών χρηστών του τμήματος κοινής ωφέλειας καθώς και του συνόλου των τελικών χρηστών εν γένει πρέπει να ετοιμαστεί μια εκτίμηση για την αναλογία μεταξύ της ηλεκτρικής ενέργειας που απαιτήθηκε από την ΜVM για την κάλυψη της ζήτησης του τμήματος κοινής ωφέλειας ⁽¹⁰⁶⁾ και της συνολικής ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας που παρασχέθηκε στη χονδρική αγορά στα ορισμένα χρονικά σημεία σύμφωνα με το πραγματικό σενάριο.
- (460) Με τη χρήση της ανωτέρω αναλογίας πρέπει να εκτιμάται η ποσότητα της ηλεκτρικής ενέργειας την οποία οι παραγωγοί θα πωλούσαν στην ΜVM στις διάφορες χρονικές περιόδους σύμφωνα με το εναλλακτικό σενάριο. Βάσει των εκτιμήσεων αυτών θα πρέπει να ερευνηθεί το ύψος του ποσού το οποίο, σύμφωνα με το εναλλακτικό σενάριο, θα πλήρωνε στους παραγωγούς η ΜVM καθ' όλη την υπό εξέταση χρονική περίοδο για την προμηθευόμενη ενέργεια για την κάλυψη της ζήτησης του τμήματος κοινής ωφέλειας ⁽¹⁰⁷⁾.
- (461) Στο τελευταίο βήμα του προσδιορισμού του ποσού προς ανάκτηση, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι στο πραγματικό σενάριο το σύνολο της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από τις μονάδες σταθμών παραγωγής που λειτουργούν σε πλαίσιο των ΜΠΣ οι παραγωγοί δεν πωλούσαν καθ' ανάγκη στην ΜVM αλλά χρησιμοποίησαν για πώληση σε άλλους πελάτες τις μη δεσμευμένες δυναμικότητές τους. Το ποσό προς ανάκτηση από την κάθε ενδιαφερόμενη μονάδα σταθμών ενέργειας πρέπει να υπολογιστεί ανά έτος, στη βάση της διαφοράς των εσόδων ⁽¹⁰⁸⁾, των προερχομένων από την ενέργεια που πωλήθηκε στην ΜVM σε πλαίσιο ΜΠΣ, όπως προκύπτει από το πραγματικό σενάριο και του ποσού που θα έπρεπε να πληρώνει η ΜVM, σύμφωνα με τους υπολογισμούς που εκτελούνται βάσει των προαναφερόμενων γενικών αρχών, όπως αυτό προκύπτει από το εναλλακτικό σενάριο.
- (462) Ωστόσο η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι στην περίπτωση του εναλλακτικού σεναρίου ενδέχεται οι ενδιαφερόμενοι παραγωγοί να πουλούν την ηλεκτρική ενέργεια ίσως σε πιο υψηλές τιμές από το πραγματικό σενάριο στους άλλους καταναλωτές πλην της ΜVM. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι στο εναλλακτικό σενάριο δεν περιλαμβάνονται οι από την ΜVM δεσμευμένες δυναμικότητες, αυξάνοντας τις δυνατότητες των παραγωγών για πώληση της παραγόμενης

⁽¹⁰⁵⁾ Οι οποίες θα παρέμεναν σε ισχύ και σε περίπτωση αντιγεγονοτικού σεναρίου.

⁽¹⁰⁶⁾ Αυτή η ποσότητα ισοδυναμεί με το σύνολο της πραγματικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στον τομέα κοινής ωφέλειας και με την ποσότητα που ζητήθηκε λόγω των απωλειών στο σύστημα μεταφοράς και διανομής.

⁽¹⁰⁷⁾ Μεταξύ της 1ης Μαΐου 2004 και της πραγματικής παύσης ισχύος των ΜΠΣ.

⁽¹⁰⁸⁾ Τα έσοδα αυτά πρέπει να υπολογιστούν βάσει των τιμών που πληρώθηκαν στην πραγματικότητα από την ΜVM. Κατά τους υπολογισμούς αυτούς πρέπει να ληφθεί υπόψη η διοικητική τιμή για τη χρονική περίοδο στην οποία οι διοικητικές τιμές υπερίσχυαν έναντι των τιμών που καθορίζονται στις ΜΠΣ (από την 9η Δεκεμβρίου 2006 έως την 31η Δεκεμβρίου 2007).

ενέργειάς τους σε άλλους πλην της MVM καταναλωτές. Επομένως η Ουγγαρία δύναται να εξαιρέσει από τα ποσά που υπολογίζει σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 461 τη διαφορά μεταξύ των εσόδων που απορρέουν από τις πωλήσεις στους καταναλωτές πλην της MVM κατά την έννοια του εναλλακτικού σεναρίου και των πραγματικών εσόδων που απορρέουν από τις πωλήσεις αυτές όπως προκύπτει από το πραγματικό σενάριο, εφόσον αυτή η διαφορά είναι θετική.

- (463) Οι τόκοι της ανάκτησης υπολογίζονται ετησίως σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999.
- (464) Οι ουγκρικές αρχές πρέπει να παρουσιάσουν μια λεπτομερή περιγραφή των μεθόδων που εφαρμόστηκαν για τους υπολογισμούς, καθώς και των δεδομένων που καταχωρίστηκαν στην προσομοίωση με στόχο να εξεταστεί η ακρίβεια και η αξιοπιστία της προσομοίωσης από την Επιτροπή.
- (465) Η Επιτροπή γνωρίζει τα κατάλληλα μέσα για την εκτέλεση της προσομοίωσης. Η Επιτροπή χρησιμοποίησε τέτοιου είδους μέσα στο πλαίσιο της τομεακής έρευνας του ηλεκτρισμού ερευνώντας τη δομή και την απόδοση έξι ευρωπαϊκών χονδρικών αγορών⁽¹⁰⁹⁾. Αυτά τα μέσα χρησιμοποιούνται επίσης από αρκετούς παραγωγούς και διανομείς ηλεκτρικής ενέργειας για τις μακροπρόθεσμες προγνώσεις των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας, τις έρευνες σχεδιασμού πόρων, καθώς και τη βελτιστοποίηση της χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας. Επιπλέον η Επιτροπή - σύμφωνα με τα προαναφερθέντα - θα δέχεται ορισμένες απλοποιήσεις και ειδικά τη χρήση δειγμάτων λαμβανομένων σε αντιπροσωπευτικές ώρες αντί της προσομοίωσης σε ωριαία βάση. Η Ουγγαρία υποχρεούται δηλαδή - σύμφωνα με την αρχή της με καλή πίστη συνεργασίας που απορρέει από το άρθρο 10 της συνθήκης ΕΚ - να υλοποιήσει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα την προσομοίωση σύμφωνα με τις ανωτέρω γενικές αρχές και βασιζόμενη στην προαναφερόμενη προσομοίωση να υπολογίσει το ποσό της ενίσχυσης που πρέπει να ανακτηθεί.

Η εφαρμογή της απόφασης

- (466) Κατά τη θέση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου εφόσον ένα κράτος μέλος αντιμετωπίζει απρόβλεπτες ή μη προβλέψιμες δυσχέρειες ή αντιλαμβάνεται ότι θα υπάρξουν συνέπειες που δεν είχε υπολογίσει η Επιτροπή, το εν λόγω κράτος μέλος οφείλει να θέσει τα προβλήματα αυτά στην κρίση της Επιτροπής προτείνοντας κατάλληλες τροποποιήσεις της εν λόγω απόφασης. Στην περίπτωση αυτή η Επιτροπή και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος οφείλουν να συνεργαστούν καλόπιστα για να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες, τηρουμένων πλήρως των διατάξεων της συνθήκης ΕΚ⁽¹¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁹⁾ Τα αφορώμενα κράτη μέλη: Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ολλανδία, Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Οι χονδρικές αγορές αυτών των χωρών ανήκουν στις μεγαλύτερες στην Ευρώπη.

⁽¹¹⁰⁾ Βλέπε την απόφαση C-94/87 Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας κατά Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας (Συλλογή 1989, σ. 175, σκέψη 9), καθώς και την απόφαση C-348/93 Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας (Συλλογή 1995, σ. 673, σκέψη 17).

- (467) Για τον λόγο αυτό η Επιτροπή καλεί την Ουγγαρία να θέσει στην κρίση της Επιτροπής κάθε πρόβλημα που αντιμετωπίζει κατά την εφαρμογή της απόφασης αυτής.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (468) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι ΜΠΣ χορηγούν παράνομες, βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ κρατικές ενισχύσεις στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες ενισχύσεις δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.
- (469) Όπως αναλύθηκε στην ενότητα 7.3, το στοιχείο ενίσχυσης των ΜΠΣ αποτελείται από την υποχρέωση αγοράς της MVM σύμφωνα με την οποία προμηθεύεται μια ορισμένη ποσότητα δυναμικότητας και μια ορισμένη εγγυημένη ελάχιστη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας σε τιμή που καλύπτει το σταθερό και μεταβλητό κόστος, καθώς και το κόστος κεφαλαίου κατά ένα σημαντικό τμήμα της διάρκειας ζωής των παραγωγικών μονάδων, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την απόδοση των επενδύσεων.
- (470) Δεδομένου ότι αυτή η κρατική ενίσχυση δεν συμβιβάζεται με τη συνθήκη ΕΚ, πρέπει να καταργηθεί.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Η υποχρέωση αγοράς που καθορίζεται στις μακροπρόθεσμες συμβάσεις αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που συνάφθηκαν μεταξύ της Magyar Villamos Művek Rt., και των Budapesti Erőmű Rt., Dunamenti Erőmű Rt., Mátrai Erőmű Rt., AES-Tisza Erőmű Kft, Csepeli Áramtermelő Kft., Paksi Atomerőmű Rt. και Pécsi Erőmű Rt. (η συμβαλλόμενη της αρχικής ΜΠΣ και προκάτοχος της Panon Hőerőmű Rt. στον τίτλο)⁽¹¹¹⁾ συνιστά κρατική ενίσχυση προς τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

2. Η κρατική ενίσχυση, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.

3. Η Ουγγαρία, εντός προθεσμίας έξι μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, καταργεί τη χορήγηση της κρατικής ενίσχυσης, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 2

1. Η Ουγγαρία θα ανακτήσει από τους ωφελούμενους την προς ανάκτηση ενίσχυση, όπως ορίζεται στο άρθρο 1.

2. Τα προς ανάκτηση ποσά φέρουν τόκους από την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκαν στη διάθεση των ωφελούμενων μέχρι την πραγματική ανάκτησή τους.

⁽¹¹¹⁾ Οι μορφές εταιρειών όπως αναφέρονται καθρεπτίζουν τις ονομασίες που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της υπογραφής των ΜΠΣ.

3. Ο τόκος υπολογίζεται με τη μέθοδο του ανατοκισμού σύμφωνα με το κεφάλαιο V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής ⁽¹¹²⁾, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 271/2008 της Επιτροπής ⁽¹¹³⁾.

Άρθρο 3

1. Η Δημοκρατία της Ουγγαρίας ενημερώνει την Επιτροπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης για τα μέτρα που έλαβε ή προτίθεται να λάβει για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης και ειδικά για τα μέτρα που λαμβάνει ώστε η σχετική προσομοίωση της χονδρικής αγοράς να πραγματοποιηθεί για τον σκοπό του προσδιορισμού του ποσού που πρέπει να ανακτηθεί, για τις λεπτομέρειες της μεθόδου που πρόκειται να εφαρμοστεί και για τη λεπτομερή περιγραφή των στοιχείων που σκοπεύει να χρησιμοποιήσει για τον ανωτέρω σκοπό.

2. Η Δημοκρατία της Ουγγαρίας τηρεί ενήμερη την Επιτροπή για τα εθνικά μέτρα που λαμβάνονται μέχρι να ολοκληρωθεί η ανάκτηση της ενίσχυσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 1. Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής χωρίς καθυστέρηση υποβάλλει τις πληροφορίες για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει ή που έλαβε για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης. Υποβάλλει επίσης λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα ποσά της ενίσχυσης και τους τόκους που έχουν ήδη ανακτηθεί από τους ωφελούμενους.

Άρθρο 4

1. Η Ουγγαρία υπολογίζει το ακριβές ποσό της ενίσχυσης προς ανάκτηση με τη μέθοδο της προσομοίωσης εκείνης της κατάστασης στη χονδρική αγορά, η οποία θα διαμορφωνόταν εάν καμία από τις

μακροπρόθεσμες συμβάσεις ηλεκτρικής ενέργειας, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 δεν θα ήταν σε ισχύ μετά την 1η Μαΐου 2004.

2. Η Ουγγαρία, εντός προθεσμίας έξι μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, με τη μέθοδο που ορίζεται στην παράγραφο 1 υπολογίζει το ποσό που πρέπει να ανακτηθεί, καθώς και γνωστοποιεί στην Επιτροπή κάθε σημαντική πληροφορία που αφορά την προαναφερόμενη προσομοίωση, ειδικά τα αποτελέσματα αυτής, την περιγραφή των εφαρμοσμένων μεθόδων και τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτέλεση της προσομοίωσης.

Άρθρο 5

Εντός δέκα μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, η Ουγγαρία εξασφαλίζει την ανάκτηση της ενίσχυσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 1.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Ουγγαρίας.

Βρυξέλλες, 4 Ιουνίου 2008.

Για την Επιτροπή
Neelie KROES
Μέλος της Επιτροπής

⁽¹¹²⁾ ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽¹¹³⁾ ΕΕ L 82 της 25.3.2008, σ. 1.